

**Výročná správa
za rok 2002
č. MK-1923/2003-700**

Organizácia: LITERÁRNE INFORMAČNÉ CENTRUM
Rezort: Ministerstvo kultúry SR
Typ hospodárenia: Príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: (MK SR, nám. SNP 33, malá zas.)
Čas konania verejného odpočtu: 15.4.2003 o 10.00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR:
www.culture.gov.sk/odpocety/lic.pdf
Výročná správa je na internetovej stránke organizácie:
www.litcentrum.sk

1. Identifikácia organizácie

Názov: LITERÁRNE INFORMAČNÉ CENTRUM

Sídlo: BRATISLAVA, Námestie SNP 12

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Forma hospodárenia: Príspevková organizácia

Riaditeľ: prom. fi. Alexander HALVONÍK

Členovia vedenia:

Zástupca riaditeľa:

Vedúci literárneho oddelenia:

Vedúci oddelenia zahraničných aktivít:

Vedúci odd. informatiky:

Šéfredaktor SLNIEČKA:

Šéfredaktorka KNIŽNEJ REVUE:

Vedúca finančného oddelenia:

Telefón: 02/529 64 475

Fax: 02/529 64 563

e-mail: lic@litcentrum.sk

adresa internetovej stránky organizácie: : www.litcentrum.sk

PhDr. Viktor TIMURA, CSc.

Mgr. Anton BALÁŽ

Mgr. Igor NAVRÁTIL

Mgr. Andrej MATUŠKA

Prof. PhDr. Ondrej SLIACKY, CSc.

PhDr. Margita BÍZIKOVÁ

Soňa TREŠČANSKÁ

Hlavné činnosti:

Podľa článku 1 zriaďovacej listiny číslo MK 1352/1999-1 zo dňa 11.6.1999 Literárne informačné centrum je *konceptným a dokumentačným pracoviskom v oblasti pôvodnej literárnej tvorby v Slovenskej republike i slovenskej literárnej tvorby v zahraničí. Buduje informačnú databázu v tejto oblasti, sleduje a dokumentuje slovenskú literatúru vo svete. V záujme šírenia slovenskej literatúry vo svete zabezpečuje štipendijné pobyty prekladateľom zo zahraničia v Slovenskej republike. Spolupracuje so zahraničnými vydavateľmi a podporuje ich pri vydávaní diel slovenských autorov. Organizuje expozíciu Slovenskej republiky na vybraných medzinárodných knižných veľtrhoch a výstavách v zahraničí. Vydáva periodickú a neperiodickú tlač. Vykonáva sprostredkovateľské a agentúrne služby v oblasti literárnej tvorby. V oblasti svojej činnosti poskytuje informácie Ministerstvu kultúry SR a kultúrnej verejnosti.*

Hlavná činnosť Literárneho informačného centra je zameraná na prijímanie systémových projektov a opatrení na propagáciu a šírenie slovenskej literatúry s dôrazom na zahraničie, na kompletizáciu informácií o spisovateľoch, významných dielach, spisovateľských organizáciách, o slovenskej knižnej produkcii, knižnej kultúre a slovenskom literárnom živote. Publikačná činnosť sa orientuje na vydávanie odbornej periodickej a neperiodickej tlače (časopisy a odborné knižné tituly) v slovenčine a v cudzích jazykoch. Spracováva a sústreďuje informácie o slovenskej literatúre a prostredníctvom vlastného internetového informačného systému (projekt LINDA – literárna informačná databáza) poskytuje informácie odbornej (prekladatelia, vydavatelia, slovakisti, školy a univerzity doma i v zahraničí - katedry slovakistiky na zahraničných univerzitách) a kultúrnej verejnosti. Rozvíja kontakty a spoluprácu so zahraničnými vydavateľstvami, prekladateľskými, spisovateľskými a kultúrnymi organizáciami a osobnosťami, vyvíja organizačnú činnosť pri zabezpečovaní seminárov, konferencií a diskusií o slovenskej literatúre a jej prekladoch do cudzích jazykov, pričom využíva širší okruh domácich odborníkov. Ťažisko činnosti Literárneho informačného centra spočíva v:

- V zabezpečení medzinárodných knižných veľtrhov s prezentáciou najnovších trendov v slovenskej literatúre a knižnej kultúre a vytváraní podmienok na rokovanie so zahraničnými vydavateľmi
- Vytváraní účinného systému podpory vydávania prekladov slovenskej literatúry v zahraničí
- Podpore zahraničných prekladateľov a slovakistov poskytovaním kvalitných odborných materiálov a štipendií pre prekladateľov
- Spolupráci so zahraničnými prekladateľskými organizáciami a vydavateľmi

Popri hlavných činnostiach LIC zabezpečuje ďalšie, bez ktorých by nebolo možné úspešne naplniť hlavné činnosti. K takým patria:

- Prezentácia autorov a diel slovenskej literatúry v zahraničí, pri zahraničných vydaniach v prekladoch, organizovanie seminárov, konferencií a diskusných stolov o slovenskej literatúre a prekladoch do cudzích jazykov
- Vydávanie periodických publikácií - časopis SLNIEČKO
 - dvojtýždenník KNIŽNÁ REVUE
 - Slovak Literary Review a angličtine pre zahraničie)

- Vydávanie neperiodických publikácií odborného charakteru
- Vypracovávanie odborných textov a materiálov zameraných na propagáciu a prezentáciu slovenskej literatúry
- Propagácia, prezentácia a šírenie odborných informácií o slovenskej literatúre na Internete prostredníctvom informačného systému LINDA (Literárna informačná databáza)
- Šírenie a podpora pôvodnej knižnej tvorby
- Odborné, analytické, poradenské a iné výstupy pre MK, orgány štátnej správy a EÚ

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

2.1. Poslanie Literárneho informačného centra:

Literárne informačné centrum je príspevková organizácia zriadená Ministerstvom kultúry, ktorej základným poslaním je integrovať dostupné odborné, osobnostné, inštitucionálne, hodnotové a materiálne predpoklady, ktoré tvoria súčasť slovenského literárneho života. Ich koncepčným a systémovým využívaním podporovať šírenie najvýznamnejších a najkvalitnejších diel a propagovať autorov najnovšej knižnej produkcie. Napomáha vnímanie Slovenska v zahraničí ako vyspelej krajiny s bohatou históriou a kultúrou. Súčasne prispieva k obohateniu literárneho života na Slovensku a kvality recepcie slovenskej literatúry.

Užívateľmi výsledkov činnosti LIC je odborná a široká kultúrna verejnosť doma a v zahraničí. V užšom zmysle užívateľmi **osoby profesne orientované na literatúru** doma i v zahraničí (akademickí a vedeckovýskumní pracovníci, študenti, literárni historici a kritici, prekladatelia, slovakisti z celého sveta, zahraniční vydavatelia) a v neposlednom rade aj orgány **štátnej správy SR** v oblasti kultúry a veľvyslanectvá SR a Slovenské inštitúty pri slovenských zastupiteľských úradoch a spolky krajanov v zahraničí, pre ktoré LIC poskytuje odborné expertízy, posudky a konzultácie. LIC vystupuje aj ako partner zahraničných kultúrnych inštitúcií a oficiálnym miestam, ktoré žiadajú o informácie z oblasti slovenskej literatúry.

2.2. Strednodobý výhľad organizácie:

Literárne informačné centrum prešlo v minulom období (1998 – 2001) transformáciou, ktorá sa výrazným spôsobom dotýkala počtu zamestnancov. Zmeny v organizácii a obsahu činnosti, v súčasnosti považujeme za ukončené. Bol doriešený aj post riaditeľa organizácie (len v minulom roku sa na čele organizácie vystriedali traja riaditelia). Do praxe sa zavádza nová organizačná štruktúra v nadväznosti na budovanie literárnych databáz a internetizáciu pracovných činností i poskytovaných služieb. Nastávajúci rok sa organizácia zameria najmä na stabilizáciu pracovníkov a konsolidáciu pracovísk tak, aby sa synergicky spolupodieľali na celkovom zvyšovaní kvality i kvantity služieb. Zo strednodobého výhľadu stoja pred organizáciou najmä tieto úlohy:

- a. zvýšiť aktivitu na doteraz obsadzovaných šiestich európskych medzinárodných knižných veľtrhoch najmä premyslenou prezentáciou nových diel, nadväzovaním nových vydavateľských a prekladateľských kontaktov, dôslednejším prieskumom trhu príslušných krajín a cielenejšou prípravou informačných materiálov v cudzích jazykoch s ohľadom na vydavateľské a čitateľské prostredie v konkrétnej krajine; perspektívne v súlade s finančnými možnosťami LIC sa orientovať aj na veľtrhy v Rusku, Francúzsku a na Balkáne, ktorých sme sa doteraz nezúčastňovali.
- b. vydať v spolupráci so zahraničnými vydavateľmi kvalitné dejiny slovenskej literatúry (v rozsahu asi 20 AH) v nemčine, angličtine, francúzštine, španielčine a taliančine (každý rok v jednom z uvedených jazykov), ktoré budú slúžiť predovšetkým katedrám slavistiky a slovakistiky na zahraničných univerzitách, odborníkom a širokej kultúrnej verejnosti v zahraničí; spolu so zabezpečením vydávania prekladov slovenskej literatúry v zahraničí (12-15 titulov ročne) a ďalšími aktivitami vytvoriť predpoklady na postupné etablovanie slovenskej literatúry do európskeho a svetového kultúrneho dedičstva ako jeho trvalú a neodmysliteľnú súčasť
- c. v nasledujúcich 2-3 rokoch sprístupňovať komplexné informácie v slovenčine a svetových jazykoch o slovenskej literatúre, jej tvorcoch a knižnej kultúre na Slovensku na

- internetovej stránke v súlade s projektom LINDA (literárna informačná databáza) pre odborníkov a širokú kultúrnu verejnosť doma i v zahraničí
- d. skvalitniť výber vydávaných teoretických a literárnohistorických odborných titulov pravidelným vydávaním aspoň po jednom titule v jednotlivých edíciách (Portréty, Pramene, Eseje) spolu s vydávaním odborných časopisov; v súčasných podmienkach v časopise Knižná revue vydávať prílohu „Literika“ s kritickou reflexiou ročnej knižnej produkcie po jednotlivých žánroch, a v závislosti od finančnej situácie vytvárať nové platformy na literárnokritickú reflexiu súčasného literárneho procesu a na oživenie literárneho života na Slovensku.
 - e. v jednotlivých pracovných činnostiach sa budú dôslednejšie presadzovať manažérske prvky s cieľom zvýšiť účinnosť a marketingovú adresnosť poskytovaných informácií a služieb.
 - f. osobitne naliehavou úlohou bude rozšíriť medializáciu produktov LIC s cieľom sprístupniť informácie o slovenskej literatúre širšiemu okruhu potenciálnych záujemcov a skvalitnením informovanosti dosiahnuť aj vyššiu kvalitu recepcie literatúry.
 - g. skúmať možnosti prepojenia marketingových a manažérskych aktivít v oblasti literatúry s aktivitami slovenských priemyselných a obchodných organizácií etablovaných v zahraničí s cieľom využiť ich propagačný potenciál aj na propagáciu kultúry.
 - h. popri existujúcich zahraničných kontaktoch sa orientovať aj na získanie nových kontaktov na regionálnej úrovni (V4, regionálne organizácie, nadácie a fondy) rozširujúcich záber uplatnenia slovenskej literatúry v zahraničí.

2.3 Personálne predpoklady:

Literárne informačné centrum má v súčasnosti stanovený limit zamestnancov 31 osôb. Do naplnenia chýba prijať dvoch odborných pracovníkov, ktoré predpokladáme v najbližšej dobe realizovať. Kvalifikačná štruktúra pracovníkov je na zodpovedajúcej úrovni. Mladí odborní pracovníci, ktorí majú predpoklady ďalšieho odborného rastu majú možnosť zvyšovať si kvalifikáciu na doktorandskom štúdiu, u ostatných sa bude vyžadovať skvalitňovanie jazykovej prípravy. Príslušní zamestnanci budú podľa potreby navštevovať kurzy počítačovej techniky a zabezpečiť sa permanentné doškoľovanie pracovníkov z finančného a materiálneho oddelenia v súvislosti s novo prijímanými zákonmi NR SR v tejto oblasti a tým zmenami, ktoré z nich vyplývajú.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Literárne informačné centrum malo kontraktom číslo MK-739/2002-700 na rok 2002 stanovené nasledujúce základné úlohy a v priebehu roka pri ich plnení dosiahlo tieto výsledky (Plné znenie podpísaného kontraktu s MK SR je na internetovej stránke www.litcentrum.sk - dokumenty):

3.1. Zorganizovať a zabezpečiť reprezentatívnu účasť slovenskej knižnej tvorby na šiestich medzinárodných knižných veľtrhoch (Londýn, Bologna, Ženeva, Praha, Varšava a Frankfurt nad Mohanom).

Na zabezpečenie tejto úlohy bolo plánovaných **4,063 000 Sk** (súhrn všetkých nákladov vrátane plátov zamestnancov, cestovného, nájomného na stánky, stavbu stánkov, sprievodné doplnkové programy, reprezentačné, správna a prevádzková réžia, atď. – ďalej len „vrátane všetkých nákladov“).
Činnosť stála.

a/ MKV LONDÝN v dňoch 17.-19. marca 2002 (angloamerická literatúra)

Stánok slovenskej expozície na 32. medzinárodnom knižnom veľtrhu LBF '2002 v Londýne v National Hall vo výstavnom centre Olympia mal rozlohu 8 m² a zúčastnilo sa ho 26 slovenských vystavovateľov s vyše 200 knižnými titulmi. Obsluhu stánku zabezpečovali dvaja pracovníci LIC (M. Bilačičová a I. Navrátil). Okrem vystavovateľov sa na veľtrhu zúčastnili zástupcovia viacerých vydavateľstiev a tlačiarň (Media trade SPN, Perfekt, Drewo a srd, Malé Centrum, Ikar, Slovart, Neografia, Polygrafprint, Slovenská Grafia, Columbus), ktorí spoločnú expozíciu používali ako zázemie na obchodné rokovania. Stánok navštívili zahraniční publicisti (Viktor Riečanský, Ivo Železný), zástupcovia médií (Mladá Fronta Dnes) ako aj predstavitelia katedry slovanských štúdií na Londýnskej univerzite. Prostredníctvom profesorov tejto univerzity sa dohodorili vydania prekladov dvoch diel slovenských autorov v Londýne.

V mene nezúčastnených vydavateľstiev prebehli rokovania so zahraničnými vydavateľmi prostredníctvom pracovníkov LIC. Menší počet návštevníkov z radov slovenských vydavateľov bol aj tento rok ovplyvnený vízovou povinnosťou zo strany Veľkej Británie voči Slovenskej republike, čo zvyšuje finančné náklady.

Po skončení veľtrhu odovzdali všetky knižné exponáty, ako aj nepoužitý propagačný materiál, katalógy a plagáty katedre slovanských štúdií Londýnskej univerzity (knihy prebral asistent katedry p. Tim Beasley-Murray)

Celkove možno hodnotiť našu účasť na tomto významnom anglosaskom veľtrhu za úspešnú.

b/ MKV BOLOGNA v dňoch 10.-13. apríla 2002 (knihy pre deti a mládež)

Na medzinárodnom veľtrhu kníh pre deti a mládež v Bologni sme vystavovali na ploche 16 m². Obsluhu stánku zabezpečovali dvaja pracovníci LIC (M. Bilačičová a Ľ. Kepštová, redaktorka časopisu Slniečko). Na stánku bolo vystavených vyše 200 titulov z produkcie 17 slovenských vydavateľstiev.

Stánok ako miesto rokovaní a stretnutí s partnermi využili zástupcovia vyše desiatich vydavateľstiev a tlačiarň (Mladé letá, Media Trade SPN, Príroda, Grafobal, Buvik, Q111, Esa, Junior, Sofa, Knižné centrum, Slovenská grafia, Východoslovenské tlačiarne). Záujem o našu expozíciu prejavili reprezentanti zahraničných vydavateľstiev a organizácií, ilustrátori a slovenskí krajanovia žijúci v Taliansku. Bolognský veľtrh navštívil aj predseda Združenia vydavateľov a knihkupcov SR A. Aust a veľvyslanec Slovenskej republiky v Ríme Jozef Mikloško so sprievodom.

Na veľtrhu boli umiestnené expozície talianskych a zahraničných vydavateľstiev v desiatich halách na ploche 20 000 m². Veľtrh sprevádzalo množstvo sprievodných akcií venovaných predovšetkým deťom, stretnutí so spisovateľmi a ilustrátormi, prezentácií a recepcií v jednotlivých stánkoch.

Pozvánku na rokovania a reprezentatívne podujatia naši zástupcovia dostali od národného stánku Tajvanu (pozvanie na recepciu), Brazílie a Grécka. V predvečer otvorenia veľtrhu sa uskutočnilo rokovanie na pôde Germánskeho inštitútu v Bologni.

V rámci veľtrhu sa už tradične organizovalo udeľovanie cien "Bologna Ragazzi Award" a "Bologna New Media Prize".

Po skončení veľtrhu sme odovzdali niekoľko kníh z pôvodnej tvorby Internationale Jugend Bibliothek pre potreby ich začlenenia do katalógu The White Ravens 2003, ktorý každoročne táto inštitúcia zostavuje, zvyšok exponátov (knihy) zastupiteľskému úradu SR v Ríme.

Celkove možno našu účasť na bolognskom veľtrhu hodnotiť ako veľmi úspešnú.

Splnili sa nielen výstavné úlohy, ale účelne boli aj obchodné rokovania v súvislosti s možnými vydiami pôvodnej slovenskej literatúry v zahraničí.

c/ MKV ŽENEVA – Salón knihy v dňoch 1. – 5. máj 2002 (frankofónna oblasť)

Na MKV - 16. salón knihy a tlače v Ženeve naša expozícia vo výstavnom komplexe Palexpo zaberala rozlohu 12 m², kde svoju knižnú produkciu cca 200 titulov vystavovalo 16 slovenských vydavateľstiev. Obsluhu stánku zabezpečovali dvaja pracovníci LIC (M. Bilačičová a D. Humajová).

Veľtrh sprevádzali literárne prednášky, stretnutia so spisovateľmi, besedy za okrúhlym stolom, televízne relácie.

Stánok navštívili oficiálni hostia z vedenia salónu, zástupcovia Stálej misie SR pri OSN v Ženeve, zahraniční autori a prekladatelia, zástupcovia zahraničných vydavateľstiev, najmä však treba uviesť našich krajanov žijúcich vo Švajčiarsku, ktorí, v septembri r. 2001 otvorili Slovenský pavilón v Ženeve. Je to zásluha niekoľkých nadšencov z radov slovenských krajanov žijúcich vo Švajčiarsku a Francúzsku s cieľom propagovať slovenskú kultúru. Nadviazali sme užšie kontakty a spoluprácu, navštívili sme a prezreli si tento pavilón na pozvanie krajanov a oboznámili sa s jeho činnosťou a poskytli ďalšie kontakty na slovenské kultúrne inštitúcie, organizácie i vydavateľstvá. Ich knižnici sme venovali niekoľko vybraných knižných titulov.

Zvyšok vystavovaných titulov sme po skončení veľtrhu odovzdali Stálej misii SR pri OSN v Ženeve.

Expozícia bola úspešná a splnila svoj cieľ prezentovať slovenskú knižnú kultúru vo frankofónnej oblasti. Súčasne sa nadviazali ďalšie kontakty a spoluprácu s našimi krajanmi a zahraničnými vydavateľstvami. Vytvoril sa priestor na rokovania zástupcov našich vydavateľstiev so zahraničnými partnermi, osobitne pre vydavateľstvo SPN a Book & Book.

d/ Medzinárodný knižný veľtrh v PRAHE - „SVĚT KNIHY“ v dňoch 9.-12 mája

Stánok mal rozlohu 72 m² a bolo v ňom vystavených vyše 500 titulov z produkcie 40 slovenských vydavateľstiev. Preádzku stánku zabezpečovali 4 pracovníci (Bilačičová, Pániková, Bábiková, Timura). Počas veľtrhu uskutočnilo obchodné rokovania vyše 20 vydavateľstiev a tlačiarň

(Dajama, Mladé letá, Media trade SPN, Perfekt, Príroda, Buvik, Knižné centrum, AB ART press, Belimex, Sofa, Nezávislosť, Topás, Slovenský spisovateľ, Slovart, Mapa Slovakia, Q 111, Slovenská grafia, Polygraf Print, Junior, Slovenská Grafia, Book & Book). Vydavateľstvá a tlačiarne mali na stánku dobré pracovné podmienky. Stánok navštívili aj zástupcovia zahraničných vydavateľstiev ako aj mnohí prekladatelia.

Literárne informačné centrum pripravilo v rámci veľtrhu niekoľko sprievodných akcií, ktoré zaujali mnohých návštevníkov.

Slovenský stánok navštívili o. i. zástupcovia Slovenského inštitútu v Prahe, veľvyslanec SR v Prahe p. Ladislav Ballek, predseda Združenia slovenských vydavateľov a kníhkupcov, riaditeľka pražského veľtrhu p. Dana Kalinová.

Na rokovanie využil priestory slovenskej expozície aj p. Adam, vedúci predajne Slovenská kniha v Prahe a p. Kleimannová, manažérka knižného veľtrhu Bibliotéka.

Na veľtrh bol organizovaný zájazd slovenských prekladateľov z Bratislavy.

V rámci knižného veľtrhu sa konali sprievodné akcie - stretnutia so spisovateľmi, autogramiády, zábavné a prezentačné podujatia, recepcie.

Po skončení veľtrhu sme knižné exponáty odovzdali pre potreby knižnice Slovenského inštitútu pri slovenskom zastupiteľskom úrade v Prahe.

Veľtrh Svet knihy 2002 v Prahe bol veľmi úspešný, záujem o slovenskú literatúru, knihu a kultúru je veľký. Veľmi pozitívne bola hodnotená architektúra slovenského národného stánku, ktorá svojou úrovňou prispela k celoštátnej reprezentácii slovenskej knižnej kultúry v Prahe a tým aj k prenikaniu slovenskej literatúry v Čechách, najmä v Prahe, a k rozvoju vzájomných vzťahov.

e/ MKV VARŠAVA v dňoch 15.-19.5.2002

Expozícia Slovenskej republiky na 47. medzinárodnom knižnom veľtrhu vo Varšave v Paláci kultúry a vedy na rozlohe 40 m² predstavila produkciu 25 slovenských vydavateľstiev - vyše 300 titulov. Obsluhu stánku zabezpečovali dvaja pracovníci LIC (M. Bilačičová a J. Pániková), sprievodné podujatie jeden pracovník (A. Baláž).

Stánok využili na rokovanie zástupcovia slovenských vydavateľstiev (Mladé letá, Junior, Príroda, Slovart, Nezávislosť, Grafobal, Východoslovenské tlačiarne, Veda, Book & Book), príležitostne v ňom viedli rokovania aj pracovníci tlačiarenských agentúr.

Na stánku prebehlo rokovanie s riaditeľkou Svět knihy Praha p. Danou Kalinovou o možnostiach spolupráce a realizácie spoločných stánkov Českej a Slovenskej republiky na medzinárodných knižných veľtrhoch v Paríži a na Taiwane. Navštívila nás aj zástupkyňa parížskeho veľtrhu s ponukou na realizovanie slovenského stánku na tomto medzinárodnom veľtrhu.

V rámci veľtrhu prebiehali početné sprievodné akcie jednotlivých vystavovateľov - besedy, podpisovania kníh, detské zábavné podujatia, stretnutia so spisovateľmi, koncerty a divadelné predstavenia.

Literárne informačné centrum pripravilo počas veľtrhu niekoľko sprievodných akcií.

15. mája pripravil Slovenský inštitút vo Varšave v spolupráci s LIC prezentáciu antológie slovenskej poézie „Bóg mi dał słowo“, ktorá vyšla s podporou Literárneho informačného centra za účasti poľských literátov, vydavateľov a ďalších hostí.

Podvečer 17. mája sme pripravili na stánku malý koktail, na ktorý sme pozvali hostí z radov polonistov, zástupcov ambasády a Slovenského inštitútu. Akcia bola spestrená vystúpením ľudovej hudby a predvádzaním tradičnej drotárskej techniky.

Stánok počas koktailu navštívila veľvyslankyňa SR v Poľsku p. Magda Vášáryová, riaditeľka Slovenského inštitútu p. Helena Jacošová, ktoré hodnotili našu expozíciu veľmi pozitívne a prínosne. Pri tejto príležitosti sme odovzdali knižné dary z národnej expozície.

Zo strany laických návštevníkov veľtrhu bol o naše knižné publikácie veľký záujem, najmä o obrazové publikácie, turistických a vlastivedných sprievodcov.

f/ MKV FRANKFURT nad Mohanom v dňoch 9.-14.10.2002

Medzinárodný knižný veľtrh vo Frankfurte nad Mohanom patrí medzi najväčšie na svete. V tomto roku sa na ňom zúčastnilo 8.000 vystavovateľov zo 100 krajín. Naša expozícia na tomto 54. MKV mala reprezentačnú expozíciu v 5. pavilóne na ploche 60 m² a vystavovala knižnú produkciu 48 slovenských vydavateľstiev s viac ako 560 titulmi. Obsluhu stánku zabezpečovali tri pracovníčky LIC (M. Bilačičová, J. Pániková a D. Humajová), rokovania a sprievodné podujatia jeden pracovník (V. Timura).

Stánok bol aj v tomto roku v atypickom prevedení, ktoré realizovala firma Pragoexpo.

Dominovala tu produkcia reprezentačných kníh viacerých vydavateľstiev (vydavateľstvo Matica slovenskej, AB-Art press, Knižné centrum, Media Svatava) a tituly Literárneho informačného centra.

Prezentovali sme pôvodnú slovenskú beletristickú tvorbu, detské knihy, odbornú a umeleckú literatúru, teatrologické tituly, učebnice, slovníky a encyklopedickú literatúru, preklady, hobby knižky, vlastivedných sprievodcov a mapové publikácie. Osobitná časť bola vyhradená knihám náboženských vydavateľstiev a publikáciám Bienále ilustrácií Bratislava.

V stánku sa uskutočňovali po celú dobu rokovania so zahraničnými partnermi. Priestory národného stánku využívali na rokovania zástupcovia vyše 20 slovenských vydavateľstiev a tlačiarov, osobitne vydavateľstva Príroda, Media Trade SPN, Mladé letá, vydavateľstva Junior, Knižné centrum, Lúč, Dobrá kniha, Q 111, Alfa konti a Dajama.

Sústredovali sa tu aj vydavateľskí pracovníci a literárni agenti, ktorí do Frankfurtu prišli autobusom Združenia slov. vydavateľov a kníhkupcov a autobusom agentúry Kral.

Slovenskú expozíciu poctil svojou návštevou veľvyslanec pán Hagen Graf Lambsdorff, splnomocnenec úradu pre zahraničné záležitosti pre knižný veľtrh vo Frankfurte v sprievode manažérky frankfurtského veľtrhu pani Doris Müllerovej-Witteovej a rokoval s prezidentom slovenského Združenia vydavateľov a kníhkupcov SR dr. Alexom Austom a so zástupcom Literárneho informačného centra dr. Viktorom Timurom a dr. Danielou Humajovou o knižnom trhu na Slovensku.

Spomedzi návštevníkov stánku treba spomenúť dr. Kalinovou, riaditeľku veľtrhu Svět knihy Praha, majiteľov či riaditeľov zahraničných vydavateľstiev, a ďalších profesionálov v oblasti knižnej kultúry a vydavateľského života. Expozíciu navštívil konzul SR pre pobočku slovenského veľvyslanectva v Bonne p. Ivan Horský.

Prebehli rokovania so zástupkyňou Salon du Livre v Paríži, ktorá nás znova oboznámila s možnosťami národnej prezentácie na tomto knižnom veľtrhu v roku 2003 a vyslovila želanie aby sme sa zúčastnili na tomto veľtrhu.

Počas veľtrhu sa v priestoroch stánku uskutočnilo sprievodné podujatie, ktorého súčasťou bolo predstavenie niektorých najnovších publikácií, resp. knižnej produkcie našich vydavateľstiev. Túto prezentáciu pripravilo LIC, zúčastnili sa na nej viacerí zahraniční vydavatelia, prekladatelia a zástupcovia z radov odbornej verejnosti.

Prezentačný blok sa konal v priestoroch národného stánku dňa 10. októbra. Bol predstavený Album slovenských spisovateľov v nemeckej verzii, 2.diel, ktorý vydalo Literárne informačné centrum, najnovšia produkcia vydavateľstva Dajama a kniha Tri mestá z vydavateľstva Q 111. Celé podujatie bolo ukončené divadelným vystúpením Erby Theater z Mníchova a malým koktailom. Pozvanie na prezentáciu prijali početní slovenskí a zahraniční vydavatelia a hostia.

Knihy sme po skončení veľtrhu odovzdali pracovníkom slovenského veľvyslanectva SR v Bonne, ktorá pripravila rozdeľovník pre potreby Slovenského inštitútu v Berlíne a katedru slavistiky v Kolíne nad Rýnom.

Z rokovaní: Dňa 10. 10. rokovala Daniela Humajová s pani Katharinou Raabe z vydavateľstva **Suhrkamp-Verlag** vo Frankfurte o možnosti prípadného vydania diela slovenského autora v tomto vydavateľstve. Pani Raabe sa vyjadrila v tom zmysle, že privíta naše návrhy s podrobnými posudkami. Dôraz kladie na literárnu kvalitu diela. Preto by bolo dobré vytípovať 1 – 2 autorov a ich diela, vypracovať posudky a zaslať do Suhrkampu spolu s knihami.

Dňa 11. 10. rokoval Dr. Viktor Timura a Daniela Humajová s riaditeľom nemeckého vydavateľstva **Gollenstein**. Pán Alfred Diwersy prejavil záujem o vydanie troch diel slovenských autorov v nemčine. Dohodli sa, že do 15. 12. 2002 mu zašleme knihy navrhnutých autorov spolu so stručnými posudkami. Vydanie predpokladá aj s podporou LIC a v spolupráci so sárskym ministerstvom kultúry. Rád by v spoločnosti ministra kultúry Sárska resp. ešte ďalšieho sponzora navštívil nakrátko Bratislavu a LIC, a to v čase február – marec 2003, za účelom dohodnutia ďalšej stratégie. Dr. Timura ho pozval na návštevu Bratislavy. Prvé z diel slov. autorov **Gollenstein Verlag** plánuje vydať už na jeseň 2003.

Dňa 12. 10. rokoval Dr. Timura a Daniela Humajová s riaditeľom vydavateľstva **Wieser Verlag** v Rakúsku. Pán Wieser práve vydal rozsiahlu encyklopédiu, ktorá sa venuje slovanským jazykom. Rád by ju prezentoval na MKV v Lipsku za prítomnosti aj ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky a ďalších ministrov iných krajín. V spolupráci s Petrom Repkom pripravuje vydanie titulu TATRY (podobné ako BRATISLAVA). Má ďalej záujem o vydávanie diel slovenských autorov a ráta s podporou LIC. Zoznam 5 – 10 autorov mu dodá LIC.

Dňa 13. 10. prijal Dr. Timuru spolu s Danielou Humajovou vo svojom stánku pán L. Bolchazy. Predtým už navštívil náš stánok, kde sme rokovali o možnostiach ďalšej spolupráce pri prenikaní slovenskej literatúry a kníh na trh v USA. Jeho široké spektrum vydávaných kníh poskytuje zrejme i možnosť zaradiť do vydavateľského programu diela zo slovenskej literatúry.

Prehľadná tabuľka o ploche, počte vystavovateľov a vystavovaných knižných titulov a nákladoch

MKV		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Londýn	počet vydavateľov		37	41	31	38	26	26
	počet titulov		400	769	400	380	300	200

	plocha v m ²		20	20	20	20	20	8
	náklady v SKK						786 850,16	376 967,29
Bologna	počet vydavateľov		23	21	12	16	15	17
	počet titulov		227	254	200	200	220	200
	plocha v m ²		32	32	32	32	32	32
	náklady v SKK						331 729,82	334 340,42
Budapeš	počet vydavateľov		40					
	počet titulov		364					
	plocha v m ²		18					
Ženeva	počet vydavateľov		27		20	20	16	16
	počet titulov		248		200	230	300	200
	plocha v m ²		18		18	18	18	12
	náklady v SKK						430 235,23	310 139,82
Praha	počet vydavateľov		48	36	35	35	38	40
	počet titulov		508	623	500	400	500	500
	plocha v m ²		60	60	60	60	72	72
	náklady v SKK						480 254,59	491 469,55
Varšava	počet vydavateľov		41	36	30	30	30	25
	počet titulov		420	550	350	300	350	300
	plocha v m ²		40	40	40	40	40	40
	náklady v SKK						542 074,89	455 702,23
Moskva	počet vydavateľov	23						
	počet titulov	248						
	plocha v m ²	36						
Frankfurt	počet vydavateľov	55	64	55	45	38	51	48
	počet titulov	650	612	705	600	450	520	560
	plocha v m ²	70	60	60	60	60	60	60
	náklady v SKK						898 675,67	932 510,30
Belehrad	počet vydavateľov	26	30					
	počet titulov	342	260					
	plocha v m ²	40	40					
Záhreb	počet vydavateľov		34					
	počet titulov		260					
	plocha v m ²		5					

Roku 1997 sme sa zúčastnili na 9 MKV, potom sa počet veľtrhov stabilizoval na 6. MKV. Náklady sa pred rokom nesledovali osobitne, ale aj tak je vidieť pokles prostriedkov na túto činnosť, keď roku 2001 sme na MKV mali 3,470.000 Sk, na rok 2002 už len 2,901.130, pričom náklady narastajú.

Kľúčovými používateľmi sú subjekty z okruhu záujemcov o slovenskú literatúru a knižnú kultúru (slovenskí vydavatelia pôvodnej i prekladovej literatúry, tlačiarne), ako aj odborná i laická verejnosť v zahraničí, zahraniční vydavateľskí partneri a distribútori a iné subjekty.

Záver:

Medzinárodné knižné veľtrhy sú vstupnou bránou slovenskej literatúry do sveta. Prezentujú slovenskú knižnú produkciu odbornému svetu, umožňujú priame kontakty a rokovania o prekladani a vydávaní slovenských autorov v zahraničí a predstavujú aj autorov a ich tvorbu. Súčasne veľtrhy využívajú odborníci na katedrách slavistiky a slovistiky na zahraničných univerzitách na semináre a diskusné okrúhle stoly o súčasnej slovenskej literárnej tvorbe. Zabezpečujú aj prezentáciu našej literatúry na Slovenských inštitútoch pri zastupiteľských úradoch a krajanom.

Cieľ, ktorý stanovil kontrakt a ktorý si dávalo Literárne informačné centrum v tejto úlohe bol splnený. Na šiestich veľtrhoch predstavilo viac ako 50 najvýznamnejších vydavateľov – s najnovšie vydanými titulmi, ktoré predstavujú odhadom možno 75-80 % ročnej knižnej produkcie na Slovensku. Na troch medzinárodných knižných veľtrhoch organizácia okrem vystavenia knižnej produkcie pripravila v komponovaných programoch predstavenie vybraných slovenských spisovateľov s ukázkami ich tvorby, vybrané vydavateľstvá s najzaujímavejšími najnovšími titulmi za účasti zahraničných odborníkov. Tak bolo predovšetkým na medzinárodných knižných veľtrhoch v Prahe a vo Frankfute nad Mohanom a v menšom rozsahu aj vo Varšave. Je len škoda, že finančné prostriedky, ktorými organizácia disponuje, nedovoľujú takéto prezentácie a propagáciu slovenskej literatúry, spisovateľov s ich tvorbou a knižnú tvorbu prezentovať na všetkých knižných veľtrhoch. Na medzinárodných knižných veľtrhoch sa uskutočnil celý rad rokovaní so zahraničnými partnermi o spolupráci a vydávaní prekladov slovenskej literatúry v zahraničí, ktoré sme konkrétne uviedli vyššie.

Z tabuľky je zrejmé, že účasťou na 6 vybraných MKV sme boli zastúpení v rozhodujúcich jazykových oblastiach a súčasne obsiahli aj špecializované MKV, akým je veľtrh detskej knihy v Bologni. Z tabuľky je zrejmé, že v dôsledku krátenia prostriedkov sme museli obmedziť výstavné plochy, niekde až na minimálnu úroveň, ako je to v prípade Londýna z 20 m² na 8 m². Podobne tabuľka ukazuje, ako narastajú ceny za prenájom výstavných plôch, stavbu stánku, ale aj ostatné náklady, pričom tendencia prideľovania prostriedkov na činnosť vrátane MKV je opačná (aj keď na porovnanie máme k dispozícii len náklady za posledné dva roky). Z rovnakého dôvodu (finančné možnosti) nemáme možnosť realizovať sprievodné (doplňkové) aktivity na všetkých veľtrhoch a sústreďujeme sa predovšetkým na veľtrh v Prahe a vo Frankfurte nad Mohanom.

Odísť celkom z etablovaného veľtrhu by však znamenalo stratu mnohých kontaktov, ktoré sa znova obnovujú oveľa ťažšie (strata dôvery, obsadenie uvoľneného priestoru inými záujemcami a pod.). V budúcom roku úsilie Literárneho informačného centra sústreďme na udržanie sa na týchto šiestich veľtrhoch a podľa finančných možnosti ďalej rozšírime a skvalitníme sprievodné podujatia na veľtrhoch a prezentáciu slovenskej literatúry a jej šírenia v zahraničí.

3.2. Systematicky podporovať vydávanie prekladov slovenskej literatúry v zahraničí dotáciami podľa schválených prísľubov komisiou a vyhľadávať možnosti šírenia slovenskej literat. v prekladoch u zahrani. vydavateľov.

Činnosť stála

Na túto činnosť malo Literárne informačné centrum plánovaných **1,252.000 Sk** (ide o súhrn všetkých nákladov vrátane zodpovedajúceho dielu plátov zamestnancov zainteresovaných na tejto činnosti, správnej a prevádzkovej réžie atď.).

Literárne informačné centrum vypracovalo systém podpory prekladov a vydávania diel slovenských autorov v zahraničí. Cieľom je sprístupniť najlepšie diela slovenskej literatúry európskej čitateľskej verejnosti, oboznámiť ich so slovenskou literárnou tvorbou a včleniť tak našu literatúru do európskeho kultúrneho kontextu. Tomuto účelu slúži systém podpory prekladateľov (podmienkou príspevku je zmluva o vydaní diela) a súčasne vydavateľov prekladov diel slovenských autorov. Vychádzali sme pritom z podobných podporných systémov v zahraničí, kde existujú už dlhší čas. Bez takejto podpory slovenská literatúra v súčasných podmienkach nemá šancu presadiť sa v zahraničí. Žiadosti o dotácie posudzuje komisia Literárneho informačného centra menovaná na tento účel, ktorá pozostáva zo zástupcov literárnych organizácií a odborníkov. Komisia po prerokovaní žiadosti predkladá návrh riaditeľovi organizácie na schválenie. Po jeho schválení sa žiadateľovi oznamuje prísľub s navrhovanou výškou dotácie. Dotácia sa poukazuje vydavateľovi až vtedy, keď zašle Literárnemu informačnému centru 7 ks výtlačkov vydanéj publikácie.

V roku 2002 Literárne informačné centrum vyplatilo vyššie uvedeným spôsobom dotácie za vydanie týchto titulov:

- 1) Zoroslav Jesenský Spevák: Bartolomej Kolumbus v Erdeviku**
 Vydavateľstvo: Kultura, Bačsky Petrovec
 Výška: 1.000,- DM = 21.835,58 Sk
 V y p l a t e n é 20.2.2002
- 2) Antológia slovenskej poézie (zost. Mašková, Švedová, Zambor)**
 Vydavateľstvo: Moskovská štátna univerzita, Moskva, Rusko
 Výška dotácie: 3.000,- USD
 vypl. 20.12.2002
- 3) Michal Hvorecký: Silný pocit čistoty – W misji idealnej czystości**
 Vydavateľstvo: KWARTALNIK FA-art, Katowice, Poľsko, 2002
 Výška dotácie: 500,- USD = 23.507,50 Sk
 V y p l a t e n é 14.5.2002
- 4) Ján Buzzássy: Melancholy Hunter (výber z poézie)**
 Vydavateľstvo: Modry Peter Publishers, Mississauga, Kanada, 2002
 Výška dotácie: 2.000,- CAD = 58.920,- Sk
 V y p l a t e n é 16.7.2002
- 5) Ján Johanides : Zločin plachej lesbičky**
 vydavateľstvo:Aton OOD, Sofia
 Výška dotácie: 1.500,- USD = 61.500,- Sk
 Preklad: Donka Nejčeva
 Vypl.20.12.2002
- 6) In Search of Homo Sapiens (Twenty-Five Contemporary Slovak Short Stories)**
Antológia poviedok slov. spisovateľov
 Vydavateľstvo: Vyd. Spolku slovenských spisovateľov, Bratislava
 v spolupráci s Bolchazy-Carducci Publishers, Wauconda, Kanada, 2002
 Výška dotácie: 100.000,- Sk ISBN 0-86516-532-7 (USA)
 V y p l a t e n á záloha 30.000,- Sk 4.4.2002 a doplatok 70.000,- Sk 9.8.2002
- 7) Milan Rúfus: ECCE HOMO (dvojjaz. výber zo zbierky Jednoduchá až po koreňky vlasov)**
 Vydavateľstvo: ZAIS, Ingrid Zámečníková, Bratislava
 Výška dotácie: 50.000,- Sk
 Vypl.20.12.2002
- 8) Jozef Leikert: Zvečerievanie**
 Vydavateľstvo: Veselka, Kyjev, Ukrajina
 Výška dotácie: 40.000,- Sk vyplatená 20.12.2002
- 9) Boh mi dal slovo – Bog dal mi slowo (antológia slovenskej poézie)**
 Vydavateľstvo: ALFA-WERO, Varšava, zmena na Spolok Slovákov v Poľsku, Krakow
 Výška dotácie: 120.000,- Sk
 V y p l a t e n é 14.5.2002 vydavateľovi 103.000,- Sk
- 10) Ján Vilikovský: Preklad ako tvorba – Překlad jako tvorba**
 Vydavateľstvo: Ivo Železný, Praha, ČR, 2002
 Výška dotácie: 65.000,-Kč = 94.380,- Sk
 V y p l a t e n é 31.5.2002
- 11) Ján Johanides: Trestajúci zločin**
 Ghias Mousli, Homs, Sýria, 2002
 Výška dotácie: 1300,- USD
 V y p l a t e n é aut. honorár 12.8.2002 200,- USD = 8.848,- Sk
 a 10.9.2002 vydavateľovi 1.100,- USD = 4.8.2002 354,90 Sk
- 12) Milan Richter: Pět ročných období – Pět ročních období**
 Vydavateľstvo: PROTIS, Praha, ČR, 2002
 Výška dotácie: 50 000,- Kč = 77.500,- Sk
 V y p l a t e n é 12.7.2002
- 13) Dušan Šimko: Esterházyho lokaj – Esterházy lakája**
 Vydavateľstvo: Kalligram, Bratislava 2002
 Výška dotácie: 80.000,- Sk
 V y p l a t e n é 23.4.2002
- 14) Pavel Vilikovský: Posledný kôň Pompejí – Az utolsó pompejí ló**
 Vydavateľstvo: Kalligram, Bratislava 2002
 Výška dotácie: 90.000,- Sk
 V y p l a t e n é 23.4.2002
- 15) Anton Baláž: Krajina zabudnutia – A feledés földje**

Vydavateľstvo: AB-ART Bratislava, 2002

Výška dotácie: 50.000,- Sk

V y p l a t e n é 1 1 . 7 . 2 0 0 2

16) Gustav Murín: A stanete se bohy....

Vydavateľstvo: Ivo Železný Publishing House, Praha, ČR, 2002

Výška dotácie: 40.000,- Kč = 56.960,- Sk

Preklad: Jarmila Wankeová a Jiří Růžička

V y p l a t e n é 1 1 . 9 . 2 0 0 2

17) Rovnobežné zrkadlá – Oglinzi paralele 3/2001 a 4/2001

Vydavateľstvo: Kultúrna a vedecká spoločnosť I. Krasku, Nadlak, Rumunsko, 2001

Výška dotácie: 2 x 25.000,- Sk = 50.000 , - Sk

V y p l a t e n é 1 9 . 2 . 2 0 0 2

18) Daniel Hevier: Elektrónkový klaun

Vydavateľstvo: Kultura, Báčsky Petrovec

Výška dotácie: 1.550 EURO – 65.100,- Sk

vyplatene 20.12.2002

19) Jaroslava Blažková: Svadba v Káne Galilejskej – Gradinite na zemnite nasladi

Vydavateľstvo: MATOM, Sofia, Bulharsko, 2002

Výška dotácie: 1.500,- USD

V y p l a t e n é 31.5.2002 vydavateľovi 1.300,- USD = 61.380,80 Sk

1 8 . 6 . 2 0 0 2 autorský honorár 200,- USD = 9.554,80,- Sk

20) Milan Rúfus: Zvony a iné básne - Clopote

Vydavateľstvo: Ivan Krasko, Nadlak, Rumunsko, 2002

Výška dotácie: 1.100,- USD

V y p l a t e n é 18.6.2002 vydavateľovi 850,- USD = 40.186 ,- Sk

autorský honorár 250,- USD = 11.197,- Sk

21) Milo Urban: Za vyšným mlynom, Staroba – Langa Moara din deal, Batranete

Vydavateľstvo: Ivan Krasko, Nadlak, Rumunsko

Výška dotácie: 1.000,- USD

V y p l a t e n é 18.6.2002 vydavateľovi 900,- USD = 42.550, - Sk

na LITU 200,- USD = 4.479,- Sk

22) Milan Richter: Masaker v Bejrúte

Vydavateľstvo: Mousli Ghias, Homs, Sýria, 2002

Výška dotácie: 1.200,- USD = 55.050 , - Sk

V y p l a t e n é 9 . 8 . 2 0 0 2

23) Rudolf Sloboda: Armagedon na Grbe, Zuzana Uličianska: Citová zmes a tri eseje o divadle (časopisecké vydanie)

Vydavateľstvo: Dialog, Varšava, Poľsko 2002

Výška dotácie: 900,- EUR

V y p l a t e n é 1 2 . 7 . 2 0 0 2 vydavateľovi 360,- EUR = 16.223,76,- Sk

autorské honoráre 540,- EUR = 24.334,- Sk

24) Dušan Mitana: Patagónia – Patagonija

Vydavateľstvo: Meandar, Zahreb, Chorvatsko, 2002

Výška dotácie: 1.000 EUR = 44.494 , - Sk

V y p l a t e n é 9 . 8 . 2 0 0 2

25) Janko Jesenský : Pani Rafiková

Vydavateľstvo : Centro de Linguistica Aplicada Atenea, Madrid, Španielsko

Výška dotácie : 1.900,- EUR=77.900,- Sk

vyplatene : 20.12.2002

26) Ján Smrek: Také divné že si pri mne

vydavateľstvo MATOM, Sofia, Bulharsko

Výška dotácie: 1.700,- USD=69.700,- Sk

Vyplatené: 20.12.2002

Činnosť dotačnej komisie Literárneho informačného centra: Dôležitou súčasťou vydávania prekladov diel slovenských autorov je činnosť dotačnej komisie, ktorá posudzuje požiadavky zahraničných vydavateľov na vydanie prekladu konkrétneho titulu, čím sa zabezpečuje plynulé kontinuálne vydávanie.

V roku 2002 dotačná komisia LIC na svojich 4 zasadnutiach navrhla podporiť spolu 24 titulov v celkovej hodnote 1,410.000,- Sk. Projekty sa týkali vydania prekladov v 12 jazykoch (anglicky, arabsky, bulharsky, chorvátsky, macedónsky, nemecky, nórsky, poľsky, rumunsky, rusky, srbsky a španielsky), (J. Blažková, D. Dušek, A. Hykisch, J. Jesenský, J. Johanides, D. Mitana, M.

Rúfus, R. Sloboda, J. Smrek, I. Štrpka, L. Ťažký, P. Vilikovský a ďalší), tematických čísel časopisov Polja (srbsky) a Dialog (poľsky).

Z titulov schválených Komisiou SLOLIA a riaditeľom LIC v r. 2002 ešte v roku 2002 vyšlo 11 titulov v celkovej hodnote dotácií 632.000,- Sk (z toho v roku 2002 bolo vyplatených 521.300,- Sk)

Zahranické vydavateľstvá, ktoré v roku 2002 vydali preklady slovenských diel (uvádzame najdôležitejšie): Modrý Peter, Toronto, Kanada

Dialog Varšava, Poľsko

Centro de Linguística Aplicada Atenea, Madrid, Španielsko

Ivo Železný, Praha, ČR

MGU Moskva, Rusko

Mousli Ghias, Homs, Sýria

Wieser Verlag, Klagenfurt, Rakúsko

Editura Ivan Krasko, Nadlak, Rumunsko

Matom, Sofia, Bulharsko

Prekladatelia, ktorí sa v minulom roku podieľali na šírení (na prekladoch vydaných diel) slovenskej literatúry v zahraničí prostredníctvom podporených projektov :

J.Sutherland-Smith, E.Charous, M.Ghias, D. Nejčeva, B. Urbankowski, A. Smakowski, O.Štefanko, D.Stefanov, S. Alvarado, A. Mašková a ďalší.

Na práci Komisie SLOLIA sa podieľali (za LIC): M.Richter, J. Pániková a členovia Komisie v zložení: J. Buzássy (predseda), M. Hatala (podpredseda), A. Hykisch, L. Šimon, J. Zambor, V. Prokešová a V. Petřík.

Plánované financie na dotačný systém boli v minulom roku vo výške 1,200.000,- Sk. Táto výška nepostačuje na zvýšený záujem o slovenskú literatúru zo strany zahraničných vydavateľov.

Hlavné skupiny užívateľov: Hlavnými užívateľmi alebo cieľovou skupinou tejto činnosti sú predovšetkým zahraniční prekladatelia, vydavatelia a prostredníctvom nich ďalší zahraniční záujemcovia alebo priami čitatelia.

Záver: Rok 2002 bol mimoriadne bohatý na vydávanie prekladov diel slovenských autorov v zahraničí. Čiastočne to bolo zapríčinené aj tým, že niektoré tituly plánované na minulé roky vyšli s oneskorením až roku 2002. To však spôsobuje problémy, pretože prostriedky sa rozpočtujú na kalendárny rok a presuny rozpočtových prostriedkov z jedného roka na ďalší nie sú možné. Z tohto dôvodu Literárne informačné centrum zmenilo štatút dotačného systému: prísľuby sa dávajú na dva roky a pokiaľ do dvoch rokov príslušný titul nevyjde, vydavateľ musí požiadať o novú dotáciu, ak titul vydáva až v treťom alebo ďalších rokoch.

Celkovo možno túto činnosť hodnotiť úspešne. Ciele stanovené kontraktom boli splnené, na čo ukazuje aj skutočnosť, že roku 2002 vyšlo s podporou Literárneho informačného centra doteraz najviac titulov – celkom 26. U niektorých zahraničných vydavateľstiev serióznym prístupom k spolupráci za posledné obdobie sme získali dôveru natoľko, že pristupujú na pravidelné vydávanie prekladov slovenských autorov – každý rok jeden titul na základe našich návrhov. Tým máme možnosť ovplyvniť aj to, aby vychádzali najkvalitnejšie diela. Je to pomerne významná zmena, lebo v minulosti sme boli odkázaní skôr na výber zahraničného vydavateľa. Takúto dôveru je možné získať zvyčajne až po niekoľkých opakovaných skúsenostiach. Vydávanie prekladov slovenskej literatúry v zahraničí spomaľuje len nedostatok prostriedkov, ktoré Literárne informačné centrum na túto činnosť môže vyčleniť. Treba poznamenať, že dotácie sú z našej strany skôr symbolické a smerujú k úhrade honorárov (autorovi a prekladateľovi, len výnimočne aj časť vydavateľských nákladov).

Prehľad doteraz vydaných diel do rôznych jazykov a náklady na ich vydanie (dotácie) sú prehľadne uvedené v tabuľke. Z nej možno vyčítať aj narastanie záujmu o slovenskú literatúru v zahraničí, ktoré je výsledkom aktivít Literárneho informačného centra. Treba povedať, že bez aktivity Literárneho informačného centra by vydávanie slovenskej literatúry v zahraničí bolo náhodné a nedosiahlo by viac ako 10-15 % preložených diel za posledných 6-7 rokov.

3.3. Využitie všetkých prostriedkov a formy na propagáciu a prezentáciu slovenskej literatúry v zahraničí s dôrazom na európske krajiny.

Na realizáciu úlohy mala organizácia plánovaných **2,194.000 Sk** (podobne ide o súhrn všetkých nákladov ako v predchádzajúcich úlohách)

Činnosť stála

Činnosť obsahuje:

a) vydávanie časopisu **Slovak Literary Review** v nemčine, angličtine a príležitostne aj v iných jazykoch (francúzština, taliančina a španielčina). Časopis vychádza dvakrát do roka. V roku 2002 Literárne informačné centrum vydalo 2 čísla časopisu, jedno v klasickej podobe v angličtine a nemčine venovanej ženskej literatúre na Slovensku, druhé špeciálne číslo vo francúzštine nasmerované na Literárny autobus po francúzskych regiónoch a seminár o prekladoch slovenskej literatúry do francúzštiny v Paríži v spolupráci s parížskym Inštitútom slovanských štúdií.

Zo slovenských autorov sa svojimi textami podieľalo na realizácii časopisu asi 80 básnikov a prozaikov.

Časopis oboznamuje zahraničnú odbornú verejnosť, prekladateľov a vydavateľov v príslušnom jazyku s literárnymi osobnosťami a ukážkami z ich diel, poskytuje prehľad o aktuálnom literárnom dianí na Slovensku a sprostredkúva poznanie hodnôt našej literárnej kultúry. Venuje osobitnú pozornosť aj literatúre národnostných menšín na Slovensku. Služi nielen na propagáciu slovenskej literatúry pri rozličných zahraničných podujatiach (medzinárodné knižné veľtrhy, prezentácia slovenských autorov a ich tvorby v zahraničí), ale prostredníctvom MZV SR sa rozosiela zastupiteľským úradom SR v zahraničí a riaditeľom Slovenských inštitútov. V SR sa nevydáva nijaká obdobná periodická či neperiodická publikácia v cudzích jazykoch pre zahraničie, časopis je preto nezastupiteľný.

Celkové výdavky na vydanie časopisu Slovak Literary Review predstavovali: 178.404 Sk

b) na vydávanie **Albumu slovenských spisovateľov** v nemčine a angličtine (jeden album ročne buď v nemčine alebo v angličtine s 33 vybranými spisovateľmi a ukážkami z ich tvorby, z ktorých približne polovicu tvoria básnici, polovicu prozaici). V roku 2002 sme vydali Album slovenských spisovateľov v nemčine (2. diel). Ide o jedinečnú publikáciu, pretože v SR nijaká iná inštitúcia podobné tituly nevydáva.

Prekladatelia, ktorí sa podieľali na realizácii časopisu Slovak Literary Review a Albumu slovenských spisovateľov, ako aj prekladatelia prevzatých materiálov:

Karl Heinz Jähn, Gustav Just, Matthias Barth, Erika Annuss, Michael Arndt, Zdenka Becker, Annemarie Bostroem, Günther Deicke, Hans Gaertner, Uwe Grüning, Waltraud a Manfred Jähnichenovci, Heinz Kahlau, Gehrard Kofler, Klara Köttner-Benigni, Paul Kutzner, Ursula Macht, Richard Pietrass, Ute Rassloff, Ludwig Richter, Angela Repka, Milan Richter, Magdalena Sadlon, Renata Sako Hoes, Hubert Sauer-Žur, Isle Seehase, Ingeborg Stahl a Diermar Zirnstein.

Autorsky sa na realizácii Albumu a SLR podieľali literárni vedci a spisovatelia: H. Bacigálová-Valcerová, René Bílik, Anton Baláž, Adriana Fábryová, Norbert Gašaj, Alexander Halvoník, Igor Hochel, Dana Kršáková, Jozef Mihalkovič, Vladimír Petřík, Angela Repka, Stanislav Šmatlák, Viktor Timura, Mária Valentová, Peter Valček, Ján Zambor a ďalší.

Priaznivé referencie prišli zo zahraničia (prekladatelia a vydavatelia v USA, Francúzsku, Nemecku, Rakúsku, lektori slov. literatúry v Štrasburgu, Bordeaux, knižnica v Berlíne, Nobelova knižnica v Štokholme) a mediálny ohlas sme zaznamenali vo Francúzsku, Nemecku a Rakúsku.

Výdavky na vydanie Albumu slovenských spisovateľov predstavovali: 190.000 Sk

c) **Prezentácia slovenských autorov, tvorby a vydávaných publikácií v zahraničí.** Činnosť je neodmysliteľnou súčasťou literárnej propagácie Slovenska, pretože umožňuje priamy kontakt medzi slovenským spisovateľom a zahraničným čitateľom, spravidla v prítomnosti špecialistu na danú jazykovú a literárnu oblasť (zahraničného i slovenského). Poskytuje súčasne spisovateľom intelektuálne a tvorivé impulzy z kontaktu s cudzím prostredím. V roku 2002 Literárne informačné centrum uskutočnilo:

- **Prezentácie na medzinárodných knižných veľtrhoch:**

MKV Praha:

- v piatok 10. mája v čase od 16.00 do 17.50 vo Veľkej sále sa uskutočnil komponovaný program pod názvom Literárne dotyky doplnený hudobným vystúpením, na ktorom sa prezentovali:

Jozef Leikert : Zákulisie slov (literatúra faktu), Zámky (poézia). Hostia J. Kocourek, J. Štroblová
Jaroslav Rezník: Túry do literatúry (literatúra faktu). Host' J. Heger, riaditeľ vydavateľstva Slovart
Vladimír Petřík: Slovensko a jeho literatúra (v angličtine)

Augustín Maňovčík a kol.: Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia

Stanislav Šmatlák: Dejiny slovenskej literatúry I.-II.

Táňa Keleová-Vasilková: Mama pre Veroniku

Paula Sabolová : Komu daruješ svou noc

Ladislav Janiga: Návrat do hôr – vydavateľstvo DAJAMA

V spolupráci so Slovensko-českým klubom v Prahe sa pod názvom Pražské inšpirácie konala 11. mája aj prezentácia kníh:

Emil Charuos: Pražské inspirace v zrcadle slovenské literatury (uvádzal Vladimír Petřík)

Dagmar Gregorová: Dopisy z manželství (Spomienky dcéry J.G. Tajovského)

Prezentácie na MKV v Prahe majú mimoriadny význam vzhľadom na historické väzby slovenskej a českej literatúry a potrebu ich udržiavania aj po vytvorení dvoch samostatných štátov. Ďalej priťahujú pozornosť českých literátov, ktorí si uchovali osobné i tvorivé väzby na slovenskú literatúru a slúžia aj ako zdroj aktuálnych informácií pre našich krajanov žijúcich v ČR o slovenských knižných novinkách. Na prezentáciách slovenskej literatúry sa zúčastnil aj veľvyslanec SR v Prahe Ladislav Ballek.

MKV Varšava:

V Slovenskom inštitúte vo Varšave sa 15. mája konala prezentácia antológie súčasnej slovenskej poézie, ktorá vyšla v poľštine pod názvom *Bóg dal mi slovo*. Obsiahla antológia predstavuje výber z poézie 17 súčasných slovenských básnikov v prekladoch známeho poľského básnika a uznávanej osobnosti poľského literárneho života Bohdana Urbankowského. Na prezentácii sa zúčastnil prekladateľ, riaditeľ vydavateľstva Spolku Slovákov z Krakova L. Militaris, kde antológia vyšla, ďalej poslucháči slovakistiky na Varšavskej univerzite, prekladatelia a prítomná bola aj veľvyslankyňa SR v Poľskej republike Magda Vášáryová. Úvodné slovo predniesol hovorca LIC Anton Baláž a antológiu aj celú súčasnú slovenskú poéziu publiku predstavil B. Urbankowski. Antológia vyšla s podporou LIC.

LIC sa podieľalo aj na ďalšej prezentácii v Slovenskom inštitúte, kde 17. 5. predstavilo vydavateľstvo Dajama turistických sprievodcov po Slovensku, ktoré vyšli v prekladoch do poľštiny.

16. mája v Literárnom salóne Veľtržného paláca zástupca LIC (A. Baláž) na tematickom dni *Európa – susedia*, v prítomnosti zástupcov Poľska, Česka, Litvy a ďalších krajín, informoval aj o situácii na slovenskom knižnom trhu.

Aktivity zástupcov Slovenska na veľtrhu vo Varšave zaznamenali aj poľské médiá (verejnoprávna televízia v rozhovore s veľvyslankyňou M. Vášáryovou) a prestížny denník Gazeta Wyborcza, ktorá konštatovala, že slovenská účasť na veľtrhu udržiava tradíciu reprezentatívneho zastúpenia našej knižnej kultúry na tomto veľtrhu a predstavuje preň prínos a obohatenie.

MKV Frankfurt nad Mohanom:

- prezentácia Albumu slovenských spisovateľov, nemecká verzia, 2 diel, z produkcie LIC. Prezentácia vydavateľského programu vydavateľstva DAJAMA a titulu TRI MESTÁ z produkcie vydavateľstva Q 111 v našom stánku za prítomnosti viacerých vydavateľov a spoluautorov (podrobnejšie informácie sú uvedené pri hodnotení veľtrhu).

Prezentácia Antológie slovenskej poézie v Moskve:

- Prezentácia antológie slovenskej poézie v ruštine *Hlasy storočí* (vydala Moskovská štátna univerzita A.V. Lomonosova v Moskve) v októbri 2002 za účasti slovenských autorov D. Podrackej, prof. J. Zambora, a pracovníkov LIC M. Bízikovej a zástupcu riaditeľa LIC PhDr. V. Timuru. Dielo vyšlo s podporou LIC. V rámci prezentácie v Slovenskom inštitúte v Moskve za prítomnosti veľvyslancu SR v Moskve p. Furdíka sa uskutočnila aj prednáška prof. Zambora o slovenskej poézii pre poslucháčov 4. ročníka slovakistiky s besedou a rokovanie s vedením Inštitútu slavjanovedenia Ruskej akadémie vied a so zástupcami oddelenia slovakistiky. Prezentácia mala mimoriadny úspech, zúčastnili sa na nej významní predstavitelia kultúrneho života v Moskve, literáti, spisovatelia a básnici, akademickí funkcionári a ďalší hostia. Veľvyslanec SR v Moskve sa na záverečnej recepcii vyjadril, že to bolo najvydarenejšie podujatie počas jeho trojročného pôsobenia v Moskve. Prezentácia vyvolala širokú odozvu a podnietila vydávanie ďalších prekladov.

Náklady na podujatie činili **122.886,80 Sk**

Predstavenia slovenských spisovateľov s autorským čítaním v zahraničí sa uskutočnili:

- Slovenská literatúra v Nemecku:

Dňa 28. 11. 2002 sa v priestoroch **Slovenského inštitútu v Berlíne** v spolupráci so Slovenským inštitútom uskutočnilo literárne podujatie Slovenská literatúra v Nemecku. Podujatie otvoril seminár o slovenskej literatúre najmä za posledných 15 rokov s úvodnou štúdiou Dr. Vladimíra Petříka. Zaujímavým príspevkom bol príhovor Prof. Jána Zambora, ktorý zhodnotil najvýraznejšie zjavy slovenskej poézie. Ďalej na seminári vystúpila Doc. Etela Farkašová. Čítaním zo svojich diel sa predstavili slovenskí autori J. Puškáš, Etela Farkašová, Rút Lichnerová a Ján Zambor. Podujatie sa

stretlo s veľkým ohlasom u početného prítomného publika (germanisti, prekladatelia, slovakisti žijúci v Nemecku, pracovníci knižníc a pod.)

Náklady na podujatie: **63.000.-Sk**

- Slovenskí autori v Rakúsku

V dňoch 11. a 12. 12. 2002 sa slovenskí básnici a spisovatelia predstavili v rakúskych mestách Klagenfurt a Viedeň v rámci literárneho podujatia **LITERATÚRA SPÁJA**. Podujatie venované súčasnej slovenskej literatúre bolo spojené so seminárom o prekladoch slovenskej literatúry do nemčiny, ako aj s návštevou vydavateľstva Wieser Verlag. Riaditeľ vydavateľstva p. Lojze Wieser oboznámil so svojou produkciou a potvrdil zámer, dohodnutý počas rokovaní na MKV vo Frankfurte, systematicky vydávať zaujímavé a kvalitné diela slovenských autorov. Prejavil záujem o vydanie historického románu A. Hykisch *Čas majstrov*. V tomto vydavateľstve vyšli už niektoré tituly, napr. *Vlastný horoskop* od I. Kadlečíka, *Bratislava*, vo februári 2003 vyjde kniha D. Dušek: *Pešo do neba*. Literárne podujatie zorganizovalo LIC v spolupráci s vydavateľstvom Wieser Verlag a so Slovenským inštitútom vo Viedni. Slovenskí autori D. Dušek, M. Hatala, A. Hykisch, M. Richter a L. Šimon čítali v **Cafe Künstlerhaus** v Klagenfurte zo svojich diel.

Dňa 12. 12. sa účastníci podujatia v priestoroch **Slovenského inštitútu vo Viedni** predstavili na literárnom seminári venovanom problematike prekladania diel slovenských autorov do nemčiny, hovorilo sa však aj o prekladoch rakúskych autorov na Slovensku. Po seminári nasledovalo autorské čítanie z diel prítomných autorov.

Náklady na celé podujatie činili: **60.000.-Sk**

Všetky stanovené úlohy na r. 2002 sa splnili. Dodržali sa stanovené termíny a podujatia mali adekvátnu odbornú úroveň a kvalitné organizačné zabezpečenie s optimálnym využitím pridelených prostriedkov.

- Literárny autobus po francúzskych regiónoch

Po úspechu „Mesiac slovenskej poézie v Molièrovom divadle v Paríži“ roku 1998 a seminároch o preklade slovenskej literatúry do francúzštiny na Inštitúte slovanských štúdií v Paríži roku 2001 sme v roku 2002 zorganizovali ďalšie významné podujatie „**Literárny autobus**“. Zúčastnili sa ho vybraní 4 slovenskí spisovatelia a básnici (plus vodič mikrobusu). Cieľom podujatia bolo dodať francúzskym prekladateľom a vydavateľom podnety na prekladanie a vydávanie diel slovenských autorov súčasne s predstavením slovenských básnikov a prozaikov francúzskemu čitateľovi nielen v Paríži, ale i v regiónoch Francúzska. Cesta smerovala predovšetkým do Normandie, kde v tom čase prebiehali dni slovenskej kultúry. Literárny autobus (cesta sa uskutočnila mikrobusedom) sa uskutočnil v dňoch 12.-25. novembra 2002. Podujatia sa zúčastnili: Jozef Mihalkovič, Pavel Vilikovský, Ján Švantner a poetka Anna Ondrejková.

Prvý deň – 13.11. sa uskutočnili dve podujatia v meste Argentan (Dolná Normandia): beseda so študentmi miestneho lýcea o slovenskej literatúre s ukážkami z tvorby (v prekladoch do francúzštiny) a Večer slovenskej literatúry v miestnom divadle, na ktorom vystúpili všetci slovenskí autori. Večer moderovala M. Vallová.

Druhý deň – 14.11. sa v dopoludňajších hodinách uskutočnil rozhovor s našimi spisovateľmi pre regionálne rozhlasové vysielanie (Dolná Normandia), poobede okrúhly stôl o slovenskej literatúre s profesormi a študentmi Filozofickej fakulty univerzity v Caen, a v meste Lisieux v miestnej knižnici opäť Večer slovenskej literatúry s čítaním ukážok prítomných autorov v slovenčine a zároveň francúzskom preklade.

Tretí deň – 15.11. to bola znova beseda s profesormi a študentmi Pedagogickej fakulty univerzity v Caen a vo večerných hodinách Večer slovenskej poézie v kostole sv. Martina (z 11. storočia) v meste Colombelles (Dolná Normandia).

Ďalší deň – 16.11. sa Literárny autobus presunul do Bretónska (St. Pol de Léon), kde bolo najprv prijatie u honorárneho konzula SR a prezidenta Asociácie bretónsko-slovenského priateľstva. Večer v meste Roscoffu, podával večeru honorárny konzul Y. Mellenecom.

Nasledujúci deň 17.11. sa uskutočnilo v St. Pol de Léon popoludnie slovenskej literatúry.

Dňa 18.11. sa Literárny autobus presunul do Brestu (Bretónsko), kde sa v kníhkupectve Dialogues uskutočnilo *Stretnutie so slovenskou literatúrou a spisovateľmi*. Potom účastníci absolvovali besedu s profesormi a študentmi Filozofickej fakulty.

19.11. sa Literárny autobus presunul do Paríža, kde v Molièrovom divadle sa uskutočnil *Večer slovenskej poézie*. Vystúpenia pozostávali z krátkych ukážok z diela v slovenčine (prednášali sami autori) a z podstatne dlhších prednesov vo francúzštině (recitovali G. Miklíková a jej francúzsky kolega). Obecenstvo bolo rovnako početné ako pri vystúpeniach v rámci Mesiaca slovenskej poézie a živo reagovalo. Po podujatí sa konal koktail podávaný veľvyslankyňou SR vo Francúzsku M. Krasnohorskou.

Ďalší deň - 20.11.dopoludnia bolo stretnutie slovenských spisovateľov so študentmi slovenského jazyka a literatúry na inštitúte INALCO v Paríži za prítomnosti lektorky slovenského jazyka na tomto inštitúte A. Křečkovej

Na stretnutí sa zúčastnili dvadsiati poslucháči trojročného štúdia slovenského jazyka a literatúry. Poslucháči prejavovali živý záujem o našu literatúru. Niektorí z nich mali veľmi dobré znalosti jazyka aj literatúry. Zaujímali sa o literárnu tvorbu na Slovensku, o dielo prítomných spisovateľov a komentovali slovensko-francúzske vzťahy. Zhodne vyslovovali záujem o možnosť otvorenia plného (päťročného) štúdia slovenčiny.

Rozhlasové štúdio RFI (Radio France Internationale) s účastníkmi Literárneho autobusu nahralo rozhovor pre vysielanie. Večer bolo prijatie účastníkov u veľvyslankyne SR vo Francúzsku M. Krasnohorskej.

Bohatý program bol 21.11. Poobede sa uskutočnil okrúhly stôl, ktorý nadväzoval na obdobný Okrúhly stôl spred dvoch rokov. Aktívnymi účastníkmi boli členovia slovenskej výpravy a francúzski prekladatelia zo slovenskej literatúry. Po oficiálnych úvodných slovách riaditeľa Inštitútu Michela Aucouturiera a J. Vilikovského a krátkom zamyslení J. Bodnárovej odznel obsažný (a obsiahly) referát M. Jurovskej, uvádzajúci súpis slovenských literárnych diel preložených do francúzštiny v posledných rokoch a ponúkajúci hodnotenie ich príspevku k vzájomnému kultúrnemu poznaniu. V ďalšej diskusii vystúpili francúzski prekladatelia (najmä P. Brabenec a J. Boxbergerová), S.Tarabová-Cedille, poslucháči INALCO a i. J. Vilikovský medziiným poukázal na systematickú podporu prekladaniu slovenskej literatúry v zahraničí prostredníctvom LIC.

Večer sa uskutočnila prezentácia knihy preloženej do francúzštiny „14 cigánskych rozprávok“ na veľvyslanectve SR:

Išlo o prezentáciu už tretej knihy, ktorá vychádza vo vydavateľstve Flammarion v edícii „Rozprávky sveta“ zásluhou Sonie Tarabovej-Cedille. Kniha sa zrodila v spolupráci s dr. Stanislavovou z Prešovskej univerzity. Na prezentácii sa zúčastnili všetky tri spolupracovníčky, ako aj dve slovenské herečky žijúce v Paríži, ktoré predniesli dva texty (jedna z nich rámcovala svoje vystúpenie aj cigánskymi piesňami). Na prezentácii bola prítomná veľvyslankyňa SR M. Krasnohorská a početní pracovníci zastupiteľského úradu. Účasť na podujatí bola mimoriadne početná, čo zhodne konštatovali aj viacerí diplomatickí pracovníci. Osobitný akcent celej akcii dodávalo, že sa konala len niekoľko hodín po tom, čo SR dostala pozvánku do NATO.

Nasledujúci deň 22.11. sa Literárny autobus z Paríža presúval do Štrasburgu (Alsasko), kde sa po príchode uskutočnila večera s organizátormi prezentácie slovenskej literatúry v Štrasburgu.

23.11. prebehlo Matiné slovenskej literatúry v medzinárodnom kníhkupectve „Kléber“ (moderovali K. Bednárová, lektorka slov. jazyka a literatúry na Univerzite Marca Blocha v Štrasburgu, a prof. V.C.Fišera z Univerzity M. Blocha)

Vo večerných hodinách prebehol Večer slovenskej literatúry v Humanistickej knižnici z 15. storočia v meste Sélestat (50 km od Štrasburgu)

Dňa 24.11 sa uskutočnilo Matiné slovenskej literatúry v divadle „Le Cheval Blanc“ v Štrasburgu-Schiltigheime (miesto konania kultúrneho festival „Bienále Mitteleuropa“).

Aktivity uvedené v bode c/ sa mohli uskutočniť len vďaka podpore MK SR a vlády SR, ktorá poskytla účelové dotácie mimo plánovaného rozpočtu LIC. Celková čiastka na uvedené podujatia literárny autobus vo výške 675.000 Sk, z čoho bolo vyčerpaných **441.445,10 Sk** a na ďalšie aktivity vo výške 400.000 Sk, z ktorých bolo vyčerpaných **399.798,27 Sk**.

Hlavné skupiny používateľov sú ZÚ SR, slovenské inštitúty, vydavateľstvá a katedry slavistiky v zahraničí, knižnice, prekladatelia, redaktori, vysokoškolskí pracovníci. Časopis a Album distribuujeme prostredníctvom MZV SR na zastupiteľské úrady SR v zahraničí, slovenské inštitúty a stále misie. SLR aj Album slovenských spisovateľov sú určené najmä vydateľským pracovníkom, redaktorom, prekladateľom, katedrám slovakistiky v zahraničí, vysokoškolským pedagógom, zahraničným študentom a ďalším záujemcom. Zároveň boli obidve čísla SLR aj Album zaslané na adresy knižníc v SR, aj na adresy knižníc a stálych abonentov v zahraničí (Nemecko, Anglicko, Švédsko, Francúzsko, USA, Kanada) ako aj na univerzity a školy s bilingválnymi sekciami, ktoré majú o časopis záujem.

Záver

Všetky aktivity Literárneho informačného centra uvedené v tejto časti (3.3 pod bodom a/, b/, c/) boli roku 2002 veľmi úspešné. Aj v tejto oblasti boli ciele stanovené kontraktom splnené. Treba povedať, že aj preto, lebo MK SR vyšlo v ústrety potrebám propagácie a prezentácie slovenskej literatúry a spisovateľov touto formou, poskytnutím ďalších prostriedkov nad rámec pôvodne stanoveného limitu rozpočtom (účelové dotácie na predložené projekty). Je to forma, ktorá prezentáciou slovenských spisovateľov tvorbou v zahraničí pred odbornou verejnosťou

(prekladateľmi, vydavateľmi, kritikmi, literátmi aj spisovateľmi) vzbudzuje záujem a vytvára predpoklady na nové možnosti spolupráce s odborným zahraničným zázemím v príslušnej krajine. Osobitne úspešné boli rokovania a prezentácie slovenskej literatúry či už na medzinárodných knižných veľtrhoch, alebo v Berlíne, Klagenfurte, Viedni, Moskve, alebo Literárny autobus vo Francúzsku.

Prezentácie v zahraničí a súvisiace rokovania so zahraničnými vydavateľmi priniesli svoje výsledky v konkrétnych dohovoroch vydávania prekladov diel slovenských spisovateľov v zahraničí s dlhšou perspektívou. Literárny autobus splnil svoj primárny zámer, ktorým bola prezentácia a propagácia slovenskej literatúry s cieľom osloviť francúzske publikum a pritiahnúť pozornosť francúzskych vydavateľov. Všetky vystúpenia slovenských spisovateľov sa stretli so živým záujmom publika a s pozitívnym ohlasom tak medzi obecnosťou, ako aj v médiách. Podobne to bolo aj v ostatných prípadoch, či Berlíne, Klagenfurte, Viedni, Moskve alebo na medzinárodných knižných veľtrhoch.

Z hľadiska publikovania sú konkrétnym výsledkom predbežné dohody s tromi francúzskymi vydavateľmi na vydanie diel slovenských spisovateľov, konkrétne vydavateľstvom *Editions Maurice Nadeau*, Paríž (P. Vilikovský: *Večne je zelený*), *Editions BF*, Štrasburg (knižné vydanie 1-2 slovenských básnikov), literárna revue *Siècle 21*, Paríž. Významný pokrok sa dosiahol v rokovaní s majiteľom vydavateľstva Wieser Verlag v Klagenfurte, s nemeckými vydavateľmi Gollenstein Verlag i Suhrkamp-Verlag. Okrem toho sa urobili prvé kroky aj v rokovaní s vydavateľstvom Bolchazy-Carducci v USA.

Vydávanie cudzojazyčných materiálov, či už časopisu *Slovak Literary Review* alebo Albumu slovenských spisovateľov patrí k základným informačným materiálom šíreným v zahraničí, ktoré prispievajú k záujmu o slovenskú literatúru a informovanosti o nej.

Významný pokrok sa dosiahol najmä v kontaktoch a spolupráci so zahraničnými univerzitami, najmä s Lomonosovou univerzitou v Moskve, Humboldtovou univerzitou v Berlíne, Varšavskou univerzitou vo Varšave, univerzitou Complutense v Madride i Londýnskou univerzitou. Osobitne bohaté prezentácie a kontakty sa realizovali zásluhou literárneho autobusu vo Francúzsku na Filozofickej a Pedagogickej univerzite vo francúzskom meste Caen (Normandia), na lýceu vo francúzskom meste Argentau (Normandia), na Filozofickej fakulte vo francúzskom meste Brest (Bretónsko), na univerzite Marca Bolocha v Štrasburgu a na inštitúte INALCO (Institut national des langues et civilisations orientales – národný inštitút východných jazykov a kultúr), ktorý po tomto druhom stretnutí prijal predbežné rozhodnutie, že otvorí štúdium slovenského jazyka a kultúry pre svojich študentov. Nezanedbateľné sú prezentácie slovenskej literatúry v dvoch francúzskych divadlách: v Molièrovom divadle v Paríži a divadle Le Cheval Blanc v Štrasburgu. Na všetkých týchto aktivitách spolupracovali aj Slovenské inštitúty pri našich zahraničných zastupiteľských úradoch. Za jeden rok je to pomerne bohatá a úspešná činnosť, ktorú Literárne informačné centrum realizovalo s úspechom.

3.4. Zabezpečovať štipendijné pobyty zahraničným prekladateľom slovenskej literatúry do cudzích jazykov a poskytovať im potrebnú odbornú pomoc vrátane materiálov.

Na úlohu malo Literárne informačné centrum plánovaných **664.000 Sk** (vrátane všetkých nákladov).
Činnosť stála

V roku 2002 boli poskytnuté štipendijné pobyty na Slovensku trom zahraničným prekladateľom a to:

Lucyna SPYRKA – Poľsko v dňoch 4. 2. – 10. 2. 2002

Účel štipendia: Výber materiálu do kultúrneho dvojmesačníka *Opcje*, ktorý bude venovaný slovenskej literatúre, dráme a výtvarnému umeniu

Michal ĎUGA – Juhoslávia v dňoch 15. 5. – 4. 6. 2002

Účel štipendia: Výber a preklad z poézie Štefana Strážaya

Michal HARPÁN – Juhoslávia v dňoch 24. 5. – 3. 6. 2002 a

12. 8. – 22. 8. 2002

účel štipendia: J. Jankovič – Tri storočia priazne

Náklady na štipendijné pobyty roku 2002 zostali pod plánovaným limitom a dosiahli len 24.960 Sk.

Záver

LIC poskytuje štipendijné pobyty zahraničným prekladateľom na základe požiadavky zahraničného prekladateľa (prihlášky sú na internetovej stránke LIC a stačí poslať vyplnenú prihlášku e-mailom). Zahraniční vydavatelia a prekladatelia o tejto možnosti vedia. Pobyt sa však poskytuje len vtedy, keď má prekladateľ na preklad diela aj zmluvu s vydavateľom na vydanie diela. Zmluvy sa však niekedy uzatvárajú až na preložené dielo, čo je jeden z problémov. Prekladateľom však niekedy robí problém aj to, že si cestu na Slovensko a späť hradia z vlastných prostriedkov (Literárne informačné centrum hradí len pobyt, ubytovanie, stravovanie a malé vreckové). LIC zo svojho rozpočtu vyčleňuje prostriedky na pokrytie 6-7 štipendijných pobytov. Pobyt troch prekladateľov sa takto javí ako nedostačujúci, vzhľadom na to, že podľa našich informácií aj v súčasnosti pracuje na prekladoch viac prekladateľov. V tomto smere bude treba prijať účinnejšie opatrenia, lebo pobyt prekladateľov na Slovensku má aj inú rovinu – sleduje, aby si prekladateľ nielen overil potrebné údaje a prišiel do kontaktu s autorom diela a slovenským literárnym prostredím, ale získal aj vnútorný vzťah k Slovensku, jeho kultúre, literatúre a autorom.

3.5. Rozvíjať kontakty a spoluprácu so zahraničnými prekladateľskými organizáciami a centrami pri prenikaní a šírení slovenskej literatúry v zahraničí.

Na plnenie úlohy mala organizácia k dispozícii plánovaných **590.000 Sk** (vrátane všetkých nákladov).

Činnosť stála

a) Smerovanie na Východ I.

V dňoch 31.5.-3.6. sa v Domove slovenských spisovateľov v Budmericiach na tomto podujatí z podnetu francúzskej strany zúčastnili 15 básnici z 9 krajín: Slovenska, Rumunska, Moldavska, Bulharska, Grécka, Poľska, Macedónska, Litvy a Juhoslávie. Francúzskymi pozorovateľmi na stretnutí boli Martine Lehmansová z Ministerstva kultúry a komunikácie FR a francúzsky básnik poľského pôvodu Maciej Niemiec.

Stretnutie bolo súčasťou pripravovaného multikultúrneho projektu krajín, v ktorých zohrala významnú úlohu francúzska kultúra, kde prítomnosť frankofónie vnímajú ako faktor kultúrnej rovnováhy v súčasnej európskej kultúre.

Ťažiskom prvého stretnutia bolo pracovné zasadnutie na tému *Poézia a multikultúrna identita*.

Základným cieľom podujatia bolo urobiť zo Slovenska centrum takýchto medzinárodných podujatí a prispieť tak k vnímaniu Slovenska ako miesta skutočnej demokracie.

V časovom horizonte dvoch rokov sa má pripraviť frankofónny festival poézie krajín strednej a východnej Európy a miestom jeho konania by sa mala stať Banská Štiavnica.

b) Smerovanie na Východ II.

V dňoch 18.10.– 21.10. sa v Domove slovenských spisovateľov v Budmericiach uskutočnilo druhé stretnutie podujatia „Smerovanie na Východ“. Zúčastnilo sa na ňom deväť frankofónnych básnikov zo šiestich krajín strednej a východnej Európy

Druhé stretnutie malo dva ciele: vypracovať organizačnú štruktúru podujatia „Smerovanie na Východ“ a pripraviť projekt festivalu poézie v B. Štiavnicí.

Za prezidenta hnutia „Smerovanie na Východ“ bol jednomyselne zvolený Bernard Noël (Francúzsko), za viceprezidenta Albert Marenčin (SR), za prvého tajomníka Stratis Paschalis (Grécko) a za druhého tajomníka Boris Lazič (Juhoslávia). Zvolení boli aj štyria pozorovatelia: Martine Lehmansová a Antónia Miklíková (za francúzsku stranu), Sylvia Ďurčányová a Igor Navrátil (za slovenskú stranu).

Dvojdňové zasadnutie prijalo záver, že prvý festival poézie sa bude konať v druhej polovici júla 2003 v Banskej Štiavnicí. Dlhodobým cieľom tohto podujatia je vytvoriť miesto európskych básnických stretnutí v Banskej Štiavnicí, ktorá sa nachádza v strede budúcej zjednotenej Európy. Predpokladá sa, že prvý ročník festivalu by mal trvať sedem dní, v ďalších rokoch sa ráta s predĺžením na desať dní. Festival by mal pozostávať z dvoch hlavných častí: večerov poézie básnikov zo šiestich krajín a zo stretnutí s básnikmi zo všetkých členských krajín hnutia „Smerovanie na Východ“.

V roku 2003 a 2004 sa ráta s rozšírením účastníckych krajín o Českú republiku, Slovinsko, Maďarsko, Gruzínsko, Cyprus a Lotyšsko.

Najbližšie stretnutie hnutia „Smerovanie na Východ sa uskutoční od 30. mája do 2. júna v Domove slovenských spisovateľov v Budmericiach.

c) Kontakty so zahraničnými prekladateľskými a kultúrными organizáciami

2. 10. – 9. 10. 2002 Paríž-Štrasburg (I. Navrátil)

V Paríži prebehlo rokovanie na MK FR (Martine Lehmans), v divadle Théâtre Molière-Maison de la Poésie (Michel de Maulne) o budúcnosti projektu « Smerovanie na Východ » a v Centre National du Livre (Marie-Josèphe Delteil) o možnostiach finančnej podpory pri vydávaní slovenskej literatúry vo Francúzsku.

Výsledkom rokovaní o projekte « Smerovanie na Východ » bolo predloženie spoločného projektu (Molièrovo divadlo, Paríž; Národné knižné centrum, Atény; LIC, Bratislava) v rámci programu « Kultúra 2000 » do Európskej komisie. Rozhodnutie EK by malo byť známe do konca marca 2003.

Centre National du Livre (Národné knižné centrum) môže poskytnúť podporu na vydanie slovenského literárneho diela vo francúzštine po predložení projektu a splnení príslušných podmienok.

V Štrasburgu sa uskutočnilo rokovanie s riaditeľom kultúrneho festivalu « Mitteleuropa » a riaditeľom vydavateľstva « BP » Armandom Peterom o prezentácii slovenskej literatúry v rámci akcie « Literárny autobus » a o knižnom vydaní 2-3 slovenských básnikov vo francúzštine.

Výsledkom rokovania boli 3 prezentácie 4 slovenských autorov (Štrasburg, Schiltigheim, Sélestat – Literárny autobus, 23.-25.11. 2002) a pripravované vydanie výberu zo súčasnej slovenskej poézie vo francúzštine vo vydavateľstve « BP » v roku 2004.

7. 11. – 11. 11. 2002 Zasadnutie RECIT (Arles, Francúzsko – I. Navrátil)

Na zasadnutí Európskej siete centier prekladateľov umeleckej literatúry (RECIT) sa zúčastnil I. Navrátil za Slovenské centrum pre umelecký preklad (SCUP). V rámci okrúhleho stola vystúpil s príspevkom o situácii v umeleckom preklade na Slovensku, o činnosti LIC a o možnostiach podpory pre zahraničných prekladateľov a vydavateľov, ktorí majú záujem o slovenskú literatúru. (Vystúpenie I. Navrátila bude publikované v zborníku zo zasadnutia, ktorý vychádza každý rok.)

V rámci zasadnutia bol RECITOM-om schválený aj spoločný projekt troch prekladateľských centier (Dánsko, Grécko, SR), ktorý bol následne predložený v rámci programu „Kultúra 2000“ do Európskej komisie. Rozhodnutie EK by malo byť známe do konca marca 2003.

17.-18.3. Londýn (v rámci MKV)

V Londýne absolvovalo LIC niekoľko rokovaní s britskými a írskymi vydavateľmi o možnosti vydania slovenských autorov v anglickom preklade. Na základe vyjadrenia zástupcov vydavateľstiev *The Harvill Press* (Ch. Maclehose) a *Brandon/Mount Eagle* (S. MacDonogh) sa javí reálne vydanie próz J. Johanidesa (*Trestajúci zločin*) a J. Rumplího (*Svet je trest*).

Z hľadiska propagácie slovenskej literatúry v zahraničí bolo veľmi užitočné aj stretnutie s britsko-francúzskou literárnou agentkou a publicistkou V. Menkes-Ivry, ktorá už dlhší čas prejavuje záujem o literárne dianie na Slovensku. Výsledkom rokovania je možnosť zorganizovania prezentácie slovenskej literatúry v Anglicku (pravdepodobne v Londýne) na jeseň roku 2003 v trvaní približne jedného mesiaca s účasťou vybraných autorov a prekladateľov.

22.-27.3. Paríž

V Paríži sa uskutočnili dve rokovania s M. de Maulnom, riaditeľom divadla “Théâtre Molière-Maison de la Poésie”, o pripravovanom stretnutí frankofónnych literátov, ktoré sa pod názvom „Smerovanie na Východ“ uskutoční od 31.5. do 3.6. 2002 v Budmericiach. Hlavnými garantmi tejto akcie sú francúzska spoločnosť „Athnor“ (M. de Maulne) a MK SR (LIC). Počas rozhovorov sa prekonzultoval aktuálny stav príprav podujatia (zoznam zahraničných účastníkov, pracovný a spoločenský program atď.), ako aj ďalší organizačný postup.

V rámci Knižného salónu v Paríži I. Navrátil absolvoval prvostupňové rokovania so zástupcami vydavateľstiev Actes Sud, Editions de l'Áube a Centre Régional des Lettres du Languedoc-Roussillon o možnostiach vydania slovenských autorov vo francúzskom preklade. Všetci účastníci rozhovorov prejavili záujem o spoluprácu s LIC a požiadali o konkrétne návrhy na vydanie s krátkymi ukážkami prekladu vo francúzštine.

S vedúcou expozície Českej republiky na parížskom Knižnom salóne sa uskutočnili rozhovory s D. Kalinovou o možnosti spoločnej prezentácie slovenskej knižnej produkcie na budúcoročnom Knižnom salóne v Paríži. D. Kalinová tento návrh uvítala a vyjadrila presvedčenie, že spoločná česko-slovenská prezentácia by bola veľmi užitočná nielen z profesionálneho, ale aj z politického a diplomatického hľadiska. V súvislosti s českou expozíciou treba poznamenať, že stánok ako aj sprievodné podujatia, bol pripravený na vysokej profesionálnej i spoločenskej úrovni.

Cieľovou skupinou užívateľov sú predovšetkým zahraničné vydavateľstvá a následne zahraničná čitateľská obec, univerzitné a pedagogické inštitúcie v zahraničí s orientáciou na štúdium slovakistiky, slovenské inštitúty v zahraničí.

Záver

V tejto oblasti sa ciele a úlohy úspešne splnili najmä v dvoch smeroch: Slovensko sa stáva centrom frankofónnych básnikov strednej a východnej Európy, čo dáva Slovensku a jeho literatúre možnosti, ktoré sa môžu stať impulzom pre nové literárne hnutia; aj pripravovaný festival frankofónnej poézie v Banskej Štiavnici poskytuje nielen nové možnosti pre slovenských autorov, ale aj podnety na tvorbu.

Významnou skutočnosťou je naša účasť v RECIT (Centrum európskych národných prekladateľských centier). Prostredníctvom tohto centra sme dostali možnosť plánovať a požadovať prostriedky z európskych fondov. V tomto roku sú podané projekty na získanie prostriedkov na činnosť centra frankofónnych básnikov v Budmericiach a na festival frankofónnej poézie v Banskej Štiavnici (podávala francúzska strana). Ďalší projekt na podporu prekladov a vydávania literatúry bol podaný gréckou stranou (projekty môže podávať len krajina, ktorá už je členom EÚ, ale môžu byť do projektu zahrnuté aj pričlenené krajiny tak, aby projekt zahrňoval aspoň tri krajiny).

Zahrančné služobné cesty priniesli konkrétne výsledky v rokovaní na rozšírenie spolupráce a prenikanie slovenskej literatúry v zahraničí. V nasledujúcom roku bude treba rozšíriť kontakty s ďalšími jazykovými oblasťami, predovšetkým so španielskou jazykovou oblasťou (Španielsko a južná Amerika, prípadne Balkánske štáty, kde sa v tomto roku začal prieskum účasťou na veľtrhu v Chorvátsku na pozvanie chorvátskeho ministra kultúry).

3.6. Vydávať časopis (mesačník) SLNIEČKO pre najmenších čitateľov s prístupnou cenou aj pre deti z rodín s nižším príjmom, ale kvalitným obsahom z hľadiska umelecko-estetických kritérií.

Náklady na vydávanie časopisu (10 čísiel) predstavujú ročne **4,808.000 Sk**, z čoho príjem za predaj časopisu je 4,400.000 Sk)

Činnosť stála

Slniečko, časopis pre žiakov základných škôl, je najstarším slovenským umelecko-literárnym časopisom pre deti. Aj napriek novým spoločenským podmienkam zachováva si svoju náročnú umeleckú úroveň. Zmyslom jeho obsahovej zložky, ktorú tvorí predovšetkým autorská a ľudová rozprávka, je formovať mravné a estetické vedomie dieťaťa v súlade s národnými kultúrnymi tradíciami a svetového etického a kultúrneho dedičstva. Časopis kladie dôraz i na poznávanie, preto jeho obsah tvoria i texty náučného charakteru. Z nich v roku 2002 vzbudil ohlas predovšetkým seriál Kvety Slobodníkovej *Olympská olympiáda* v ilustračnej spolupráci s Vladimírom Machajom, ktorý je beletristickým rozprávaním na motívy mytologickej frazeológie, ktorá sa preniesla do kontextu súčasného hovorového jazyka. Protiváhou bolo štvordielne humorné čítanie na pokračovanie Barónove dobrodružstvá novej autorskej dvojice Zuzany Predmerskej a Miše Štefankovičovej s ilustráciami Ľuboslava Paľa. Veľkému záujmu sa tešili aj obľúbené pesničky našich najznámejších spisovateľov, povestový kreslený seriál a náučno-zábavná rubrika Marty Šurinovej *Deti v zelenom*. V tomto ročníku sme ako nové čítanie na pokračovanie uviedli príbehy zo stále aktuálnej knihy Kláry Jarunkovej *Hrdinský zápisník*. V rámci literárnych aktivít Slniečko pokračovalo vo svojom programovom úsilí sprítomňovať každej generácii detí klasický rozprávkový fond (cyklus legendových rozprávok) ako aj texty súčasných špičkových autorov (Hevier, Uličiansky, Groch, Karpinský), čím plnil aj funkciu stimulátora novej tvorby, predovšetkým tvorby mladých autorov. Prostredníctvom krížovkárskej súťaže Poviem ti o peknej knižke sme predstavili desať pôvodných kníh z vydavateľstiev Mladé letá, Buvik, Q 111, Vydavateľstva Maticy slovenskej v Martine a tituly zo Zlatého fondu vydavateľstva IKAR. Ukážky pripomenuli životné jubileá autorov (Zlata Solivajsová, Matúš Kučera, Klára Jarunková, Ján Turan a Jana Šrámková a Viera Bombová). Slniečko si aj v roku 2002 uchovalo medzi čitateľmi i učiteľsko-odbornou verejnosťou kredit náročného a pútavého umeleckého časopisu, čo dokumentuje jeho náklad, ktorý patrí v kategórii časopisov pre deti medzi najvyššie.

V roku 2002 vyšlo 10 čísel časopisu v rozsahu 24 plnofarebných strán.

Referencie užívateľov: časopis sa využíva na hodinách slovenského jazyka a literatúry, vlastivedy, výtvarnej a hudobnej výchovy, v literárnych a výtvarných odboroch základných umeleckých škôl v školských kluboch detí a v centrách voľného času v knižniciach.

Jeho frekventovanosť v spomínaných oblastiach je determinovaná faktom, že Slniečko, ako jediný spomedzi detských časopisov slúži ako aktuálny názorný informátor o súčasnom dianí v slovenskej literatúre pre deti a mládež a súčasnej slovenskej ilustrácii pre deti.

Ďalšie aktivity redakcie

- spolupráca s BIBIANOU a Slovenskou sekciou IBBY /aktívna účasť na Dňoch detskej knihy v Komárne – čitateľská beseda /
- propagácia kvalitnej pôvodnej knižnej produkcie pre deti a mládež /prostredníctvom literárnych krížoviek a vernisáží s ukážkami/
- spolupráca so slovenským rozhlasom – festival rozhlasovej rozprávky Zázračný oriešok /mediálne i účasťou v odbornej porote/, prezentácia autorských rozhlasových noviniek
- spolupráca pri celoslovenských podujatiach: Šalianky Matko /súťaž v prednese slovenskej povesti/ , mediálna i poradenská spolupráca, sprostredkovanie recitačných povestíových textov na stránkach Slniečka
- Prečo mám rád slovenčinu /autorská detská súťaž/ - mediálna i porotcovská spolupráca
- Škultétyho rečovanky – Veľký Krtíš /autorská detská súťaž/ porotcovská a mediálna spolupráca
- Detský čin roka – mediálna spolupráca
- Spolupráca s Mestskou knižnicou Piešťany- krsty knižných noviniek pre deti a mládež, literárne a výtvarné dielne, výstavy
- Čitateľské besedy v školách a knižniciach /v roku 2002- Piešťany, Devínska Nová Ves, Kráľovská čitateľská noc v Trnavskej krajskej štátnej knižnici, Veľký Krtíš, Modrý Kameň, Krajská štátna knižnica v Nitre, ZŠ Sv. Vincenta de Paule v Bratislave, Mestská knižnica v Senici, ZŠ v Častej/.
- literárne kontakty s indickou prekladateľkou Shradou Jadav, ktorá v indickom časopise „Záhada“ propagovala tvorbu slovenských autorov pre deti a mládež konkrétnymi ukážkami z časopisu Slniečko /skontaktovala SLOLIA/.

Vplyv vonkajších podmienok na chod a finančné plánovanie redakcie:

- objektívny pokles populačných ročníkov detí v našej vekovej čitateľskej kategórii (tento problém zaznamenali aj ostatné redakcie detských časopisov – analýzu na základe presných demografických údajov nám vypracovala distribučná firma ARES.
- pokles kúpyschopnosti obyvateľstva – na čitateľských besedách sme zaznamenali, že školy riešia tento problém tak, že deti si zakupujú len jeden časopis do lavice.

V súvislosti s týmto problémom možno predpokladať pokles nákladu v nasledujúcom roku na 56.000 – 55.000 kusov mesačne, čo treba zohľadniť v zvýšení ceny na nasledujúci ročník. V porovnaní s vyššími cenami ostatných detských časopisov však môžeme naďalej predpokladať, že náklad Slniečka bude i v budúcom roku najvyšší (porovnateľný je len s nákladom časopisu Fífik/.

Zvýšenie príjmu nemôžeme realizovať neúmerným nárastom reklám, pretože by narušili umeleckú koncepciu a esteticko-výchovné zameranie Slniečka.

Slniečko je jediným umeleckým mesačníkom pre deti, kde majú možnosť publikovať mladí autori a prispieva tak k aktualizácii literárnej výchovy na školách 1. stupňa a na pedagogických fakultách.

Slniečko využívajú deti zahraničných Slovákov v Rumunsku, Poľsku, v bývalej Juhoslávii.

Slniečko využívajú aj slovenskí emigranti vo Švédsku, Švajčiarsku a Kanade na vzdelávanie v slovenskom jazyku a literatúre.

Užívateľom, resp. hlavným adresátom sú žiaci 1. – 5. ročníka základných škôl, základných umeleckých škôl, čitatelia detských knižníc, centier voľného času pre deti, poslucháči pedagogických fakúlt a pedagogicko-výchovní pracovníci.

Náklady na vydávanie časopisu (tlač, honoráre) pri priemernom náklade 60.500 výtlačkov činili **3,799.777 Sk** (bez plátov 2 redaktorov, režijných a správnych nákladov). Príjem za predaj časopisu, inzerciu a od sponzorov dosiahli **4,862.091 Sk** oproti plánovaným 4,400.000 Sk.

Záver:

Časopis je napriek určitému poklesu nákladu, ktoré ovplyvňujú objektívne príčiny (nižšie populačné ročníky), svojím nákladom 66.500 výtlačkov najrozšírenejším a najúspešnejším časopisom svojho druhu na Slovensku. Príjmy za predaj a reklamu (aj keď možnosti reklamy tohto časopisu sú obmedzené) boli splnené nad plánovaný rámec. Svojou úrovňou si udržuje nielen vysokú kvalitu a záujem zo strany najmladších čitateľov, ale aj pedagogického zboru, ktorý časopis využíva ako doplnok vo vyučovacom procese. Časopis začína mať svoj zvuk aj v zahraničí, najmä u zahraničných krajanov.

3.7. Vydávať časopis (dvojtyždenník) KNIŽNÁ REVUE, poskytujúci komplexné informácie o knižnej produkcii slovenských vydavateľstiev a knižnej kultúre na Slovensku.

Plánované náklady na vydávanie časopisu (26 čísiel ročne) činili **2,415.000 Sk** (vrátane všetkých nákladov), príjem za predaj 130.000 Sk.

Činnosť stála

Dvojtyždenník Knižná revue poskytuje základné informácie o knihách, ktoré práve vyšli, spolu s adresárom ich vydavateľov. Je nenahraditeľnou pomôckou pre knižnice, jediným spoľahlivým informátorom o skutočne vydaných knihách. Zoznam vyžiadaných ISBN, ktoré uverejňujú knižnice a informácie, je len zoznamom vydaných ISBN, ale nie konkrétnych kníh, ktoré možno kúpiť. Rovnakým spôsobom slúžia aj kníhkupcom a ostatným čitateľom, lebo v spojení s adresou a telefónom vydavateľstva zrýchľujú cestu knihy k čitateľovi.

Knižná revue kladie hlavný dôraz na pôvodnú slovenskú tvorbu, ale reflektuje aj inonárodné literatúry. Na rozdiel od ostatných umeleckých časopisov s orientáciou na literatúru, venuje sa aj odbornej literatúre, učebniciam a náboženskej literatúre. Časopis vychádza už 13. rok a stal sa nenahraditeľnou pomôckou pre kníhkupectvá, pevnou a mienkotvornou súčasťou knižnej kultúry na Slovensku.

Dovedna vyšlo 26 čísiel, z toho dve letné dvojčísla a jedno decembrové. Číslo 1 a 2 boli rozšírené o registre kníh vydaných v druhom polroku 2001, dvojčíslo 14/15 obsahovalo hodnotenie literatúry pre deti a mládež a pôvodnej slovenskej prózy, dvojčíslo 16-17 obsahovalo 12-stranový register kníh vydaných v prvom polroku 2002, číslo 21 bolo rozšírené o hodnotenie poézie, literárnej vedy a literatúry faktu v roku 2001, číslo 22 bolo rozšírené o inzertnú prílohu pri príležitosti Medzinárodného knižného veľtrhu Bibliotéka v Bratislave. Rozšíril sa okruh stálych prispievateľov, čo prispelo k širšiemu tematickému a obsahovému záberu dvojtyždenníka. Časopis má vďaka tomu aj širší kvalitatívny literárnokritický záber, čím do značnej miery supluje neexistujúce literárnokritické časopisecké fórum, ktoré neodráža literárne dianie len skupinovo, ale pokúša sa o komplexnejší a syntetický pohľad na aktuálnu literatúru. Rovnako sa rozšíril okruh úzko spolupracujúcich vydavateľstiev. Dôkazom zlepšenia činnosti je rozšírenie počtu spracovaných kníh v rubrike Knihy v predaji, a tým aj v polročných registroch. S mimoriadne kladným ohlasom sa stretlo spracovanie indexu kníh, ktoré vyšli v prvom polroku v novom formáte, ako aj príloha Literika venovaná hodnoteniu pôvodných slovenských kníh vydaných roku 2001.

Redakcia pripravila v apríli slávnostné vyhlásenie výsledkov Ankety Kniha roka, Vydavateľstvo roka a Debut roka. Na financovaní akcie sa spolupodieľalo Združenie vydavateľov a kníhkupcov SR. Akcia sa stretla s mimoriadnym ohlasom tak v tlači, ako aj v rozhlase a televízii.

Na medzinárodnom knižnom veľtrhu Bibliotéka 2002 mala Knižná revue samostatné oddelenie v stánku LIC (so zľavou na základe mediálneho partnerstva s Bibliotékou). Okrem svojej prezentácie redakcia využila účasť na propagáciu časopisu, získavanie predplatiteľov a poskytovanie informácií o vydaných knihách, distribučných spoločnostiach a celkovej situácii na knižnom trhu.

KNIŽNÁ REVUE sa vyrovnávala s dôsledkami zvýšenia ceny, nezaznamenala však výrazný pokles predaja. V spolupráci s novou distribučnou spoločnosťou ARES sa nám podarilo zvýšiť počet predplatiteľov, a podobne aj v LK Permanent, najmä zvýšením predplatiteľov zo zahraničia. Zaujímavá spolupráca sa rozvinula s internetovým kníhkupectvom Johani, ktoré pravidelne kupuje 32 kusov KR, ako aj kníhkupectvá Martinus (20 ks) Pod hradom (20 ks), Slovenský Spis (20 ks), Slovenský Tatran (20 ks), Duma (10 ks). V komisii sa predáva v kníhkupectvách Luxor a kníhkupectve Matice slovenskej. Ostatné KR sa predávajú cez distribúciu Mediaprint kapa. Redakcia sama posielala povinné výtlačky. Celkový priemerný náklad časopisu je 1.700 výtlačkov.

Hlavnými odberateľmi (používateľmi) sú knižnice, vydavateľstvá, školy, kníhkupectvá a kultúrne strediská, ako aj všetci záujemcovia o literatúru tak odbornú, ako aj beletriu, ale aj zahraničné národné knižnice, ktoré časopis odoberajú pre svoje potreby a registráciu knižnej tvorby na Slovensku.

V redakcii sa podarilo vytvoriť stále personálne zloženie a stabilný okruh prispievateľov a recenzentov, čo umožňuje redakcii poskytovať aj nadštandardné služby čitateľom. Na redakciu sa obracajú čitatelia, ktorí zháňajú nejaký titul, ako aj knižnice a často i kníhkupectvá, ktoré „pátrajú“ po knižke či vydavateľovi. Knižná revue takto plní aj integračné funkcie vo vzťahu ku knižnému trhu. Za veľký klad pokladáme, že do KR prispievajú najmä mladí vysokoškolskí pedagógovia a doktorandi, ale aj vysokoškolskí profesori a študenti. Napriek tomu, že v redakcii sú len traja pracovníci (jeden na polovičný úväzok), časopis intenzívne pracuje so začínajúcimi autormi, recenzentmi a kritikmi, čo je síce veľmi časovo náročné, ale mimoriadne dôležité vzhľadom na súčasnú situáciu v literárnej kritike.

Najväčší problém je s distribúciou časopisu, ktorá je veľmi drahá a nie podľa našich predstáv. Chýbajú financie na účinnú reklamu vo veľkom. Podarilo sa získať bezplatnú reklamu v časopise Ženský magazín a Javisko a v dvoch internetových kníhkupectvách. Na reklamu používame aj svoju internetovú stránku.

Dvojtyždenník Knižná revue má 12 novinových strán a obsahuje v priemere 100 rukopisných strán. Zvýšeniu obsahovej bohatosti a nasýtenosti periodika by prispel rozsah rozšírený o 4 novinové strany, Táto požiadavka sa často objavuje aj v početných listoch čitateľov, ale nie je to, žiaľ, možné z ekonomických dôvodov.

Príjmy za predaj časopisu, inzerciu a od sponzorov predstavovali 174.649 Sk oproti plánovaným 130.000 Sk.

Záver

Cieľ prinášať čo možno najkomplexnejšie informácie o slovenskej knižnej tvorbe a produkcii časopis plní na veľmi dobrej úrovni. Je jediným časopisom, ktorý na Slovensku prináša najúplnejšie informácie o knihách, ktoré vyšli (na rozdiel od agentúry ISBN, ktorá prináša informácie o pripravovaných knihách). Okrem toho prináša anotácie o vydaných knihách a v rámci svojich možností (rozsahu) nielen prvé ukážky z vydávaných kníh, ale aj prvé recenzie. Súčasne stručne informuje o najzaujímavejších publikáciách vydávaných v zahraničí. Časopis je základným zdrojom informácií pre domácich i zahraničných vydavateľov, prekladateľov, kníhkupcov, knihovníkov a čitateľov. Časopis si objednávajú najvýznamnejšie zahraničné knižnice, ktorým slúži ako základná informácia o slovenskej knižnej produkcii. V tomto smere časopis dôsledne plní svoje poslanie a ciele.

3.8. Vydáť neperiodické tituly odbornej literatúry podľa edičného plánu.

Na túto činnosť boli plánované rozpočtové prostriedky len na platy, správnu a prevádzkovú réžiu vo výške **347.000 Sk**, vydanie titulov bolo hradené len z pridelených účelových dotácií, na ktoré organizácia predložila projekty.

Činnosť stála

V roku 2002 Literárne informačné centrum vydalo celkom 4 tituly:

- Stanislav Šmatlák: Dejiny slovenskej literatúry I. diel (druhé vydanie) 648.000 Sk
- Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov IV. zv., náklady 1,046.000 Sk
- Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov XIV. Zv. náklady 800.000 Sk
- Milan Rúfus: Život básne a báseň života, náklady 348.000 Sk

náklady celkom2,842.000 Sk

Dielo významného literárneho vedca S. Šmatláka *Dejiny slovenskej literatúry I.* je prepracované reedíciou vydania z roku 2000. Doplneným vydaním týchto v súčasnosti jediných syntetických dejín slovenskej literatúry vyšlo LIC v ústrety záujmu o túto knihu. Záujem o nové vydanie Šmatlákových Dejín slovenskej literatúry prejavili prekladatelia zo slovenskej literatúry, katedry a lektoráty slovenčiny na zahraničných univerzitách, kde sa prednáša slovenská literatúra, ako aj Slovenské inštitúty, ktoré majú záujem o propagáciu slovenských autorov v krajinách ich pôsobnosti. Nové vydanie knihy tak významne prispeje aj k poznávaniu dejín slovenskej literatúry vo svete.

Rúfusova kniha *Život básne a báseň života* je záverečnou časťou reprezentačného výberu autorovho nebásnického diela, ktorého prvé dve časti *Epištoly staré a nové* a *Rozhovory so sebou a s tebou* tiež vyšli v LIC. Nová Rúfusova kniha, ktorá prináša rozsiahly výber z jeho úvah o básnickej tvorbe, komentuje vlastnú tvorbu a zasvätené hovorí aj o celej plejáde českých i slovenských spisovateľov a tvorbe významných výtvarných umelcov, významne prispieva aj poznaniu tejto veľkej osobnosti slovenskej literatúry a patrí k vrcholným dielam slovenskej eseje, ktorú Rúfus chápe ako poznanie, zážitok a výzvu na premýšľanie o hodnotách národnej kultúry. Vydanie knihy malo veľmi priaznivý kritický i čitateľský ohlas. Zodpovedným redaktorom knihy bol Vladimír Petrík.

LIC v roku 2002 pokračovalo vo vydávaní dlhodobého edičného projektu Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov. Vyšli dva zväzky: IV. zväzok *Pod vládou anjouovských kráľov* (Slovensko po vymretí Arpádovcov a nástupu Anjouovcov na uhorský trón, Karola Róberta, Ľudovíta Veľkého a jeho dcéry Márie) a XIV. zväzok *Novembrová revolúcia a česko-slovenský rozchod* (Od česko-slovenskej

federácie k samostatnej demokratickej slovenskej štátnosti). Kým IV. zväzok prameňov publikovaním viac ako sto listín z mimoriadne dramatického 15. storočia posilňuje naše historické povedomie, XIV. zväzok edície dokumentuje aktuálne udalosti a ponúka zaujímavú rekapituláciu postojov, postáv a osobností, z ktorých mnohé dodnes účinkujú na slovenskej politickej scéne. Knihu koncepčne a editorsky externe pripravil uznávaný editor historických prameňov, historik Pavol Dvořák.

Pridelený rozpočet neumožňoval vyčleniť vopred (v pôvodnom pláne) na vydanie plánovaných titulov prostriedky. Na predložené nevykryté projekty boli na tento účel pridelené účelovo viazané prostriedky vo výške **2,100.000 Sk**. Rozdiel v nákladoch a poskytnutých účelových dotáciách hradilo Literárne informačné centrum zo svojich prostriedkov, ktoré v priebehu roka ušetrilo na iných plánovaných výdavkoch vo výške **626.700 Sk**.

Záver

Vydavateľská činnosť Literárneho informačného centra, aj keď je veľmi dôležitou súčasťou celkovej činnosti, je obmedzená nedostatkom finančných prostriedkov. Vydávanie je zamerané na odbornú literárnovednú a literárnohistorickú literatúru, ktorá nedostáva miesto v iných vydavateľstvách, ale predstavuje neoddeliteľnú súčasť každej literatúry. Napriek týmto obmedzeniam ciele a úlohy stanovené na rok 2002 boli splnené. Vyšli všetky plánované tituly, na jeden titul MK SR poskytlo účelovú dotáciu mimo pôvodný plán (Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov XIV. Zväzok). Všetky tieto tituly sa stretli s pozitívnymi ohlasmi u odbornej i čitateľskej verejnosti.

3.9. Zabezpečiť a spracovávať odborné texty

Špecifické podúlohy v rámci tejto činnosti

- tvorba textov na internetovú stránku LIC o jednotlivých autoroch (biografie, bibliografie a charakteristika tvorby), o spisovateľských organizáciách, prekladateľských združeniach, literárnych časopisoch a ďalších organizačných formách literárneho života a aktivitách
- tvorba textov a aktualizácia informácií elektronického *Albumu slovenských spisovateľov*
- tvorba portrétov slovenských spisovateľov do tlačenej *Albumu slovenských spisovateľov*, ktoré vydáva LIC v svetových jazykoch (nezamieňať s elektronickým *Albumom* na internetovej stránke LIC)
- tvorba literárnych medailónov do časopisu *Slovak Literary Review*
- tvorba podkladových materiálov pre prezentáciu počas medzinárodných knižných veľtrhov.

Výdavky na túto činnosť boli plánované vo výške **820.000 Sk** (vrátane všetkých nákladov).

Činnosť stála

LIC systematicky dopĺňalo pôvodný súbor portrétov do elektronického *Albumu slovenských spisovateľov* (v súčasnosti 96 portrétov), pričom sa jednotlivé portréty aktualizovali a dopĺňali o novovydané diela konkrétnych autorov. Po vytvorení Informačného systému LINDA na webovej stránke LIC sa podstatnou mierou podieľalo na jeho obsahovej náplni literárne oddelenie. Vznikli a sústavne sa dopĺňajú informačné súbory: Literárne organizácie, Literárne kluby, Literárne časopisy, Literárne súťaže, Spisovateľské organizácie, Jubilujúci spisovatelia a významné kultúrne výročia.

Na internetovej stránke LIC v rubrike Aktuality uverejnil mediálny hovorca viac ako 60 informácií o domácich i zahraničných aktivitách LIC, medzi ktoré patrili najmä informácie o národných expozíciách SR na medzinárodných knižných veľtrhoch, prezentácie súčasnej slovenskej literatúry na zahraničných univerzitách a Slovenských inštitútoch, informácie o dielach slovenských autorov, ktoré vyšli u zahraničných vydavateľov s podporou LIC, medzinárodné konferencie a semináre o slovenskej literatúre, informácie o významnom medzinárodnom podujatí Smerovanie na východ a ďalšie aktivity. .

Do *Albumu slovenských spisovateľov II.* (nemecká verzia) sa vypracovalo (Baláž, Petřík) sedem nových autorských portrétov. Pre *Slovak Literary Review* – jej francúzsku a anglickú verziu sa vypracovalo medailóny autorov, zaradených do týchto čísiel. Pracovníci literárneho oddelenia spolupracovali s *Knižnou revue*, kde prispievali článkami, recenziami, rozhovormi a informáciami o aktivitách LIC (Baláž, Petřík). V. Petřík do prílohy *Knižnej revue LITERIKA* vypracoval komplexné hodnotenie knižnej produkcie v oblasti literárnej vedy a literárnej kritiky za rok 2001. O činnosti LIC vyšli články v tlači a v literárnych časopisoch (*Literárny týždenník*, *Kultúrny život*) a v médiach (*denníky SME*,

Pravda, Národná obroda, Nový deň, Slovenský rozhlas a Slovenská televízia, TA 3). Celkove bolo v slovenských médiach v roku 2001 publikovaných viac ako 60 informácií, rozhovorov, článkov a spravodajských šotov (pre ich rozsiahlosť neprikladáme k výročnej správe, je ich možné nájsť na internetovej stránke).

Vedúci literárneho oddelenia V. Petřík sa podieľal na príprave prezentácie slovenskej literatúry v Berlíne v novembri 2002 štúdiu o tendenciách a konkrétnych dielach, ktoré vznikli v slovenskej literatúre v 90. rokoch a A. Baláž na príprava prezentácie na MKV v Prahe a vo Varšave.

Ďalšie aktivity:

10. januára 2002 sme urobili prezentáciu štyroch nových knižných titulov, ktoré vyšli v roku 2001 v Literárnom informačnom centre spolu s tlačovkou: Stanislav Šmatlák: *Dejiny slovenskej literatúry II.* (2. vydanie), V. Petřík: *Slovensko a jeho literatúra* (anglická verzia), *Album slovenských spisovateľov II.* v angličtine a 5. zv. *Prameňov k dejinám Slovenska a Slovákov* s názvom *Prvý cisár na uhorskom tróne*. Všetky prezentované tituly predstavili autori či editori a riaditeľ LIC, ktorý zároveň informoval o poslaní a aktivitách LIC v roku 2001. Prezentácie sa uskutočnili za veľkého záujmu médií.

24. januára hovorca LIC A. Baláž a odborná pracovníčka oddelenia zahraničných aktivít D. Humajová Americkému referenčnému centru, ktoré je súčasťou Tlačového a kultúrneho oddelenia Veľvyslanectva USA v Bratislave odovzdali jeho riaditeľke niekoľko exemplárov knihy V. Petrika Slovakia and its Literature a Album of Slovak Writers do knižničných fondov veľvyslanectva. Zároveň poskytli vedúcim pracovníkom kultúrneho oddelenia informácie o poslaní a činnosti LIC. Výsledkom návštevy bola dohoda o vzájomnej spolupráci.

9. a 10. februára sa vedúci oddelenia V. Petřík zúčastnil na Ponitří Valentína Beniaka, kde sa konalo vyhlásenie výsledkov 9. ročníka celoslovenskej súťaže v prednese slovenskej poézie.

Na 5. novembra 2002 pripravilo literárne oddelenie prezentáciu novej knihy Milana Rúfusa Život básne a báseň života v Klube slovenských spisovateľov za účasti autorovej manželky M. Rúfusovej. Úvodné slovo predniesol zodpovedný redaktor knihy V. Petřík a o tomto výbere autorovej nebasníckej tvorby informoval editor Vincent Šabík.

Hovorca LIC A. Baláž počas celého roka pravidelne informoval tlačové agentúry, jednotlivé denníky a kultúrne týždenníky, verejnoprávne médiá a spravodajskú televíziu TA 3 o všetkých aktivitách LIC. Zvláštnu pozornosť venoval informáciám o konaní jednotlivých knižných veľtrhov a ich sprievodných programoch. Výrazná bola medializácia medzinárodného podujatia Smerovanie na východ koncom mája 2002 a jeho pokračovanie v októbri 2002, ďalej prezentácie slovenskej literatúry v Slovenských inštitútoch vo Varšave, Berlíne a Viedni ap. Viac ako 60 mediálnych výstupov svedčí o tom, že kultúrna verejnosť bola dostatočne a kvalifikovane informovaná o činnosti LIC v roku 2002. Všetky aktivity LIC boli v médiách prezentované pozitívne, bez kritických výhrad.

Hlavnými používateľmi činnosti literárneho oddelenia sú domáci a zahraniční záujemcovia o slovenskú literatúru a kultúru: na Slovensku študenti, vysokoškolskí poslucháči, kultúrno-osvetoví pracovníci, príslušné oddelenia MK SR, v zahraničí najmä slovakisti, študenti slovakistiky, prekladatelia zo slovenskej literatúry, Slovenské inštitúty.

Za zvlášť dôležitý výstup z oddelenia možno v roku 2002 považovať elektronický Album slovenských spisovateľov, ktorý obsahuje už takmer sto portrétov popredných literárnych tvorcov 20. storočia. Okrem svojej informačnej hodnoty a odbornej úrovne jednotlivých portrétov je dobre využiteľný ako učebný materiál pre vysokoškolských študentov na filozofických a pedagogických fakultách. Rovnako informačne hodnotný ďalší významný produkt: jubilujúci slovenskí spisovatelia v roku 2002. Oddelenie (Eva Faithová) vypracovalo 130 jubilejných portrétov, ktoré sa v tomto roku neobmedzovali len na zaznamenanie biograficko-bibliografických údajov, ale priniesli odborne kvalifikovanú charakteristiku tvorby jednotlivých autorov a stali sa tak zdrojom významných a aktualizovaných informácií o ich diele a ich mieste v dejinách slovenskej literatúry.

Oba tieto produkty sú trvalým obohatením databázy LIC. A tým, že sú dostupné na internetovej stránke LIC, majú k nim možnosť prístupu všetci, ktorí profesionálne pracujú so slovenskou literatúrou.

Záver

V roku 2002 spracovávanie odborných literárnych textov súviselo priamo s ostatnými úlohami a ich plnením. Je to hlavná náplň činnosti literárneho oddelenia, ktoré svojou činnosťou významne obohatilo nielen vydávané tituly a príspevky do časopisov, ale predovšetkým zásobovaním odborným informačným materiálom o slovenskej literatúre, jej tvorcoch, dielach a literárnom živote na Slovensku. Významnou súčasťou bolo aj spracovávanie informácií o slovenskej literatúre, autoroch a tvorbe pre internetovú stránku Literárneho informačného centra v dennej a odbornej tlači. Všetky úlohy v tejto oblasti sa splnili.

3.10. Internetová stránka Literárneho informačného centra (projekt LINDA)

Zverejňovať informácie o činnosti LIC, jeho odborných oddeleniach, výsledkoch činnosti, ohlasy v tlači, informácie a formuláre pre vzájomný kontakt (formuláre žiadosti o podporu vydania prekladu v zahraničí, žiadosti o štipendijný pobyt, objednávku kníh), o slovenských spisovateľoch a ich tvorbe, o najnovšej knižnej produkcii a jej kritických ohlasoch, o literárnom živote na Slovensku, prekladovej tvorbe a ďalšie informácie.

Plánované výdavky na zabezpečenie tejto činnosti boli vo výške **1,119.000 Sk** (vrátane všetkých nákladov)

Činnosť stála

V roku 2002 LIC zabezpečovalo údržbu a postupné rozšírenie a skvalitnenie už vybudovanej počítačovej siete. Ukončilo modernizáciu počítačového parku. Oddelenie informatiky poskytovalo najnutnejší servis (v oblasti hardvéru i softvéru), poradenstvo a pomoc v prípade menších porúch a problémov pri práci s výpočtovou technikou. V priebehu roka zabezpečovalo bezchybný chod celého informačného systému LIC.

Roku 2002 sme rozšírili a doplnili webovskú prezentáciu LIC na internete, ktorá zaznamenáva nielen pomerne vysokú návštevnosť, ale získala si už aj stálych návštevníkov z radov odbornej i laickej verejnosti (pozri prílohy č.1 a č.2). Na internetovej stránke LIC sú okrem informácií o samotnej inštitúcii, činnosti jednotlivých oddelení, jubilujúce osobnosti literárneho života v roku 2000, 2001, 2002, knihy vydané v LIC od roku 1998 aj informácie o príbuzných inštitúciách (AOSS, SSS atď.), knižniciach, vydavateľstvách, spolkoch a organizáciách zahraničných Slovákov, knižných veľtrhoch a pod. V priebehu roka bola stránka priebežne rozširovaná, aktualizovaná a doplňovaná informáciami spracovávanými oddeleniami LIC, osobitne literárnym oddelením a oddelením zahraničných aktivít. Ministerstvu kultúry SR aj v priebehu roka 2002 priebežne dodávalo (mesačne) materiál o jubilujúcich osobnostiach slovenského literárneho života (v poslednom období ho vypracovávalo Literárne oddelenie) a zároveň ho aj uverejnením na webovskej stránke LIC sprístupňovalo verejnosti.

Na internetovú stránku sme uviedli evidenciu o predstaviteľoch slovenskej literatúry doma i v zahraničí, o ich dielach, literárnom živote SR a vo svete. Vypracovávame a postupne rozširujeme veľmi úspešný internetový projekt „Album slovenských spisovateľov“ – interaktívny katalóg prozaikov a básnikov (v slovenskej, ale aj v anglickej a nemeckej verzii) nielen so základnými bio-bibliografickými údajmi, charakteristikou diela, citátmi z kritiky, ukážkou z diela, ale aj s generovaním výročí a jubileí, možnosťami vyhľadávania a pod. V rámci webpublishingu sa vypracováva a z dodávaných materiálov sa realizovala elektronická verzia periodika Knižná revue (www.kniznarevue.sk) a webovské sídlo projektu Smerovanie na východ (www.capalest.sk), rozširuje sa tzv. literárny portál informačného systému LIC (www.litcentrum.sk/linda/), pričom sa pracuje na príprave ďalších internetových projektov.

Textové materiály sa postupne dopĺňajú aj obrazovými predlohami (využívaním scanneru a digitálneho fotoaparátu) nielen na grafické dotvorenie webovských stránok LIC (fotografie spisovateľov, obálky kníh, zábery z podujatí, atď.), do fotoarchívu organizácie, ale aj pre potreby iných oddelení LIC (redakcia Knižná revue a pod.),

Táto činnosť je nevyhnutná pre šírenie dobrého mena nielen inštitúcie LIC, ale najmä ako veľmi potrebného centrálného a moderného zdroja rozličných informácií o slovenských osobnostiach literárneho života, dielach a literárnom, kultúrnom živote vôbec nielen pre domácich ale aj zahraničných záujemcov. Tento fakt je pre Slovensko pred blížiacim sa vstupom do EÚ dôležitý!

Hlavné skupiny užívateľov výstupov:

Väčšina výstupov Oddelenia informatiky je v digitálnej forme (text i obraz), čo umožňuje rýchle a bezproblémové šírenie informácií. Záujemcom sú poskytované najmä prostredníctvom internetu a to pasívne – publikovaním na webovskej stránke LIC alebo aktívne – rozosielaním elektronickou poštou.

Užívateľov výstupov oddelenia je možné rozdeliť do troch skupín:

- pracovníci Literárneho informačného centra,
- používatelia vládnej počítačovej siete GOVNET,
- používatelia celosvetovej počítačovej siete INTERNET (t.j. Slovensko a celý svet).

Pracovníci LIC aktívne využívajú výstupy Oddelenia informatiky pri svojej odbornej práci (napr. pri recenziách, článkoch, správach,... ako súčasť ďalších informačných zostáv, prípadne nových literárnych diel).

Medzi používateľmi vládnej počítačovej siete GOVNET výstupy Oddelenia informatiky najviac využívajú MK SR a MŠ SR. Oddelenie informatiky priebežne dodáva pre MK SR materiál *Jubilanti - osobnosti slov. literárneho života*.

Z používateľov celosvetovej počítačovej siete INTERNET (ktorí najviac využívajú výstupy) dominujú predstavitelia školstva (študenti aj pedagógovia), rôznych literárnych a umeleckých organizácií, zahraniční Slováci, pracovníci zastupiteľských úradov SR v zahraničí i na Slovensku.

Oddelenie informatiky spolupracuje so Slovenskou národnou knižnicou v Martine, od ktorej aj odoberá Slovenskú národnú bibliografiu (informácie o vydaných knižných vydaniach v rámci oddelenia i celého LIC). Aktívne spolupracuje s Albertina icome Bratislava, s.r.o. (informácie o novinkách zo sveta elektronických informačných zdrojov).

Celkový počet prístupov na webovskú stránku LIC za rok 2002 prezrádza veľký záujem a sústavne vykazuje stúpajúcu tendenciu. Kým roku 2001 (prvý rok internetovej stránky) sme zaregistrovali asi 260.000 návštev, roku 2002 už 540.000. Je samozrejmou, že najväčší záujem prejavujú návštevníci zo Slovenska. Na prvých miestach už tradične figuruje USA, Česká republika, Poľsko, Francúzsko, Rakúsko, Nemecko, Maďarsko. Celkový prehľad prístupov prinášame v tabuľke.

Záver

Internetizácia v LIC sa stala nielen východiskovou pracovnou metódou, ale aj účinným prostriedkom sprístupňovania čo najkomplexnejších informácií o slovenskej literatúre, najmä o jej aktuálnej podobe. Existujúca počítačová sieť umožňuje využívať jestvujúce databázy jednak pri generovaní nových informácií a súborov, jednak zvyšuje možnosti a variabilitu poskytovaných služieb. LIC sa postupne prebudúva na moderné informačné stredisko s dosahom na kvalitatívne kultúrnotvorné procesy. Úlohy v tejto oblasti sa úspešne plnia a ďalšie zvýšenie účinnosti práce si bude vyžadovať nový stupeň organizačného, systémového a obsahového stmelenia pracoviska.

Štatistika prístupov na webovskú stránku LIC v roku 2002 po mesiacoch a krajinách

	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	SPOLU
Slovensko	14384	14599	16018	21372	19327	21037	15541	22889	29828	51489	43208	27713	297405
Neznáma	8634	8334	7298	6329	7074	5200	7262	9095	13519	18384	18170	8579	117878
US komerčná	2632	2155	2250	1799	2033	1310	1104	3574	3228	5704	3850	5279	34918
Sieť	1448	2436	643	1391	2790	1987	1723	2816	3112	2439	4625	2218	27628
Česko	1104	1247	1192	1176	1954	1247	2501	1450	1336	2515	3771	2930	22423
Poľsko	120	474	335	447	402	379	319	391	365	171	1220	595	5191

Francúzsko	139	52	32	138	134	137	230	213	142	659	2180	641	4697
Rakúsko	150	106	346	129	313	611	333	69	327	657	566	790	4397
Nemecko	34	111	267		269	225	302	304	449	639	968	354	3922
Maďarsko	48		4	64	159	233	10	21	32	762	349	219	1901
US akadem.	29	138		31	14	32	12	190	98	554	230	117	1445
Japonsko	16		50	16	45	27	20	20	30	728	51	328	1331
Belgicko	129	121	19	11	24	6	11	70	16	245	577	40	1229
Veľká Británia		71	52	73	236	42	81	30	166	98	109	254	1212
Kanada	24	62	200	6	110	146	38	11	53	211	93	170	1124
Švajčiarsko	4	6	102	93	110	28	20	352	18	137	215		1085
Ruská federácia			412	8				67		16	362	62	927
Holandsko	6	121	58	102	85	8	28	22	361	65			856
Grécko			37			240			194	206	57	89	823
Litva			7	88			385		310			27	817
Španielsko	54	80	8	69	47	77	4			170	89	211	809
Juhoslávia				51	251		184		35	74	124	42	761
Taliano	15	16	113	14	43	13	180	74		172	27	47	714
Fínsko	88	11	50	6	32	94		29	260	66		47	683
ZSSR											679		679
Rumunsko	414	4	91	73			17	4					603
Bulharsko		11			347	116		4		111			589
Chorvátsko			200		18			6	72		115	44	455
Dánsko			16	118		16			43	109		32	334
Argentína					72	6					221		299
US vládna									247	22			269
Švédsko	37		11	9						64	116		237
Albánsko								173	63				236
Nezisk. organizácie		6	7		17		15	12		17	63	91	228
Zast. Arpanet			74	57						75	16		222
Austrália	4	5				6	6	14	108		45		188
Írsko	9										169		178
US vojenská				50	30							88	168
Medzinár. (int)				95								42	137
Izrael	32		4			21						56	113
Luxembursko	78												78
Ukrajina		30	42										72
Taiwan	16		4		23	8	20						71
Brazília								6	7	52			65
Portugalsko	16										42		58
Slovinsko		4							15			23	42
USA					39								39
Mexiko							24	6					30
Egypt									8			20	28
Lotyšsko					16		9						25
Juhoafr. republika								23					23
Singapur						10		7					17
Nórsko					16								16
Saud. Arábia	4	4		8									16
Nový Zéland	14						16						14
Thajsko							11						11
Turecko						11							11
Malajzia						9							9
Bielorusko									6				6
Čína							4						4
Jemen			4										4

Mesačný sumár zásahov

	Denný priemer	Mesačné súčty
Január	957	29682
Február	1078	30208
Marec	964	29914
Apríl	1129	33881
Máj	1163	36058
Jún	1109	33298

Júl	981	30414
August	1353	41943
September	1815	54476
Október	2796	86689
November	2745	82350
December	1767	51253
Celkom		540166

3.11. Zabezpečiť šírenie a distribúciu pôvodnej knižnej tvorby, časopisov a vydávaných materiálov v cudzích jazykoch Lit. informačného centra.

Na zabezpečenie distribúcie a šírenie (vrátane propagačných materiálov a propagácie, poštovného a ostatných nákladov) výška výdavkov bola plánovaná **1,496.000 Sk**, príjem z predaja (okrem časopisov) 750.000 Sk

Činnosť stála

Obchodno-distribučné oddelenie zabezpečuje príjem titulov vydaných v LIC do skladu a zabezpečuje ich predaj. Predaj kníh realizuje cez kníhkupectvá, distribučné firmy, knižnice, školy, odborné inštitúcie, úrady, dobierkovou službou a pultovým predajom. Knihy balí a expeduje poštou alebo vlastnou dopravou. Vyhotovuje faktúry a dodacie listy, vedie samostatné skladové účtovníctvo (skladové karty, príjemky, výdajky, stav zásob, pohyb titulov, adresár odberateľov, mesačné uzávierky, inventarizáciu zásob atď.). Vykonáva náborovú činnosť prostredníctvom ponukových letákov, prostredníctvom internetovej stránky a časopisov LIC.

Obchodno-distribučnú činnosť zabezpečovali dvaja pracovníci: vedúca a skladník. Objednávky kníh sa vybavovali spravidla do 2 dní od doručenia objednávky.

V uplynulom roku prijalo do svojich zásob 4 tituly – S. Šmatlák: Dejiny slovenskej literatúry 1 a M. Rúfus: Život básne a báseň života v celkovom náklade 3 180 ks výtlačkov v nákupnej cene 520 400.- Sk a Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov IV. a XIV zväzok v náklade po 1.500 výtlačkov.

Z celkových knižných zásob sa predalo spolu 5 604 ks výtlačkov v celkovej sume 559.367.- Sk oproti plánovaným 750.000 Sk.

Napriek tomu, že sme pracovali pri predaji len s dvoma novými titulmi (posledné dva tituly došli až tesne pred koncom roka) a so skladovými zásobami z rokov 1996-2001 podarilo sa dosiahnuť dobré výsledky v obchodno-distribučnej činnosti. Obrát z predaja bol o 83 267.- Sk viac (zvýšenie o 11,6%) a predaj výtlačkov o 2 424 ks (zvýšenie o 17,6%) oproti roku 2001.

Na zabezpečenie predaja kníh boli pripravené raz za štvrtrok osobitné ponuky na nové tituly a skladované tituly, ktoré sa rozosielali na približne 500 konkrétnych adres: kníhkupectvá, distribúcie, knižnice, inštitúcie, školy, úrady, súkromné osoby.

Týmto spôsobom, osobnými kontaktami, prezentáciou na internetovej stránke a propagáciou v časopisoch LIC sa dosiahlo, že niektoré tituly sa vypredali.

Užívateľmi produktu obchodno-distribučného oddelenia boli predovšetkým kníhkupectvá (60%), z ktorých pravidelne odoberali knihy: Kníhkupectvo Matice slovenskej Bratislava, Kníhkupectvo pod Hradom Trenčín, Kníhkupectvo Index Bratislava, Kníhkupectvo Artfórum Žilina a Bratislava, Kníhkupectvo Paseka B.Bystrica, Kníhkupectvo Viera Nitra, Kníhkupectvo Academia Bratislava, Kníhkupectvo Duma B. Bystrica, Kníhkupectvo Juventus Prešov, Kníhkupectvo Smižanská Spišská Nová Ves, Kníhkupectvo Tatran Bratislava, Kníhkupectvo Nauka Prešov, Kníhkupectvo Transcius L.Mikuláš, Kníhkupectvo Martinus Martin, distribučné agentúry: Modul, Freddie Pišteň, Belimex, Guttenberg, LB Story, Eurobooks, Rak.

Ďalšími užívateľmi boli knižnice, školy, inštitúcie (30%) predovšetkým okresné a mestské knižnice Bratislava, Lučenec, P. Bystrica, Martin, Brezno, Žilina, Košice,

B. Bystrica, vysokoškolské knižnice Trnava, Bratislava, Nitra, gymnáziá Bratislava, Nitra, fakulty vysokých škôl Trnava, Nitra, Bratislava.

Súkromné osoby sa podieľali na produkte asi v 10% objeme.

Konečným užívateľom je čitateľ – študent, pedagóg, odborný pracovník v oblasti kultúry, čitateľ náročnej pôvodnej slovenskej literatúry.

Záver

Distribúcia publikácií má stálu sieť na odber odbornej literatúry vydávanej LIC. Podarilo sa znížiť skladové zásoby, ktoré z rokov 1996-98. Zásoby, ktoré zostávajú, sú bežné zásoby, nakoľko odborná literatúra je vydávaná s perspektívou, že by mala byť k dispozícii aspoň päť

rokov. Vzhľadom na to, že sa knihy z iných vydavateľstiev nenakupujú a LIC vydáva iba 3-4 tituly ročne, výsledok predaja za rok 2002 je dobrý. Úlohy a ciele, ktoré pre túto oblasť stanovoval Kontrakt na rok 2002, boli naplnené. Podarilo sa znížiť aj zásoby tých publikácií, ktoré v minulosti vyšli v neúmerne veľkých nákladoch (roky 1997 – 1998).

3.12. Na požiadanie MK SR spracovávať odborné stanoviská, analytické, poradenské a iné výstupy.

Plánované výdavky na túto činnosť pozostávajú z alikvotnej časti nákladov na platy (podľa predpokladanej doby vynakladanej na túto činnosť), správnej a prevádzkovej réžie vo výške **353.000 Sk.**

Činnosť stála

Literárne informačné centrum pre zriaďovateľa - MK SR pripravuje a poskytuje odborné stanoviská, analytické, poradenské z oblasti literatúry a knižnej tvorby. Iné výstupy poskytuje buď priamo pre MK SR alebo prostredníctvom MK SR ostatným orgánom štátnej správy a Európskej únie (literatúra a vydavateľská činnosť, návrhy zmlúv uzatváraných MK SR či inými orgánmi štátnej správy, ku kultúrnym dohodám a vykonávacím protokolom). Dodáva námety na stretnutia a rozhovory ministra kultúry a iných predstaviteľov MK SR so zahraničnými partnermi. V predchádzajúcich rokoch to bolo 30 - 40 takýchto výstupov. Podobne tomu bolo aj roku 2002. K najrozsiahlejším a najvýznamnejším výstupom v roku 2002 patrili:

- vypracovanie 130 portrétov jubilujúcich slovenských spisovateľov a kultúrnych pracovníkov predstavuje aj hodnotnú literárnu informáciu, navyše doplnenú o nové diela jubilantov, ktorí sú ešte literárne činní.
- najvýznamnejším materiálom bola príprava a spracovanie Správy o národnej kultúre pre Európsku úniu, na ktorej sa podieľali dve oddelenia organizácie – literárne oddelenie (Vladimír Petřík) za oblasť literatúry a redakcia Knižnej revue (Margita Bizíková, Radoslav Matejov) za oblasť knižnej tvorby. Táto časť správy o súčasnom stave slovenskej literatúry a knižnej kultúry (kapitola 3.3. Literatúra a knižná kultúra) sa zaoberá činnosťou Štátneho fondu kultúry Pro Slovakia, jednotlivých spisovateľských organizácií, podpornou činnosťou Literárneho fondu, postavením a šírením literatúry vo verejnoprávnych médiách (STV a Sro), ako aj celou oblasťou knižnej kultúry na Slovensku. Prináša množstvo základných údajov a tabuliek, ktoré dokumentujú stav slovenskej literatúry a knižnej kultúry po roku 1989 až po rok 2000. V správe je osobitná časť venovaná aj Literárnemu informačnému centru v súvislosti s jeho aktivitami pri podpore vydávania slovenskej literatúry v zahraničí, jej propagácii formou prezentácií na medzinárodných knižných veľtrhoch a vydávaním časopisov a knižných publikácií, zameraných na propagáciu konkrétnych slovenských autorov a ich diel. Príprava podkladových materiálov pre túto časť správy (so spoluautorkou Jelenou Paštékovou) si vyžiadala mimoriadne úsilie, najmä vzhľadom na skutočnosť, že príslušné základné informácie k správe bolo treba získať z veľmi rôznorodých zdrojov, overovať ich a tak postupne získať ucelený obraz o premenách a súčasnom stave pôvodnej slovenskej tvorby a celej oblasti knižnej kultúry.
- LIC vypracovalo viacero stanovísk k pripravovaným medzinárodným kultúrnym dohodám.
- V dňoch 4. – 6 septembra sa náš pracovník dr. J. Vilikovský zúčastnil na stretnutí ministrov kultúry krajín V4 v Budapešti (Maďarská republika). Hlavnou témou stretnutia bolo *Čítanie v 21. storočí*. Pracovník LIC bol ako expert na túto oblasť členom delegácie MK SR, vypracoval niektoré podkladové materiály za slovenskú stranu a vystupoval aj v diskusiách.

Podklady a stanoviská:

- stanovisko k dokumentu PRVKY UCELENEJ STRATÉGIE UNESCO V OBLASTI ĽUDSKÝCH PRÁV, ktoré zároveň obsahovalo aj iniciatívne návrhy pre aplikáciu princípov dokumentu v SR;
- vypracovanie podkladov do diskusie pre pripravovanú Konferenciu ministrov kultúry členských krajín Stredoeurópskej iniciatívy;
- stanovisko k návrhu na organizáciu konferencie expertov CEI na tému Vydávanie kníh a daň z pridanej hodnoty (DPH);
- vypracovanie námietok pre pripravovanú konferenciu KNIHA A SÚČASNOSŤ.
- v súvislosti so zahraničnými aktivitami MK SR poskytovalo LIC vyžiadané informácie a námety. Spomedzi nich uvádzame:
- v súvislosti s festivalom V 4 "KultAkt" informáciu o najúspešnejších podujatiach za našu oblasť - námety v súvisi s možnosťou usporiadať Dni slovenskej kultúry v Kanade;
- vyjadrenie k možnosti vyslania slovenských expertov a tvorivých umelcov z oblasti pôvodnej i preloženej literatúry do zahraničia v rámci uzavretých kultúrnych dohôd a programov spolupráce;

- informáciu o tvorivých osobnostiach, ktoré by mali záujem, resp. prichádzali by do úvahy pre spoluprácu s umelcami Badenska-Württemberska.
- informáciu a podklady o stave a rozvoji slovensko-dánskych kultúrnych vzťahov;
- informáciu o literárnych aktivitách s účasťou izraelských umelcov na Slovensku v r. 2002.

Vyjadrenia k pripravovaným legislatívnym zámerom a námetom vlády SR:

- stanovisko k návrhu legislatívneho zámeru nového Občianskeho zákonníka;
- stanovisko k návrhu koncepcie určovania správnych poplatkov.
- Literárne informačné centrum, ako organizácia poverená starostlivosťou a propagáciou a rozvoj slovenskej pôvodnej i prekladovej literatúry, sa vyjadrovala k otázkam kultúrnej spolupráce s inými krajinami, k návrhom kultúrnych dohôd, programov spolupráce a vykonávacích protokolov. Menovite uvádzame:

Návrhy a podnety, stanoviská a pripomienky:

- návrhy a podnety v súvislosti s prípravou na obnovenie bilaterálnej zmluvy o poskytovaní zahraničnej pomoci medzi Španielskym kráľovstvom a Slovenskou republikou;
- k programu spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry a národného dedičstva Poľskej republiky na roky 2002-2003;
- k navrhovanému plánu spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúrneho dedičstva Maďarskej republiky na roky 2002-2004;
- k návrhu dohody medzi Portugalskou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci v oblasti vzdelávania, kultúry, vedy a technologického rozvoja, mládeže, športu a masovokomunikačných prostriedkov;
- k programu spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Rumunska na roky 2002 – 2005;
- k návrhu Plánu kultúrnej spolupráce s Ministerstvom kultúry Čínskej ľudovej republiky na roky 2002-2004;
- k šiestej verzii vykonávacieho programu spolupráce v oblasti kultúry medzi Ministerstvom kultúry Egyptskej arabskej republiky a Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky na roky 2002-2006;
- k tvorbe nového návrhu programu kultúrnej, školskej, jazykovej, vedeckej, odbornej a inštitucionálnej spolupráce medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Francúzskej republiky;
- k návrhu programu spolupráce v oblasti kultúry medzi Ministerstvom kultúry SR a Ministerstvom umení, kultúry, vedy a technológie Juhoafrickej republiky na roky 2002-2004;
- k vykonávaciemu programu k dohode medzi vládou Slovenskej republiky a zväzovou vládou Juhoslovanskej zväzovej republiky o spolupráci v oblasti vzdelávania, kultúry a športu na roky 2002 – 2005;
- k pripravovanému návrhu programu spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Bulharskej republiky na roky 2003 – 2006;
- k návrhu programu spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Indickej republiky na roky 2003 – 2006;
- k navrhovanému programu spolupráce medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Slovinskej republiky na obdobie rokov 2003 – 2006;
- k príprave nového návrhu Programu spolupráce v oblasti školstva a kultúry medzi Slovenskou republikou a Španielskym kráľovstvom na roky 2003 – 2005;
- k programu spolupráce medzi Ministerstvom školstva Slovenskej republiky a Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky na strane jednej a Švédskym inštitútom na strane druhej v oblasti vzdelávania, vedy, mládeže a telesnej kultúry na roky 2003 – 2006.
- vypracúvanie námetov a podkladov pre rozhovory ako pre ministra a funkcionárov MK SR, tak aj iných ministerstiev, najmä MZV:
- námety na rozhovor pri príležitosti návštevy monackého korunného princa Alberta I. na Slovensku;
- námety v súvislosti s cestou ministra kultúry SR do Poľska;
- námety na rozhovor v súvislosti s oficiálnou návštevou ministra zahraničných vecí Kórejskej republiky na Slovensku v dňoch 9. - 10. mája 2002 a s cestou štátneho tajomníka MZV SR J. Chleba do Kórejskej republiky v dňoch 29.5. - 1. 6. 2002.

Záver

Konkrétne ciele v tejto oblasti Kontrakt neobsahoval. Úlohy sú plnené priebežne podľa požiadaviek MK SR. Požiadavky, ktoré v tomto smere Literárne informačné centrum od MK SR dostalo, boli, podľa vyjadrenia MK SR, splnené na dobrej úrovni. Treba však poznamenať, že tieto úlohy, často ani nesúvisiace s hlavnou činnosťou Literárneho informačného centra zaťažujú najmä vedenie organizácie a odčerpávajú jeho sily (a najmä čas) na administratívu a odvádzajú pozornosť od riadenia činnosti organizácie. Táto administratíva v posledných rokoch zbytočne narastá.

4. Činnosti Literárneho informačného centra a náklady

Náklady na jednotlivé činnosti tak, ako boli uvedené v kontrakte uzatvorenom medzi MK SR a Literárnym informačným centrom na rok 2002, uvádzame v tabuľke.

Tabuľka č. 4.4.1

(v tis. Sk)

Činnosti/produkty organizácie:	Náklady * na činnosť /produkty celkom	Náklady kryté z:		
		Bežného transferu	Tržieb a výnosov	Iných zdrojov**
a	1	2	3	4
Medzinárodné knižné veľtrhy (Londýn, Bologna, Ženeva, Praha, Varšava, Frankfurt)	4,079	4,079	—	—
Podpora vydávania prekladov diel slovenských autorov v zahraničí (21 titulov)	2,782	2,782	—	—
Propagácia a prezentácia slovenskej literatúry v zahraničí	1,897	1,897	—	—
Štipendijné pobyty zahraničných prekladateľov	791	791	—	—
Spolupráca so zahraničnými prekladateľmi, prekladateľskými centrami, spisovateľskými organizáciami a Slovenskými inštitútmi a podpora zahraničných prekladateľov a slovakistov vrátane štipendijných pobytov	1,802	1,802	—	—
Vydávanie časopisu Slniečko	4,900	38	4,862	—
Vydávanie časopisu Knižná revue	2,181	2,007	174	—
Vydávanie neperiodických odborných titulov a titulov v cudzojazyčných mutáciách o slov. literatúre a autoroch pre zahraničie	2,877	2,876	—	—
Propagácia a šírenie literatúry vydávanej LIC doma i v zahraničí	977	247	730	—
Tvorba textov a materiálov na prezentáciu slovenskej literatúry doma i v zahraničí	596	596	—	—
Prezentácia slov. literatúry a spisovateľov na internetovom informačnom systéme LINDA	1,851	1.851	—	—
Odborné, analytické a poradenské výstupy prostredníctvom MK SR pre orgány štátnej správy a EÚ	369	369	—	—
<i>SPOLU</i>	25,102	19,336	5,766	—

Spracovala: Soňa Treščanská

Poznámka: Náklady na činnosť sú uvedené v súhrne priamych a nepriamych nákladov. Do nepriamych nákladov sú rozpočítané náklady na správnu a prevádzkovú réžiu. Do nepriamych nákladov sú zahrnuté výdavky na zabezpečenie činnosti vedenia (riaditeľ, zástupca, sekretárka) a ekonomicko-hospodárskeho oddelenia (platy, prenájom kancelárií, nákup materiálu a technického vybavenia, prevádzka služobných áut vrátane výdavkov za garážovanie, opravy). Uvedené náklady sú rozpočítané úmerne na jednotlivé činnosti podľa podielu zamestnancov na jednotlivých činnostiach (percentuálne).

Výdavky na vybrané výkony (produkty) a porovnanie s predchádzajúcimi rokmi

Vyberáme len také produkty, ktoré sú vyčísliteľné a je ich možné porovnať s predchádzajúcimi rokmi. Ostatné aktivity sú ťažko porovnateľné. Náklady je síce možné vyčísliť a porovnať s ostatnými rokmi, ale tie nedávajú reálnu predstavu a samotných aktivítach. Porovnávať napríklad Literárny autobus do Francúzska s inými aktivitami, napríklad aj stretnutím frankofónnych básnikov 15 európskych krajín v Budmericiach podľa nákladov by bolo nielen formálne, ale čo do významu a skutočného priebehu obidvoch akcií neporovnateľné.

a) Dotácie zahraničným vydavateľom na vydanie prekladov diel slovenských spisovateľov

Rok	počet autorov	počet titulov	počet jazykov	vyska dotacie	pozn.

1966	3	3	3	146.520	
1997	4	6	5	438.000	z toho 2 antol.
1998	4	9	7	587.340	z toho 3 antol.
1999	15	19	11	1,147.873	
2000	13	14	10	1,063.499	z toho 1 antol.
2001	13	20	9	1,465.848	z toho 5 antol.
2002	17	26	11	1,616.258	z toho 3 antol.
Celkom	53 autorov	97	do 18 svet. jaz.	6,465.338 Sk	

b) Výdavky na vydávanie literárnovedných diel v slovenčine a na propagáciu v cudzích jazykoch.

Literárne informačné centrum (vtedy Národné literárne centrum) v roku 1996 vydalo celkom 7 titulov v celkovom náklade 25.000 výtlačkov, roku 1977 9 titulov v náklade 22.800 výtlačkov. Náklady na vydanie uvedených titulov za rok 1996 a 1997 nemožno zistiť z vtedajšej evidencie (boli zahrnuté do širšieho rámca). Za ostatné roky uvádzame vydané tituly a náklady v tabuľke.

ROK	počet titulov	náklad v ks	výdavky	poznámka
1996	7	25.000	nie sú už k disp.	
1997	9	22.800	nie sú už k disp.	
1998	21	37.000	13,420.531,-	(362,7 za kus)
1999	12	11.200	5,002.000,-	(446,6 za kus)
2000	4	2.600	693.000,-	(266,5 za kus)
2001	2	2.500	1,674.000,-	(669,6 za kus)
2002	4	6.000	2,842.000,-	(473,6 za kus)
Celkom 1996-2002	59	107.100	23,631.531,-	výdavky sú len za roky 1998-2002

Priemer nákladov na vydanie za jeden výtlačok v rokoch 1998-2002 je 393,58 Sk. Treba vidieť, že náklady na vydanie jedného výtlačku v jednotlivých rokoch nie sú celkom súmerateľné, lebo sú v nich zahrnuté aj náklady na vydávanie publikácií v cudzích jazykoch s určením pre zahraničie, nie na predaj. Ide o také tituly, ako je napríklad vydanie dejín slovenskej literatúry v angličtine alebo Albumu slovenských spisovateľov, kde náklady narastajú o honoráre za preklady. Za tieto tituly sa potom ani náklady nevracajú, lebo nie sú určené na predaj, ale na propagáciu slovenskej literatúry v zahraničí. Odborné tituly majú nízky náklad 600-1.000 ks. Preto aj náklady na jeden výtlačok sú vyššie.

Záver

Vydávanie odbornej literatúry v LIC centre sa po roku 1998 značne zredukovalo pre nedostatok prostriedkov. Z tabuľky je zrejmé, že kým len roku 1998 bolo vydaných 21 titulov s výdavkami 13,420.531 Sk, za roky 1999 až 2002 len 22 titulov s nákladmi na vydanie 10,211.000 Sk, čo je za 4 roky menej ako len za rok 1998. Podobne je to s nákladom. Kým len za rok 1998 bol náklad vydaných titulov 37.000 ks, za posledné štyri roky (1999-2002) len 22.600 výtlačkov. Obmedzenie nákladu vyplynulo aj zo skúsenosti predchádzajúcich rokov, keď niektoré tituly boli vydané v neprimeraných nákladoch a zostávajú nepredajné. Nedostatok prostriedkov na túto činnosť neumožňuje vydávať potrebnú teoretickú literatúru.

5. Rozpočet organizácie

Tabuľka č. 5.5.1

tis. Sk

Ukazovateľ	Skutočnosť 2001	Schválený rozpočet 2002	Upravený Rozpočet 2002	Skutočnosť 2002	Z toho z transferu	% čerpania 4:3

A	b	1	2	3	4	5	6
B e ž n ý t r a n s f e r	Výnosy spolu (6..)	26.537	20.050	25.335	26.051	20.285	102,80
	Z toho:						
	Prevádzková dotácia (691)	21.471	15.000	20.285	20.285	20.285	100,00
	Tržby za predaj (601+602)	4.623	5.000	5.000	5.595	—	111,90
	Z toho	—	—	—	—	—	—
	Tržby z prenájmu						
	Iné ostatné výnosy a tržby (649 + 651)	285	50	50	171	—	342,00
	Náklady spolu (5..)	24.991	20.050	25.335	25.101	20.162	99,80
	Z toho:						
	Spotrebované nákupy (50)	605	450	505	414	414	82,00
	Služby (51)	14.536	11.045	15.595	15.922	12.570	102,10
	Z toho:	98	110	110	97	97	88,20
	Reprezentačné (513)						
	Osobné náklady (52)	8.824	7.895	8.567	7.892	6.692	92,10
	Z toho:	6.464	5.620	6.112	5.717	4.812	93,50
	Mzdové náklady (521)						
	Dane a poplatky (53)	20	50	50	18	18	36,00
	Ostatné náklady (54)	509	300	308	373	158	121,10
	Odpisy, predaný majetok, rezervy.. (55)	497	310	310	482	310	155,50
	Z toho:	497	310	310	482	310	155,50
Odpisy N a HIM (551)							
Hospodársky výsledok (+/-)	+ 1,546	—	—	+ 950	+ 123		
Nákup NIM a HIM – spolu	489	—	—	—	—	—	
Z toho menovite:							
Veľtržný stánok	489	—	—	—	—	—	

Dátum: 18.februára 2003

Spracoval: S. Treščanská

Komentár k tabuľke

Literárne informačné centrum v roku 2002 malo najnižší rozpočet za svojej existencie. **Schválený rozpočet** bol len **20,050.000 Sk** z čoho dotácie z MK SR predstavovali 15,000.000 Sk, vlastné príjmy 5,050.000 Sk. V priebehu roka došlo k úprave rozpočtu dotáciou z MK na 20,285.000 Sk (t.j. o 5,285.000 Sk) a plánované príjmy z vlastnej činnosti boli prekročené na 5,595.000 Sk (t. j. o 545.000 Sk) a ostatné výnosy dosiahli 171.000 Sk namiesto plánovaných 50.000 Sk (čo je o 121.000 Sk viac), čím celkový **upravený rozpočet** predstavoval **26,051.000 Sk**.

Prehľad úpravy rozpočtu v priebehu roka 2002:

Úprava rozpočtu – dôvod	výška úpravy	čerpanie	vrátený zvyšok	poznámka
Prechod na zákon o verej. službe	503.000,-	503.000,-	—	mzdy po úprave
Dotácie na vydanie prekladov v zah	400.000,-	400.000,-	—	VPS
Na vydanie titulu M. Ráfusa: Báseň	200.000,-	200.000,-	—	VPS

Prijatie gréckeho prekladateľa	(20.000,-)	storno	storno	kult. doh. MK
Stretnutie frankofón. básnikov Bud.	110.000,-	109.000,-	1.000,-	MK SR
Prijatie španielskeho spisovateľa	(10.000,-)	storno	storno	kult. doh. MK
Študijný pobyt prekladateľa	15.000,-	13.480,-	1.520,-	kult. doh. MK
Literárny autobus do Francúzska	675.000,-	441.452,11	233.547,89	MK SR
Stáž prekladateľov a public. Rusko	15.000,-	15.000,-	—	kult. doh. MK
Študijný pobyt lit. teoret. Rusko	15.000,-	15.000,-	—	kult. doh. MK
Na vydanie publikácie Pramene...IV	1,100.000,-	1,100.000,-	—	VPS
Na vydanie publikácie Pramene XIV	800.000,-	800.000,-	—	VPS
Prop. a prezent. slov. lit. v zahraničí				
A spolupráca so zahr. org. a vydav.	400.000,-	399.798,27	201,73	VPS
Na mimoriadne odmeny (doh. odb.)	152.000,-	151.525,-	475,-	MK SR
Na dofinancovanie vydaných publik	900.000,-	900.000,-	—	MK SR
Celkom úpravy rozpočtu 2002	5,285.000,-	5,048.255,38	236.744,62	

Dotácie z MK SR určené na prijatie zahraničných spisovateľov a prekladateľov v rámci podpísaných kultúrnych dohôd medzi MK sa neuskutočnili. Dohovor medzi ministerstvami kultúry, s ktorými bola o výmene podpísaná dohoda, je v kompetencii MK SR. Literárne informačné centrum nemá možnosť vstupovať priamo do rokovaní so zahraničnými ministerstvami kultúry. Po informácii MK SR, že prichod zahraničných subjektov sa neuskutoční, sa rozpočet LIC upraví skrátením o predpokladané sumy na výdavky.

Plánované pobyty v rámci kultúrnych dohôd medzi MK našich pracovníkov v zahraničí sa realizovali a poskytnuté prostriedky boli vo všetkých troch prípadoch využité na zakúpenie letenky. V jednom prípade bola letenka lacnejšia o 1.520 Sk, ktoré boli pri zúčtovaní vrátené MK SR.

V ostatných prípadoch Literárne informačné centrum prostriedky po úprave rozpočtu čerpalo v plnom rozsahu, zväčša ani nepostačovali, preto koncom roka bol poskytnutá suma na dofinancovanie uskutočnených projektov (najmä vydaných publikácií: Pramene..., Dejiny slovenskej literatúry, M. Rúfus: Život básne - báseň života). Z účelovo pridelených prostriedkov väčšia suma sa nevyčerpala len z Literárneho autobusu, kde namiesto pôvodne plánovaných 8 členov sa zúčastnilo len 6, čím sa ušetrilo na cestovnom (dietách a ubytovaní). Ušetrilo sa aj zásluhou zabezpečenia lacného ubytovania pracovníčkou nášho zastupiteľského úradu v Paríži M. Vallovou. Pri ostatných účelových dotáciách sa vracali len minimálne zvyškové sumy.

Výnosy a tržby: Napriek problémom s plnením výnosov a tržieb z vlastnej činnosti sa podarilo plánované príjmy naplniť a dokonca naplniť nad plánovaný limit. Obavy z neplnenia vyplývali z toho, že sa nepodarilo dosiahnuť náklad časopisu Slniečko na základe objednávok predplatiteľov z predchádzajúceho roka, čo je dôsledkom populačného zníženia stavu detských čitateľov. Aj napriek poklesu odberateľov plánované príjmy 4,400.000 Sk boli nielen splnené, ale aj prekročené (zásluhou príjmov za inzerciu) a dosiahli 4,862.091 Sk, čo je 110,5 % plánovaných príjmov.

Ešte väčší problém bol s plánovanými príjmami za predaj knižných titulov. Vyplývali z toho, že v roku 2001 vyšli len dva nové tituly, v roku 2002 štyri, ale tri z nich vyšli až na konci roka, čím boli prakticky z predaja v roku 2002 vyradené. Zo skladových zásob (u väčšiny titulov boli znížené ceny) sa podarilo náborom predat' o 2.424 ks kníh viac, ako sa pôvodne predpokladalo. Týmto spôsobom sa dosiahli tržby vo výške 559.367 Sk, čo je menej o 190.633 Sk, t. j. plnenie len na 75 %. Dôvody sú predovšetkým v oneskorenom vydaní troch titulov za rok 2002, ktoré do tržieb neprispeli ako sa predpokladalo.

Ďalšie príjmy boli za predaj a inzerciu časopisu Knižná revue. Plán príjmov bol 130.000 Sk, skutočné príjmy dosiahli 174.649 Sk, čo je splnenie plánu na 134,3 %.

Literárne informačné centrum získalo do svojich príjmov za prenájom služobných áut a ďalej uhradením pohľadavky vyhraným súdnym sporom s Privátnou novinou službou, kde po uhradení pohľadavky a ostatných trov zostali z účtovaných % za omeškanie ďalšie prostriedky. Z týchto ostatných príjmov organizácia získala 171.000 Sk oproti plánovaným 50.000 Sk, čo je prekročenie plánovaných príjmov na 342 % (všetko zásluhou vyhratého súdneho sporu).

Celkové plánované príjmy na rok 2002 dosiahli sumu 5,767.107 Sk oproti plánovaným 5,050.000 Sk, čo je splnenie plánovaných príjmov na 115 %. Tento výsledok je pre organizáciu úspechom.

Náklady: Už pri zostavovaní rozpočtu na rok 2002, ktorý bol najnižší za celú existenciu organizácie, bolo zrejmé, že predpokladané výdavky nevykryjú všetky plánované aktivity. MK SR prisľúbilo riešiť nepostačujúce krytie plánovaných aktivít v priebehu roka tak z prostriedkov VPS, ako aj z vlastných prostriedkov na základe predložených nevykrytých projektov s príslušným finančným rozpočtom na aktivity. V pôvodnom rozpočte neboli vôbec vykryté výdavky na edičnú činnosť, na literárny autobus, len spolovice na dotácie dohodnutých vydaní prekladov diel slovenskej literatúry v zahraničí a ďalšie aktivity. Okrem toho bolo potrebné vykryť zvýšené výdavky na platy zamestnancom podľa zákona o verejnej službe od 1.4.2002, s čím pôvodný rozpočet nepočítal, a ďalej odmeny dohodnuté v kolektívnej zmluve vyššieho odborového orgánu s MK SR, čo organizácia nemohla riešiť vo svojich možnostiach. V priebehu roka takto došlo k navýšeniu rozpočtu celkom o **5,285.000,- Sk**, z ktorých organizácia vyčerpala **5,048.255,38**. Prehľad o úprave rozpočtu je uvedený v tabuľke.

Výdavky organizácia čerpala plynule počas celého roka podľa stanovených úloh. V nákupoch sme ušetrili 91.000 Sk, čo bolo dané aj tým, že tam, kde to bolo možné a účelné sa využíval fond reprodukcie (počítačová technika). Na spotrebu materiálu úspornými opatreniami sme ušetrili ďalších 90.000 Sk, pričom na kancelárskych potrebách 118.000 Sk a pohonných hmotách 45.000 Sk napriek tomu, že mikrobús zabezpečoval dopravu spisovateľov, ktorí sa zúčastnili Literárneho autobusu vo Francúzsku (14 dní).

Náklady na drobný hmotný majetok sme oproti plánu prekročili o 64.000 Sk. K prekročeniu došlo tak, že pri nákupoch monitorov k počítačom, tieto nemohli byť preplatené z reprodukčného fondu, ako bolo plánované a odsúhlasené aj MK SR, lebo ich cena nedosahovala 20.000 Sk, ako stanovujú smernice. Preto museli byť preplatené z bežného rozpočtu, čím sme prekročili plánované výdavky, ktoré zostali ušetrené na reprodukčnom fonde.

Najväčšiu položku výdavkov organizácie zahrňujú služby. V celkovej súčte na službách organizácia **prekročila plánované výdavky** o 327.000 Sk. Takmer celá suma ide na vrub prekročenia výdavkov na služobné cesty. Prekročenie ide na účet nepresných rozpisov účelových dotácií, ktoré boli poskytnuté dodatočne a rozpis účelovej dotácie na jednotlivé položky pri úprave rozpočtu neboli úmerné potrebám (napríklad položky na nákup materiálu pri zahraničných aktivitách sa prakticky nevyužívali, ale na cestovnom plánované prostriedky nepostačovali, pričom celková suma na akciu nebola prekročená ani v jednom prípade. K prekročeniu plánovaných výdavkov došlo aj pri odpisoch, kde tým, že bola nakúpená nová počítačová technika, sa výdavky na odpisy oproti plánu (310.000 Sk) zvýšili na 482.000 Sk, čo je prekročenie o 172.000 Sk. V dôsledku zvýšenia poistného a poplatkov za bankové prevody došlo k prekročeniu aj v ostatných nákladoch (pol. 54), kde oproti plánovaným 308.000 Sk boli skutočné výdavky 373.000 Sk.

Na druhej strane **organizácia ušetrila** na výdavkoch na výkon spojov 33.000 Sk, napriek zvýšeniu poplatkov za spoje, ale najmä na nájomnom, kde sa ušetrilo 650.000 Sk a na osobných nákladoch, kde organizácia ušetrilo 675.000 Sk (išlo o ušetrenie na všetkých položkách osobných výdavkov: mzdy, odvody, zmluvy, sociálne poistenie, sociálne náklady, príspevok na stravné). K ušetreniu na osobných nákladoch došlo hlavne preto, lebo po prechode na platové tabuľky podľa Zákona 313/2001 o verejnej službe zamestnanci Literárneho informačného centra boli zaradení len predbežne podľa približných činností katalógu (zväčša s platmi z predchádzajúceho obdobia), lebo katalóg odborné činnosti zamestnancov Literárneho informačného centra neobsahoval. Boli schválené celoštátnou komisiou a uverejnené v dodatku až v septembri 2002. K úpravám zaradenia a tým aj k nárastu plátov u zamestnancov Literárneho informačného centra podľa tabuliek a skutočných činností došlo až k 1.1.2003. Okrem toho organizácia ušetrila na platoch prostriedky aj tým, že štyri miesta neboli po dobu 10 mesiacov naplnené a ďalší štyria zamestnanci od 1. apríla v súlade s ustanovením zákona 313/2001 o verejnej službe mohli byť ďalej zamestnaní len na 45 % pracovný úväzok.

Reprezentačné organizácia čerpala 88,2 %, čím ušetrila 13.000 Sk.

Investičné prostriedky Literárne informačné centrum nemalo plánované a ani ich nečerpalo.

Celkový dosiahnutý **hospodársky výsledok** organizácie za rok 2002 predstavuje + 950.000 Sk, čo pri neustále narastajúcich cenách a poplatkoch a súčasne znižovaní dotácií na činnosť (Literárne informačné centrum malo na rok 2002 najnižší rozpočet za svoju existenciu) treba považovať za úspech. Vyrovnalo sa aj so stratovými hospodárskymi výsledkami organizácie, ktoré vznikli ešte za bývalého vedenia do roku 1998.

Ekonomický vývoj nielen za rok 2002, ale za posledné štyri roky sa neustále zhoršuje. Kým náklady vo všetkých smeroch narastajú (prenájom za stánky a za stavbu stánkov na MKV, náklady na cestovné – zvyšovanie limitov na stravné a ubytovanie, za energiu a tým aj ceny všetkých tovarov vrátane kancelárskych potrieb, zvlášť však na prevádzku áut, za opravy, poplatky za bankové prevody, poistné áut, majetku i osôb pri cestách do zahraničia a pod.), príspevky z rozpočtových prostriedkov z MK SR každým rokom sú menšie. Súčasne s tým, žiaľ, narastá množstvo požiadaviek na rôzne hlásenia, tabuľky, jednoducho na administratívu. Aj keď Literárne informačné centrum urobilo radikálne úsporné

opatrenia, dostáva sa do situácie, keď nemôže plnohodnotne naplniť svoje poslanie. Na ilustráciu uvádzame pokles prostriedkov za posledné roky v tabuľke:

Druh prostriedkov	Rok 1998	Rok 1999	Rok 2000	Rok 2001	Rok 2002
Dotácie z MK SR	64,160.500	44,676.782	23,764.000	21,470.673	19,336.000
Vlastné príjmy	10,519.326	7,344.757	6,645.281	5,066.227	(5,766.000)
Celkom	74,679.826	52,021.539	30,409.281	26,536.900	25,102.000

Okrem uvedených skutočností na vlastnú činnosť nepriaznivo vplyvajú vonkajšie skutočnosti, ktoré organizácia nemôže ovplyvniť. Okrem zvyšovania cien za služby, nákupy, energiu, prenájmy a poplatky ťažkostí spôsobujú aj účelové dotácie. Na jednej strane bez nich by organizácia v posledných rokoch musela ďalej redukovať svoju činnosť, na druhej strane sa neraz upravujú smerom dole, aj keď sú vy kalkulované podľa skutočných potrieb na príslušné projekty pomerne presne. Organizácia potom stojí pred problémom, kde vziať skutočne potrebné prostriedky na realizáciu projektu, najmä, keď potvrdenie niektorých projektov prichádza až v druhej polovici roka (VPS), keď je projekt už rozbehnutý a nie je ho možné zastaviť ani upraviť (ide najmä o projekty na zahraničné aktivity so zahraničnými partnermi a na vydávanie knižných titulov, na ktoré sú poskytované prostriedky z VPS). Navyše, aj keď z niektorého projektu sa prostriedky ušetria, nie je ich možné využiť na iné, ktoré boli skrátene, lebo sú ako účelové dotácie prísne zučtovateľné a nevyčerpané prostriedky sa vracajú.

Záver

Rozpočet LIC v roku 2002 bol najnižším rozpočtom v jeho existencii. Nepostačoval na pokrytie rozpracovaných aktivít so zahraničnými partnermi. Upustili sme takmer od všetkých domácich aktivít (okrem vydávania periodickej a neperiodickej tlače) a sústredili sme sa na najvýznamnejšie zahraničné aktivity. MK SR v priebehu roka upravilo rozpočet organizácie účelovými dotáciami o viac ako 5 miliónov korún. Za týchto okolností dosiahnuté výsledky sú veľmi dobré.

Bolo by pre organizáciu výhodné, keby mal potvrdené všetky prostriedky na začiatku roka a do bežného transféru (hoci pridelené mesačne po 1/12), aby sme mohli ešte účelnejšie hospodáriť a tam, kde je to potrebné a účelné, ušetrené prostriedky z plánovaných aktivít využívať na ďalšie, keď na ich pokrytie plánované prostriedky nepostačujú.

6. Personálne otázky

6.1. Počet zamestnancov

Po troch rokoch sústavného znižovania počtu zamestnancov organizácie bol rok 2002 prvý, keď sa počet pracovníkov neznižoval a ustálil sa na počte 31 zamestnancov. V priebehu roka však ešte nedošlo k stabilizácii pracovníkov. Negatívnym momentom bolo, že sa v priebehu rok 2002 vystriedali na čele organizácie traja riaditelia. Až v októbri bol do funkcie riaditeľa menovaný stabilný riaditeľ po konkurznom výbere, ktorý vyhlásil minister kultúry.

Do stabilizácie pracovníkov zasiahol Zákon číslo 313/2001 o verejnej službe. V dôsledku jeho platnosti od 1.4.2002 z organizácie museli odísť dvaja vedúci oddelení. Jeden nesplňoval požiadavky na pracovníka vo verejnej službe, druhý, dôchodca musel odísť po skončení pracovnej dohody, pretože zákon mu neumožňoval pokračovať v zamestnaní. Štyria pracovníci z rovnakého dôvodu museli prejsť na 45 % pracovný úväzok (dvaja redaktori – po jednom v redakcii Slniečko a Knižná revue) a dvaja odborní pracovníci.

V dôsledku zmien, ktoré priniesol Zákon 313/2001 a Zákonník práce sa v priebehu roka nepodarilo stabilizovať zamestnancov, najmä na odborných funkciách a naplniť stanovený počet pracovníkov. Až koncom roka boli prijatí ďalší dvaja pracovníci na skúšobnú dobu. Takmer po celý rok (až do konca októbra) zostali štyri odborné miesta neobsadené, čím počet zamestnancov v priebehu roka bol na úrovni 27 zamestnancov.

V priebehu roka z organizácie odišli dvaja zamestnanci, z dôvodov, ktoré sme uviedli vyššie, súčasne však boli prijatí dvaja noví zamestnanci, čím sa počet pracovníkov nezmenil.

6.2. Štruktúra zamestnancov

Štruktúra zamestnancov Literárneho informačného centra z hľadiska zaradenosti obsahuje:

2+4+2 riadiacich pracovníkov (riadiateľ a zástupca, 4 vedúci oddelení + dvaja šéfredaktori)

1 personálny referent (kumulovaná funkcia s osobným tajomníkom riadiateľa)

16 odborných pracovníkov

6 pracovníkov v administratíve (dvaja na finančnom úseku, dvaja na materiálno-technickom, jeden vodič a jeden skladník v knižnom sklade)

Prehľad ďalších personálnych ukazovateľov:

a) Veková štruktúra zamestnancov za rok 2002

21 – 30 rokov	31 – 40 r.	41 – 50 r.	51 – 60 r.	nad 61
4	3	13	5	4

b) Vzdelanostná štruktúra zamestnancov:

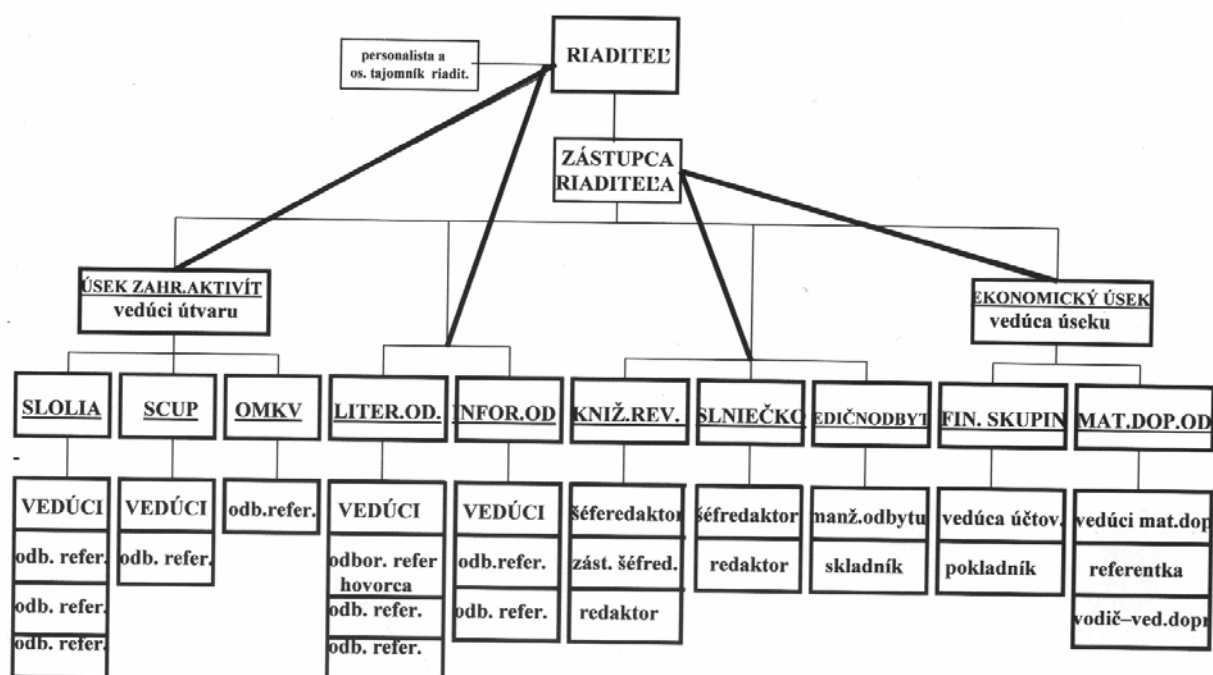
ZŠ	SOU	ÚS	ÚSO	VŠ
1	1	4	2	19
(šofér)	(skladník)	(tech.adm)		

Priemerná mesačná mzda: 14 670,- Sk

6.3. Organizačná štruktúra organizácie

(pozri k tomu organizačnú štruktúru – tzv. pavúk)

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA LITERÁRNEHO INFORMAČNÉHO CENTRA PLATNÁ OD 1. apríla 2002

6.4. Personálny plán na rok 2002 a jeho plnenie

Personálny plán na rok 2002 spočíval predovšetkým v krokoch, ktoré by stabilizovali nielen počet pracovníkov, čo sa podarilo dosiahnuť, ale predovšetkým obsadiť funkciu riaditeľa (október).

Ďalšou významnou úlohou bol prechod na verejnú službu podľa Zákona číslo 313/2001, ktorý vstúpil do platnosti 1.4.2002 spolu s novým Zákonníkom práce. Pretože v Katalógu činnosti vydaným vládou SR neboli obsiahnuté činnosti zamestnancov Literárneho informačného centra, prvoradnou úlohou bolo v spolupráci s personálnym odborom pripraviť analytické listy činnosti a dosiahnuť ich schválenie na celoštátnej komisii a zverejnenie v dodatku ku Katalógu. To sa podarilo úspešne splniť. Analytické listy boli pripravené kvalitne, predložené komisii a okrem jednej činnosti boli komisiou aj schválené a v septembri 2002 vyšli v Dodatku ku Katalógu v zierke zákonov. Takto táto najdôležitejšia úloha v personálnej oblasti bola splnená.

V súvislosti s prechodom na zamestnancov verejnej správy podľa Zákona 313/2001 bola ďalšia úloha preradenie zamestnancov s vyhotovením nových popisov práce a zaradenie podľa príslušných tabuliek. Vzhľadom na to, že v Katalógu činnosti boli činnosti zamestnancov Literárneho informačného centra zverejnené až v septembri a nový riaditeľ nastúpil v októbri, k 1.4.2002, boli zamestnanci zaradení dočasne podľa približných činnosti a k definitívnemu zaradeniu zamestnancov došlo až v decembri po zverejnení činnosti v Katalógu a nástupe nového riaditeľa do funkcie. Tým sa vytvorili podmienky na prijatie nových zamestnancov na voľné miesta na plný úväzok a tým personálnu stabilizáciu tak, aby mala všetky predpoklady na kvalitné plnenie poslania a úloh. Na to bola pripravená nová účelnejšia organizačná štruktúra organizácie, ktorá vstúpila do platnosti dňom 1.1.2003.

6.5. Aktivity na rozvoj ľudských zdrojov

Hlavnú pozornosť v roku 2002, vzhľadom na prechod na verejnú službu podľa Zákona 313/2001 organizácia venovala vytvoreniu predpokladov na stabilizáciu pracovníkov, ich zaradenie, na nové popisy pracovných náplní a prijatie nových pracovníkov spolu s pripravovanou organizačnou štruktúrou tak, aby od nového kalendárneho roka organizácia mohla sústrediť svoje sily na plnenie hlavných úloh podľa podpísaného Kontraktu na rok 2003. Úlohy sa podarilo splniť na 90 %, zvyšok (prijatie ďalších nových pracovníkov na plný úväzok a ponechanie na čiastočný úväzok len tam, kde to bude účelné)

bude treba dokončiť v novom roku. Treba však povedať, že sa po dlhom čase podarilo dospieť do stavu, ktorý sa ukazuje optimálnym na plnenie úloh.

Popri tom boli plnené úlohy vyplývajúce z kolektívnej dohody medzi vedením a odborovou organizáciou (napríklad lekárske prehliadky u očnému lekárovi, vzhľadom na sústavnú prácu s počítačom) a na odborné doškolenie pracovníkov v súvislosti s prijímanými novými zákonnými úpravami a následnými predpismi (Zákon číslo 313/2001 o verejnej službe, nový Zákonník práce alebo ďalšie zákony a predpisy). Prehľad o školeniach uvádzame ďalej v prehľade. Dvaja mladší odborní zamestnanci si dopĺňujú vzdelanie doktorandským štúdiom na univerzite.

Prehľad školení v rámci priebežného vzdelávania

Por. č.	zameranie skolenia	pocet osob/dni	poznámka
1	novela zákona o verejnom obstarávaní	1/1	690,- sk
2	novela zákona o sociálnom a zdrav. zabezp.	1/1	780,- sk
3	odpisy majetku na účely účtovníctva a daní	2/1	1.560,- sk
4	predpisy o dani zo závislej čin. a zúčt. preddav.	1/1	780,- sk
5	zákon NR SDR číslo 303/95 o rozpočt. pravidl.	1/1	685,- sk
6	nové pracovnoprávne predp. zamestn. verej. sl.	1/1	675,- sk
7	nové predpisy o cestovných náhradách	1/1	780,- sk
8	zmeny v autorskom zák. a vydavateľ. zmluvách	2/1	1.000,- sk
9	zákon NR SR číslo 313/2001 o verejnej službe	2/1	1.560,- sk
10	sociálna politika v prís. org. podľa nových predp.	1/1	685,- sk
11	evidencia, hospodárenie a správa invest. majetku	1/1	680,- sk
12	predpisy o autoprevádzke	2/1	1.330,- sk
13	nový zákon o cestovných náhradách	1/1	750,- sk
14	ekonomika a finančný manažment pre vydavateľov	1/1	1.000,- sk
15	špecializovaný kurz „Finančná kontrola“	1/14	3.600,- sk
16	seminár o novom zák. o ochrane osob. Údajov	2/1	—
17	novela zákona o sociálnom poistení	1/1	695,- sk
18	noivela zákona o verejnom obstarávaní	1/1	690,- sk
	Spolu za rok 2002	22/31	17.940,- sk

Záver

Úspechom v personálnej práci za rok 2002 je hladký prechod organizácie a zamestnancov na nové podmienky, ktoré uviedol do praxe Zákon NR SR číslo 313/2001 o verejnej službe. Napriek tomu, že sa organizácia dostala po jeho zavedení do problémov, pretože v Katalógu činností vydanom v Zbierke zákonov vládou SR neboli obsiahnuté činnosti Literárneho informačného centra. V krátkom čase sa však podarilo vypracovať analytické listy, schváliť v komisii a napokon ešte v septembri 2002 vydať v dodatku ku Katalógu v Zbierke zákonov č. 570/2002. Vytvorili sa tým predpoklady na uvedenie do praxe aj v našej organizácii.

Po nástupe nového riaditeľa sa po zaradení pracovníkov vytvorili predpoklady na organizačnú zmenu spočívajúcu vo vytvorení účinnejšej štruktúry redukciami na štyri oddelenia a dve redakcie (namiesto pôvodných siedmich oddelení a dvoch redakcií). To vytvára predpoklady na skvalitnenie riadenia činnosti Literárneho informačného centra a dosahovanie kvalitnejších výsledkov.

Priebežne bolo zabezpečené aj potrebné vzdelávanie na školeniach k novým zákonom a predpisom, ktorými sa činnosť organizácie riadi.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Plnenie cieľov s prehľadom o ich plnení v súlade s metodikou na vypracovanie výročnej správy uvádzame v bode 3 tejto výročnej správy.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2002

Rok 2002 nebol pre činnosť LIC priaznivý. Nielen preto, že jeho rozpočet bol najnižší počas jeho existencie (pôvodne len 15 miliónov). Ten napokon MK SR čiastočne upravilo v priebehu roka účelovými dotáciami, aj keď to nie je práve najlepšia forma, pretože sa úpravy uskutočnili do značnej miery až v druhom polroku. Tým sa stalo, že do druhého polroku (okrem medzinárodných knižných veľtrhov, na ktoré boli vyčlenené prostriedky z rozpočtu už na začiatku roka) sa naakumulovala väčšia časť zahraničných aktivít. Zahraničné aktivity sa pripravujú s časovým predstihom a pokiaľ nie sú podložené potrebnými prostriedkami, nemožno začať ani s ich prípravou.

Štruktúra prostriedkov, ktoré malo LIC k dispozícii, pozostávala z 15 miliónov korún z dotácie bežného transferu, ďalších 5 miliónov účelových dotácií, o ktoré bol rozpočet v priebehu roka upravený a viac ako 5 miliónov korún z príjmov vlastnej činnosti. Spolu teda 26 miliónov korún. Táto suma, ako ukazujú skúsenosti aj z minulých rokov, je potrebná, pokiaľ organizácia má plniť svoje poslanie v zmysle zriaďovacej listiny aspoň v najpotrebnejšom rozsahu. Ide pritom zväčša o aktivity orientované na zahraničie.

Nepriaznivé okolnosti v roku 2002 vyplynuli predovšetkým z vonkajších okolností, ktoré mali významný vplyv na vnútorné pomery organizácie. V prvom rade to bola skutočnosť, že sa v roku 2002 vystriedali vo vedení organizácie traja riaditelia. Ďalej to bol prechod na verejnú službu podľa Zákona NR SR číslo 313/2001 a nový Zákonník práce, ale aj príprava na prechod účtovníctva na všeobecnú pokladničnú správu. Celý rok bol poznamenaný značným administratívnym zaťažením vedenia organizácie týmito skutočnosťami, ako aj tým, že Katalóg činností vo verejnej službe neobsahoval činnosti Literárneho informačného centra a bolo potrebné urýchlene pripraviť analytické listy, predložiť ich do komisie na schválenie, aby čo najskôr vyšli v dodatku ku Katalógu činnosti.

Napriek uvedeným problémom sa organizácia dokázala vyrovnáť s danou situáciou a zvládla všetky potrebné úlohy. V prvom rade sa vytvorili podmienky pre personálnu stabilizáciu organizácie, ktorá je významná najmä v obsadení odborných funkcií. Prvý raz za štyri roky organizácia nemusela redukovať svoje počty. Aj táto skutočnosť prispela k tomu, že bolo možné dospieť k novej, optimálnej organizačnej štruktúre. Počet oddelení bol zredukovaný na polovicu, z pôvodných 8 a dvoch redakcií štyri oddelenia a dve redakcie. Pri tejto reorganizácii boli spojené oddelenia, ktorých charakter činnosti je vzájomne prepojený a v spoločnom oddelení pri jednom riadení môžu úspešnejšie plniť stanovené úlohy najmä smerom k zahraničiu.

Ako ukazujú hodnotenia činnosti v predchádzajúcich kapitolách, osobitne v kapitole 3, výsledky, ktorých Literárne informačné centrum roku 2002 dosiahlo, sú najlepšie za posledné štyri roky, a to nielen čo do počtu aktivít (podujatí, akcií), ale aj po stránke kvality. Napomohli tomu opatrenia smerujúce k príprave zahraničných aktivít, na ktoré sa vyžadujú scenáre (v podobe úloh, ktoré je potrebné splniť v príprave a potom realizácii) s obsahovým, časovým, personálnym a finančným zabezpečením a vymedzením, ktoré schvaľuje vedenie organizácie.

Obsadenie funkcie riaditeľa organizácie, splnenie úloh súvisiacich s prechodom na verejnú službu, novou organizačnou štruktúrou a opatreniami pre prípravu zahraničných aktivít, ako aj opatreniami na prijatie odborných zamestnancov na voľné miesta, boli vytvorené všetky podmienky na to, aby sa organizácia (jej vedenie a zamestnanci) mohla po štyroch rokoch transformácie spojených s neustálymi problémami a neistotou venovať plneniu svojho poslania a úloh, ktoré sú s tým spojené.

9. Hlavné skupiny používateľov výstupov organizácie

Užívateľov výstupov Literárneho informačného centra sme uviedli pri hodnotení kontraktov v tretej kapitole. Aj keď je činnosť Literárneho informačného centra orientovaná predovšetkým na zahraničie, používatelia sú pri jednotlivých aktivitách a výstupoch rozmanití. Uvedieme ich preto podľa jednotlivých aktivít.

9.1. Medzinárodné knižné veľtrhy

Kľúčovými využívatel'ami sú subjekty z okruhu záujemcov o slovenskú literatúru a knižnú kultúru (slovenskí vydavatelia pôvodnej i prekladovej literatúry, tlačiarci), ako aj odborná i laická verejnosť v zahraničí, ktorá je prijímateľom propagácie našej knižnej kultúry, vydavateľských zámerov, kvality výtvarnej a polygrafickej úrovne jednotlivých titulov, ďalej zahraniční vydavateľskí partneri a distribútori ako aj subjekty so záujmom o slovenskú literatúru.

9.2. Systematická podpora vydávanie prekladov slovenskej literatúry v zahraničí dotáciami podľa schválených príslubov komisiou a vyhľadávať ďalšie možnosti šírenia slovenskej literatúry v prekladoch u zahraničných vydavateľov.

Hlavné skupiny používateľov sú zahraničné vydavateľstvá, ZÚ SR, slovenské inštitúty, katedry slavistiky v zahraničí, knižnice, prekladatelia, redaktori zahraničných kultúrnych a literárnych časopisov, vysokoškolskí pracovníci a napokon aj široká čitateľská verejnosť v zahraničí, pre ktorú sa diela v príslušnom národnom jazyku vydávajú.

9.3. Využiť všetky prostriedky a formy na propagáciu a prezentáciu slovenskej literatúry v zahraničí s dôrazom na európske krajiny.

Hlavné skupiny užívateľov sú ZÚ SR, slovenské inštitúty, vydavateľstvá a katedry slavistiky v zahraničí, knižnice, prekladatelia, redaktori, vysokoškolskí pracovníci. Časopis SLR a Album slovenských spisovateľov distribuujeme prostredníctvom MZV SR na zastupiteľské úrady SR v zahraničí, slovenské inštitúty a stále misie. SLR aj Album slovenských spisovateľov sú určené najmä vydavateľským pracovníkom, redaktorom, prekladateľom, katedrám slovistiky v zahraničí, vysokoškolským pedagógom, zahraničným študentom a ďalším záujemcom. Zároveň boli obidve čísla SLR aj Album zaslané na adresy knižníc v SR, aj na adresy knižníc a stálych abonentov v zahraničí (Nemecko, Anglicko, Švédsko, Francúzsko, USA, Kanada) ako aj na univerzity a školy s bilingválnymi sekciami, ktoré majú o časopis záujem.

9.4. Zabezpečovať štipendijné pobyty zahraničným prekladateľom slovenskej literatúry do cudzích jazykov a poskytovať im potrebnú odbornú pomoc vrátane materiálov.

V danom prípade ide o vyhranenú skupinu používateľov – zahraničných prekladateľov slovenskej literatúry, prekladateľské centrá (aj mimoeurópske) univerzitné a pedagogické inštitúcie v zahraničí s orientáciou na štúdium slavistiky a slovistiky, ktorých činnosť však má oveľa väčší dosah na rôzne odborné skupiny a inštitúcie, ako aj na čitateľov.

9.5. Rozvíjať kontakty a spoluprácu so zahraničnými prekladateľskými organizáciami a centrami pri prenikaní a šírení slovenskej literatúry v zahraničí.

Cieľovou skupinou sú európske i mimoeurópske prekladateľské centrá, prekladatelia, spisovateľské a kultúrne organizácie podobne ako v predchádzajúcom bode.

9.6. Vydávať časopis (mesačník) SLNIEČKO pre najmenších čitateľov s prístupnou cenou aj pre deti z rodín s nižším príjmom, ale kvalitným obsahom z hľadiska umelecko-estetických kritérií.

Používatel'ami, resp. hlavným adresátom sú žiaci 1. – 5. ročníka základných škôl, základných umeleckých škôl, čitateľa detských knižníc, centier voľného času pre deti, poslucháči pedagogických fakúlt, a pedagogicko-výchovní pracovníci ako aj naši krajanovia v zahraničí, respektíve ich deti.

9.7. Vydávať časopis (dvojtyždenník) KNIŽNÁ REVUE, v ktorom poskytovať komplexné informácie o knižnej produkcii slovenských vydavateľstiev a knižnej kultúre na Slovensku.

Hlavnými užívateľmi sú predovšetkým sieť knižníc SR, kníhkupci SR, národné knižnice v zahraničí (Knižnú revue si objednalo takmer 50 knižníc v zahraničí, pre ktoré slúži ako základný informačný zdroj o knihách na Slovensku), prekladatelia zahraničnej literatúry na Slovensku i prekladatelia a záujemcovia slovenskej literatúry v zahraničí a široká čitateľská verejnosť.

9.8. Vydať neperiodické tituly odbornej literatúry podľa edičného plánu.

Užívateľmi knižnej produkcie sú domáci i zahraniční odborníci a záujemcovia o slovenskú literatúru, literárnovednú a literárnohistorickú problematiku slovenskej literatúry, katedry slavistiky a slovistiky na zahraničných univerzitách, Slovenské inštitúty, naše zastupiteľstvá v zahraničí, kultúrne, literárne a prekladateľské organizácie i prekladatelia a knižnice doma i v zahraničí a zahraniční odberatelia cudzojazyčných materiálov vydávaných Literárnym informačným centrom podľa adresára.

9.9. Zabezpečovať a spracovávať odborné texty a materiály zamerané na prezentáciu slovenskej literatúry v zahraničí

Hlavnými užívateľmi činnosti literárneho oddelenia sú domáci a zahraniční záujemcovia o slovenskú literatúru a kultúru: na Slovensku študenti, vysokoškolskí poslucháči, kultúrno-osvetoví pracovníci, príslušné oddelenia MK SR, v zahraničí najmä slovakti, študenti slovistiky, prekladatelia zo slovenskej literatúry, Slovenské inštitúty.

9.10. Propagácia slovenskej literatúry, autorov a diel na Internetovej stránke Literárneho informačného centra (projekt LINDA)

Hlavné skupiny užívateľov výstupov:

Väčšina výstupov je v digitálnej forme (text i obraz), čo umožňuje rýchle a bezproblémové šírenie informácií. Záujemcom sú poskytované najmä prostredníctvom internetu a to pasívne – publikovaním na webovskej stránke LIC alebo aktívne – rozosielením elektronickou poštou.

Užívateľov výstupov oddelenia je možné rozdeliť do troch skupín:

- pracovníci Literárneho informačného centra,
- používatelia vládnej počítačovej siete GOVNET (najviac MK a MŠ),
- používatelia celosvetovej počítačovej siete INTERNET (t.j. Slovensko a celý svet).

Pracovníci LIC aktívne využívajú výstupy pri svojej odbornej práci (napr. pri recenziách, článkoch, správach,... ako súčasť ďalších informačných zostáv, prípadne nových literárnych diel).

Priebežne dodávame pre MK SR materiál *Jubilanti - osobnosti slov. literárneho života*

Z používateľov celosvetovej počítačovej siete INTERNET (ktorí najviac využívajú výstupy) dominujú predstavitelia školstva (študenti aj pedagógovia), rôznych literárnych a umeleckých organizácií, zahraniční Slováci, pracovníci zastupiteľských úradov SR v zahraničí i na Slovensku. O rozsahu užívateľov dáva najlepší prehľad tabuľka uvedená v kapitole 3.10.

9.11. Zabezpečiť šírenie a distribúciu pôvodnej knižnej tvorby, časopisov a vydávaných materiálov v cudzích jazykoch Literárneho informačného centra.

Užívateľmi výstupov obchodno-distribučnej činnosti sú predovšetkým kníhkupectvá (60%), z ktorých pravidelne odoberali knihy: Kníhkupectvo Matice slovenskej Bratislava, Kníhkupectvo pod Hradom Trenčín, Kníhkupectvo Index Bratislava, Kníhkupectvo Artfórum Žilina a Bratislava, Kníhkupectvo Paseka B Bystrica, Kníhkupectvo Viera Nitra, Kníhkupectvo Academia Bratislava, Kníhkupectvo Duma B. Bystrica, Kníhkupectvo Juventus Prešov, Kníhkupectvo Smižanská Spišská Nová Ves, Kníhkupectvo Tatran Bratislava, Kníhkupectvo Náuka Prešov, Kníhkupectvo Tranoscus L. Mikuláš, Kníhkupectvo Martinus Martin, a distribučné agentúry: Modul, Freddie Pištek, Belimex, Gutenberg, LB Story, Rak, Eurobooks, Rak, Slovart Store, súkromné osoby sa podieľajú na výstupoch 10 %.

Ďalšími užívateľmi sú knižnice, školy, inštitúcie (30%) predovšetkým okresné a mestské knižnice Bratislava, Lučenec, P. Bystrica, Martin, Brezno, Žilina, Košice, B. Bystrica, vysokoškolské knižnice Trnava, Bratislava, Nitra, gymnáziá Bratislava, Nitra, fakulty vysokých škôl Trnava, Nitra, Bratislava.

Konečným užívateľom je čitateľ – študent, pedagóg, odborný pracovník v oblasti kultúry, čitateľ náročnej pôvodnej slovenskej literatúry.

9.12. Na požiadanie MK SR spracovávať odborné stanoviská, analytické, poradenské a iné výstupy.

Cieľová skupina používateľov: MK SR a ostatné orgány štátnej správy a Európskej únie.

Percentuálne rozloženie na jednotlivé skupiny nie je možné vypočítať vzhľadom na skutočnosť, že užívatelia sú zväčša anonymní (čitatelia periodík i neperiodických titulov). Túto "neadresnosť" okruhu záujemcov nepovažujeme za negatívum. LIC pracuje ako nástroj kultúrnej propagácie, a tak nemôže presne definovať okruh osôb, ktoré svojím pôsobením zasiahne – tu sa naskytá paralela k inštitúciám z oblasti *public relations* a reklamným agentúram. Spätnou väzbou potvrdzujúcou efektívnosť vlastných činností môže byť jedine stúpanie alebo pokles záujmu v predpokladanom okruhu osôb ako aj nárast viditeľných výsledkov (počet preložených diel a referencií v odbornej i populárnej tlači) a navštevovanosť internetovej stránky.

Bratislava 25. februára 2003

Alexander HALVONÍK
riaditeľ

HODNOTENIE ČINNOSTI A HOSPODÁRENIA ZA ROK 2002

1. Hodnotenie činnosti organizácie

Činnosť Literárneho informačného centra je podrobne vyhodnotená vo Výročnej správe 2002. Toto hodnotenie preto bude smerovať predovšetkým do ekonických aspektov činnosti podľa osnovy a obsahového zamerania správy upresnenej sekciou ekonomiky MK SR.

a) Plnenie hlavných ukazovateľov

Literárne informačné centrum v roku 2002 hospodáril s celkovou sumou 26,051.000 Sk.

Príjmy (bežný transfér): Skladba príjmov v pôvodnom rozpočte na rok 2002 predpokladala:

15,000.000 Sk dotácie z bežného transferu z MK SR

5,050.000 Sk z vlastných príjmov, **celkom 20,050.000 Sk**

Úpravy rozpočtu: Okrem pôvodne plánovaných dotácií z rozpočtových prostriedkov vo výške **15,000.000 Sk** v priebehu roka na predložené projekty poskytlo MK SR na nevykryté aktivity účelové dotácie vo výške celkom **5,285.000 Sk**, z ktorých LIC čerpalo 5,048.255,38 Sk. O túto sumu MK SR upravilo rozpočet organizácie. Z toho bolo 2,900.000 Sk z prostriedkov z VPS, zvyšok 2,148.000 Sk poskytlo MK SR zo svojich prostriedkov.

Najväčšiu úsporu organizácia dosiahla v nájomnom vo výške 623.000 Sk. Úsporami sa plne vykompenzovali prekročenia v iných položkách.

Príjmy z vlastnej činnosti dosiahli výšku **5,766.000 Sk**. Plánovaný príjem je vyšší o **716.000 Sk**.

Podrobný rozpis o poskytnutých účelovo viazaných prostriedkoch a ich využití (čerpaní) je uvedený v tabuľke č.1.

Účelové dotácie: V roku 2002 boli poskytnuté:

Z VPS: - **400.000 Sk** na vydanie prekladov slovenských autorov v zahraničí

- **200.000 Sk** na vydanie titulu *M. Rúfus: Život básne – báseň života*

- **1,100.000 Sk** na vydanie titulu *Pramene k dejinám Slovenska*

- **400.000 Sk** na propagáciu a prezentáciu slov. literatúry v zahraničí

- **800.000 Sk** na vydanie ďalšieho zväzku *Pramene k dejinám Slovenska*

Celkom: 2,900.000 Sk

Poskytnuté prostriedky boli v plnom rozsahu vyčerpané (z prostriedkov poskytnutých na propagáciu a prezentáciu slovenskej literatúry v zahraničí zostalo nevyčerpaných len 201 Sk, ktoré boli vrátené).

Z MK SR: - **110.000 Sk** na stretnutie frankofónnych básnikov str. a východnej Európy v Budmericiach

- **675.000 Sk** na „LITERÁRNY AUTOBUS“ do Francúzska

- **900.000 Sk** na dofinancovanie edičnej činnosti

- **503.000 Sk** na úpravu platov s prechodom na verejnú službu podľa Zák. 313/2001

- **152.000 Sk** na mimoriadne odmeny podľa rezortnej kolektívnej dohody vyšším odb. zv.

- **45.000 Sk** na zahraničné služobné cesty zamestnancom LIC plánované MK v rámci uzatvorených kultúrnych dohôd

Celkom: 2,385.000 Sk

Z týchto prostriedkov LIC vyčerpalo **2,148.932 Sk**. Okrem prostriedkov na Literárny autobus (vrátená nevyčerpaná suma vo výške 233.547,89 Sk z dôvodu, že sa cesty zúčastnilo o dvoch spisovateľov menej ako sa pôvodne plánovalo a zásluhou pracovníčky nášho zastupiteľského úradu v Paríži sa podarilo zabezpečiť zľavnené ubytovanie). Išlo len o malé zvyškové sumy v celkovej výške 3.196,73 Sk. Celková nevyčerpaná a vrátená suma predstavovala **236.744,62 Sk**.

Okrem uvedených prostriedkov MK SR pridelo LIC prostriedky vo výške 30.000 Sk na plánované prijatie zahraničných spisovateľov a prekladateľov (z Grécka a Španielska), ktorí mali dôjsť v rámci kultúrnych dohôd. Nakoľko sa ich príchod nerealizoval, rozpočet organizácie bol MK SR upravený už v polroku znížením o túto sumu.

Celkovo mala organizácia po úpravách rozpočtu a zvýšených príjmoch k dispozíci na činnosť roku 2002 26,051.000 Sk. Z nich vyčerpala na činnosť 25,101.000 Sk. Zvyšok 950.000 Sk je hospodársky výsledok za rok 2002.

Hospodársky výsledok dosiahol **950.000 Sk**. Hospodársky výsledok bol pre organizáciu dôležitý, pretože roku 2002 bolo treba ušetriť prostriedky na vyrovnanie strát ešte z rokov 1996-1998. To sa podarilo a tým organizácia v nasledujúcich rokoch môže z hospodárskeho výsledku začať tvoriť rezervný fond, ktorý doteraz nemala. Rezervný fond je pre činnosť LIC mimoriadne dôležitý. Keďže napríklad zálohové platby za prenájom stánkov na medzinárodné knižné veľtrhy, ktoré sa konajú zväčša do mája, zahraniční organizátori vyžadujú hradiť ešte pred ukončením predchádzajúceho roka. Bez rezervného fondu by organizácia tieto zálohové platby nemohla realizovať.

b) Výdavky na činnosť

Záväzné ukazovatele rozpočtu na rok 2002 LIC plnilo. K menším výkyvom došlo len pri plánovaných ukazovateľoch v rozpise na podpoložky, ktoré však boli v rámci základných položiek vyrovnané.

Náklady na hlavnú činnosť predstavovali **25,101.000 Sk**. Plánované náklady po úprave rozpočtu boli **25,335.000 Sk**. Na tejto činnosti organizácia ušetrila 234.000 Sk, z čoho polovica ušetrených prostriedkov je z dotácii MK SR (123.000 Sk), z toho 13.000 Sk z reprezentačného.

Na službách, kde je zahrnutá väčšina výdavkov na hlavnú činnosť, plán výdavkov predstavoval 15,595.000. Plánovaná výška výdavkov bola prekročená o 327.000 Sk. Hlavná položka prekročenia je v cestovnom vzťahujúcom sa na plnenie hlavných úloh. Vo výdavkoch za služby organizácia ušetrila celkom 83.000 Sk za výkony spojov (viac sa využívajú, najmä do zahraničia e-mailly), ale najmä na nájomnom, kde organizácia ušetrila 623.000 Sk, čím sa aj so zvyškom kompenzovalo prekročenie na cestovnom.

K prekročeniu došlo predovšetkým na položke 512 – cestovné o celkom 301.000 Sk, ktoré nie je zapríčinené navýšením na ďalšie neplánované služobné cesty, ale nepresným rozpisom účelových prostriedkov pridelených na projekty, kde boli v niektorých prípadoch plánované čiastky na položky (napríklad na nákupy - položka 50), ktoré sa nečerpali, pričom na cestovné sa rozpísali menšie čiastky, ako bola reálna potreba.

K čerpaniu nad plánovaný limit došlo pri nákupe na drobný hmotný majetok. Tu došlo k prekročeniu z dôvodu nákupu monitorov k počítačom, ktorým sa mal hradiť (odsúhlasené MK SR) z reprodukčného fondu. Nakoľko však z reprodukčného fondu je možné nakupovať tento materiál len v hodnote nad 20.000 Sk a monitory boli v cene 12.000 Sk, nebolo ich možné hradiť z predpokladaného reprodukčného fondu a museli sme ich hradiť na vrub položky 501 rozpočtu. Tým sa dosiahlo prekročenie plánovaných 30.000 Sk o 64.000 Sk, t. j. výdavky boli celkom 94.000 Sk.

K menšiemu prekročeniu plánovaných výdavkov došlo ďalej:

- výdavky na údržbu a opravy (položka 512) v dôsledku stúpania cien za opravy (napríklad len za výmenu výfuku u služobného automobilu Passat sme zaplatili viac ako 30.000 Sk).
- poslednou položkou, v ktorej došlo k miernemu prekročeniu plánovaných výdavkov, je položka odpisov z nehnuteľného majetku. V priebehu roka organizácia nakúpila počítačovú techniku, pre ktorú sa odpisy neplánovali, ale po nákupe realizovali. Tým došlo k nárastu odpisov z plánovaných 310.000 Sk na 482.000 Sk, čo je viac o 172.000 Sk.

Úspory. Prekročenie uvedených položiek na druhej strane plne kompenzovali úspory v plánovaných výdavkoch **na položkách 50**, kde sa ušetrilo celkom 91.000 Sk a to aj po kompenzácii prekročenia položky nákupu drobného hmotného majetku v dôsledku spomínaných nákupov monitorov. V tejto položke sa len na spotrebe kancelárskeho materiálu ušetrilo 186.000 Sk a na pohonných hmotách ďalších 49.000 Sk, čo je spolu 235.000 Sk.

Prekročenie **na položkách 51** sme kompenzovali úsporami za nájomné (po odpredaji troch služobných automobilov) celkom o 632.000 Sk, najmä v cestovnom. Ďalej boli na tejto položke úspory za výkon spojov o 83.000 Sk a za nákup drobného nehnuteľného investičného majetku celkom 26.000 Sk.

Na reprezentačnom organizácia ušetrila 13.000 Sk.

Literárne informačné centrum malo výnimočne úspory aj **na položke 52** – osobné výdavky. Oproti plánovaným 8,567.000 Sk (po úprave rozpočtu) organizácia čerpala 7,892.000 Sk, čo je úspora 675.000 Sk. Na položke 521 – platy zamestnancov sa dosiahli úspory vo výške 395.000 Sk. Úspora na tejto položke má svoje výnimočné dôvody, ako uvedieme ďalej, v prechode na verejnú službu podľa Zákona 313/2001.

Napokon na daniach a poplatkoch (**položka 53**) organizácia ušetrila 32.000 Sk) z plánovanej sumy.

Porovnanie s rokom 2001: Rok 2002 sa ničím zásadnejším neodlišoval od r. 2001. Organizácia mala k dispozícii na svoju činnosť o – 1,200.000 Sk menej ako roku 2002. Mala však o takmer 900.000 Sk väčšie príjmy z vlastnej činnosti roku 2002 ako v predchádzajúcom roku. Ani to nepostačovalo na vyrovnanie znížených dotácií z MK SR. Vďaka úsporným opatreniam však napriek tomu organizácia vynaložila o vyše 100.000 Sk viac na hlavnú činnosť ako v roku 2001. Vynaložila napríklad na spotrebný materiál o 190.000 Sk menej ako v roku 2001. Na služby koncentrované na hlavnú činnosť mohla takto vynaložiť o 1,386.000 Sk viac roku 2002 ako za rok 2001.

Podobne sa prijatými opatreniami znížili výdavky za výkony spojov o viac ako 200.000 Sk a v osobných nákladoch boli roku 2002 menšie výdavky o 930.000 Sk oproti roku 2001, čo však bolo zapríčinené inými ako úspornými dôvodmi (prechod na verejnú službu a problémy s tým spojené). To sú najzaujímavejšie porovnania vo výdavkoch medzi rokmi 2001 a 2002. Na druhej strane treba povedať, že organizácia vyčerpala všetky úsporné kroky a rezervy.

Úsporami na uvedených položkách a vyššími vlastnými príjmami boli vykompenzované prekročenia na niektorých položkách a dosiahnutá aj úspora v plánovaných výdavkoch. V celkovom hospodárení organizácia dosiahla kladný hospodársky výsledok.

Analýza hospodárenia ukazuje, že Literárne informačné centrum vynaložilo maximálne úsilie na využitie prostriedkov, ktoré malo k dispozícii na rok 2002, predovšetkým na hlavnú činnosť a plnenie poslania organizácie za maximálnej úspory na výdavkoch, ktoré nie sú priamo späté s hlavnou náplňou činnosti.

Výdavky na prevádzku budov: Literárne informačné centrum nevlastní vlastnú budovu ani priestory, za prenajaté priestory platí nájomné podľa uzatvorenej zmluvy. Vlastné náklady na údržbu sú len výdavky na upratovanie priestorov. O výdavkoch poskytuje prehľad tabuľka č. 3. Za nájomné sme zaplatili roku 2002 cedlikom 1,114.419 Sk, z toho 104.100 Sk za nájom garáží pre služobné vozidlá, zvyšok za prenájom kancelárskych priestorov. Za upratovanie je to suma 63.200 Sk.

Zahraničné služobné cesty: Činnosť LIC je smeruje predovšetkým do zahraničia na propagáciu, prezentáciu a šírenie slovenskej literatúry. Úspech tejto činnosti priamo závisí od ciest do zahraničia. LIC v roku 2002 uskutočnilo celkom 17 zahraničných služobných ciest, na ktorých sa zúčastnilo 65 osôb, pričom celkový počet osobodní predstavuje 411. Zo 17 zahraničných služobných ciest boli 3 v rámci plánovaných kultúrnych dohôd uzatvorených MK SR, ktoré čiastočne hradilo náklady na ne (cestu), čo predstavuje celkom 18 osobodní (3 zamestnanci LIC).

V rámci plánu LIC sa uskutočnilo 14 zahraničných ciest. Z toho počtu v rámci medzinárodných knižných veľtrhov a pripravených prezentácií sa zúčastnilo 35 osôb, čo je o niečo viac ako 65 % z celkového počtu osôb, ktoré absolvovali služobnú cestu do zahraničia. Z tohto počtu bolo 16 osôb (spisovatelia a literáti účinkujúci v programoch), ktoré nie sú pracovníkmi LIC. Z ďalších účastníkov zahraničných služobných ciest (Literárny autobus do Francúzska, prezentácia v Moskve, festival poézie vo Varšave, prezentácie v Klagenfurte, vo Viedni, v Berlíne, seminár o prekladoch v Paríži) z celkového počtu 30 zúčastnených osôb bolo 24 osôb, ktoré nie sú zamestnancami LIC, čo je 80 % spisovateľov a literátov, ktorí nie sú zamestnancami LIC. Literárne informačné centrum akciu organizovalo a zabezpečovalo, zúčastnil sa jej zväčša jeden zamestnanec, ktorý aktivitu organizoval a moderoval a pokiaľ bola cesta vykonávaná služobným autom, aj šofér LIC (okrem Moskvy to bolo v ostatných 3 vymenovaných prípadoch, čo znamená, že z uvedených 6 osôb bol trikrát šofér LIC).

Z celkového počtu 65 osôb, ktoré sa zúčastnili služobných ciest do zahraničia v rámci aktivít, prezentácie a šírenia slovenskej literatúry bolo 51 osôb, ktoré nie sú zamestnancami organizácie a zvyšujúcich 14 osôb zamestnanci LIC v úlohe organizátorov a moderátov (vrátane šoféra služobného auta, ktorý sa v uvedených 14 cestách opakuje päťkrát). Tieto skutočnosti zreteľne poukazujú na to, že pri týchto cestách išlo v prvom rade o čo najkvalifikovanejšie zabezpečenie kvalitnej prezentácie a propagácie slovenských spisovateľov a literatúry v zahraničí.

Celkové náklady na 17 zahraničných ciest dosiahli výšku **1,584.000 Sk**. Priemer na jednu osobu na jednu služobnú cestu je 24.369 Sk celkom bez ohľadu na počet dní, pričom na jeden osobodeň predstavujú náklady 3.854 Sk – čo pri kurze približne 42 Sk za EUR predstavuje len necelých 92 EUR na osobu a deň, v čom sú započítané výdavky na stravné, vreckové, nocľahné a dopravu, vrátane mimoriadnych výdavkov. To samo o sebe hovorí o hospodárnosti vynakladaných prostriedkov na zahraničné služobné cesty.

Rozbor zamestnanosti: MK SR je limit zamestnancov LIC stanovený na 31 osôb. Priemerný počítaný počet zamestnancov v priebehu roka bol 27 zamestnancov. Neobsadené zostali štyri odborné funkcie. Tabuľka č. 5 nedáva presný obraz aj preto, lebo k 1.4.2002 organizácia prešla na verejnú službu podľa Zákona NR SR číslo 313/2001 a tak napríklad špičkoví odborníci, ktorí sú v tabuľke ešte uvedení od tohto dátumu, prestali v LIC pôsobiť. Uvádzame ich preto číslom 2/0.

Podobne platové pomery, sa k 1.4.2002 nedávajú presný obraz, pretože sa organizácia riadila v tejto oblasti inými predpismi do 1.4.2002 (Zák. č. 143/1992) a od 1.4.2002 Zákonom 313/2001. Súhrne sú však uvedené osobné výdavky za rok 2002, ktoré boli skutočne vyplatené.

Okrem toho LIC malo komplikovanú situáciu pri prechode na verejnú službu, lebo činnosti LIC neboli obsiahnuté v Katalógu (stalo sa tak až dodatočne v dodatku ku Katalógu v septembri 2002). Odborní zamestnanci preto boli od 1.4.2002 zaradení len provizórne podľa približných činností zväčša s ponechaním pôvodných platov, ktoré sa im upravili až po vyjdení doplnku ku Katalógu a nástupe nového riaditeľa v októbri 2002. To bol dôvod úspory na položke 521 – platy zamestnancov.

Prechod organizácie na verejnú službu ďalej skomplikoval pomery v LIC a jeho zamestnanosti tým, že aj podľa nového Zákonníka práce, ktorý vstúpil do platnosti k 1.4.2002, štyria zamestnanci organizácie, ktorí boli predtým zamestnaní na plný úväzok, museli prejsť na 45 % úväzok (pričom predtým sme mali už dvoch zamestnancov na čiastočný úväzok). Nebolo možné iné riešenie od tohto termínu, pretože príslušní zamestnanci mali rozpracované úlohy so zahraničnými partnermi a bolo treba tieto aktivity dotiahnuť do realizácie. Bez nich by došlo k narušeniu plánovanej činnosti. K riešeniu tejto komplikácie organizácia pristúpila až od 1.1.2003. Tým aj plánované prostriedky na platy zamestnancov zostali nevyčerpané a na týchto výdavkoch roku 2002 organizácia ušetrila 395.000 Sk.

Ďalších 108.000 Sk organizácia ušetrila na dohodách o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ktoré, pokiaľ to bolo možné, riešila vlastnými silami. Súčasne s ušetrným na platoch (521) sa primerane ušetrili prostriedky aj na sociálnom poistení (4.000 Sk), sociálnych nákladoch (76.000 Sk, z toho na príspevku na stravovanie 26.000 Sk).

Priemerný plat v LIC bol roku 2002 nižší ako v roku 2001 a dosiahol výšku 14 580,- Sk (bez odmien), s odmenami 16.685 Sk.

Odstupné bolo vyplatené jednému zamestnancovi, ktorý odišiel po reorganizácii LIC po nástupe nového riaditeľa do funkcie a to vo výške 5 mesačných platov v súlade so Zákonníkom práce a kolektívnou dohodou (celkom 118.020 Sk).

Pohľadávky a záväzky: (podľa údajov uvedených v účtovnej uzávierke, zaslanej na MK k 15.2.2003)

Záväzky organizácie (v riadku 110) predstavujú dodávateľské faktúry vo výške 55.874,70 Sk (rozpis v prílohe), ktoré boli uhradené až v mesiaci január 2003. Záväzky na riadkoch 112, 113 a 114 predstavujú sumu za mzdy, honoráre, odvody poistného z miezd, dane zo závislej činnosti, dane z honorárov. Iné záväzky (riadok 116) vo výške 12.514,50 Sk, sú evidované vrátené honoráre, ktoré si adresát nevyzdvihol v odbernej lehote, predpisy odvodov príspevkov do fondov (LF, SFVU) z honorárov a sporenia z miezd pracovníkov, ktoré boli odvedené v januári 2003.

Na riadku 67 (účet 381) sú evidované náklady, ktoré súvisia s rokom 2003 a predstavujú čiastku 554.282,05 Sk. Sú to hlavne náklady na medzinárodné knižné veľtrhy, ktoré sa konajú na začiatku roku 2003 a bolo nutné uhradiť účastnícke poplatky, prenájmy stánkov, ubytovanie. Ďalej je to predplatné odbornej tlače, zákonné poistenia a parkovanie áut.

Pohľadávky vo výške 1,322.193,24 Sk zahŕňajú neuhradené odberateľské faktúry (rozpis v prílohe). Z toho najväčšiu časť predstavujú neuhradené faktúry od Prvej novinovej služby, ktorá je v konkurze. Neuhradené faktúry vymáhame.

LIC tvorilo v roku 2002 odpisy vo výške 482.405,60 Sk, ktoré majú aj finančné krytie. Z fondu reprodukcie boli čerpané prostriedky na technické zhodnotenie existujúcej výpočtovej techniky (168.261,50 Sk) a techniky na ozvučenie prezentácie hovoreného slova, hlavne na medzinárodných knižných veľtrhoch.

Organizácia tvorila podľa zákona sociálny fond vo výške 39.646,- Sk, zostatok k 31.12.2002 je 16.603,- Sk. Prostriedky SF boli použité v zmysle predpisov o používaní sociálneho fondu, kolektívnej zmluvy a rozpočtu na rok 2002.

Rezervný fond (a fond reprodukcie): Rezervný fond za rok 2002 LIC dosiahol 1,480.786,26 Sk. Celú sumu čerpalo LIC na vykrytie strát hospodárskeho výsledku z rokov 1996 -1998, za ktoré vznikla strata nevykrytím odpisov z hmotného a nehmotného majetku. Súčasne na fond reprodukcie, okrem uvedených 1,480.786,26 Sk, sa roku 2002 previedla skutočná hodnota odpisov vo výške 482.000 Sk. Zostáva vykryť straty z rokov 1996-1998 ešte vo výške 475.004,40 Sk, aby organizácia mohla začať tvoriť aj reálny rezervný fond. Vzhľadom na hospodársky výsledok z roku 2002 táto strata z minulých rokov bude po odsúhlasení MK SR uzávierky za rok 2002 definitívne vyrovnaná a zostane aj menšia čiastka asi 120.000 Sk už aj na rezervnom fonde.

Investičné prostriedky LIC na rok 2002 z rozpočtu nemalo plánované a ani nečerpalo.

Literárne informačné centrum na rok 2002 prijalo tento súbor úsporných opatrení hospodárnosti:

- 1. Vzhľadom na znížený rozpočet na rok 2002 udržiavať počet pracovníkov pod stanovený limit počtu pracovníkov v priemere o štyroch pracovníkov. Z tohto dôvodu vedúci pracovníci zabezpečia na svojich úsekoch efektívne využívanie pracovnej doby a rozvrh plánovaných úloh na rok 2002.**

Literárne informačné centrum túto úlohu plní, počet pracovníkov od začiatku roka nepresiahol prepočítane priemer 27 zamestnancov. Úlohy, aj keď len s maximálnym nasadením, sa podarilo splniť. Priebeh roka však ukázal, že ďalej tento nízky počet zamestnancov nie je možné udržiavať a bude treba v roku 2003 prijať opatrenia na doplnenie odborných funkcií.
- 2. Využívanie rozpočtových prostriedkov na reprezentačné účely je vo výhradnej kompetencii riaditeľa Literárneho informačného centra. Využívať ich hospodárne len pri zahraničných aktivitách (medzinárodné knižné veľtrhy, zahraničné pracovné a štipendijné návštevy a pobyty).**

O využívaní prostriedkov na reprezentačné naďalej rozhoduje len riaditeľ organizácie a využívajú sa z 80 % iba na zahraničné aktivity a návštevy. Okrem toho aj na zahraničné aktivity (ako sú knižné veľtrhy a iné) sa všetok spotrebný tovar, ktorý je v zahraničí oveľa drahší, nakupuje zväčša doma. Limit reprezentačného fondu nebol prekročený, naopak ušetrilo sa 13.000 Sk.
- 3. Pri služobných cestách do zahraničia na plánované aktivity vyberať odborníkov s maximálnou efektívnosťou tak, aby bol zabezpečený najvyšší efekt s minimálnym počtom účastníkov a minimalizovaním nákladov.**

Na medzinárodné knižné veľtrhy, ako vidno z tabuľky, sa počty účastníkov redukujú na najmenšiu možnú mieru. Výnimkou je len veľtrh v Prahe a vo Frankfurte nad Mohanom, kde je rozsiahly sprievodný program, na ktorý prichádzajú pozvaní odborníci len na nevyhnutný čas a zväčša prichádzajú aj odchádzajú v ten istý deň. Podrobnejšie údaje o služobných cestách do zahraničia a ich využívaní sú uvedené v správe. Všetky služobné cesty do zahraničia roku 2002 boli maximálne úsporné, o čom svedčí aj skutočnosť, že priemer na jeden osobodeň pri týchto cestách nedosiahol v nákladoch ani 92 EUR (v čom je cestovné, t. j. stravné a vreckové, ubytovanie a doprava).
- 4. Nákup tovaru a služieb obmedziť na nevyhnutnú mieru tak, aby v najnutnejšej miere zabezpečoval plnenie úloh s prihliadnutím na účelnosť a možnosti ďalšieho využitia organizáciou.**

Nákupy v roku 2002 boli minimalizované. Aj keď došlo k prekročeniu na položke „drobný hmotný majetok“ o 64.000 Sk, stalo sa tak len preto, že nákupy plánované z fondu reprodukcie nemohli ísť na tento účet (monitory k počítačom), lebo nedosahovali potrebnú výšku nákladov – 20.000 Sk, ako požaduje smernica, ale iba 12.000 Sk. Pri ostatných nákupoch sa ušetrilo na plánovaných výdavkoch. Na nákupe kancelárskych potrieb o 186.000 Sk, na pohonných hmotách o 49.000 Sk a na drobnom nehmotnom investičnom majetku o 26.000 Sk, čo je spolu 261.000 uspokojených prostriedkov. Aj pri odpočítaní 63.000 Sk, o ktoré boli prekročené plánované výdavky na drobný hmotný majetok, je celková úspora na nákupoch 198.000 Sk.
- 5. Minimalizovať nákup tlače a publikácií na nevyhnutné zabezpečenie úloh, osobitne spojených s potrebami a zabezpečovaním informačného systému.**

Denná tlač je minimalizovaná na tie tituly, ktoré sú potrebné na plnenie úloh internetovej stránky. Vzhľadom na neustále zmeny zákonov však narastá počet tlačovín nevyhnutných na zavádzanie zmien do praxe organizácie.
- 6. Určiť konkrétnu zodpovednosť pracovníkov organizácie za zverený majetok a minimalizovať škody a straty. Všetky škody na majetku organizácie prerokovať v škodovej komisii a po objasnení záležitosti prijať potrebné rozhodnutia a opatrenia. V prípade zistených škôd alebo nehospodárneho zaobchádzania s materiálom tieto skutočnosti zosobňovať a prijímať potrebné opatrenia.**

Za majetok daný do užívania konkrétnym osobám a kanceláriám nesú zodpovednosť priamo určení pracovníci na základe písomného prevzatia. V tomto roku škodová komisia riešila jednu stratu (stolnej lampy), ktorej náhrada bola predpísaná zodpovednému zamestnancovi.
- 7. Dôsledne dodržiavať hospodárne využívanie služobných vozidiel pri služobných cestách doma i do zahraničia pri preprave osôb a materiálu.**

O hospodárnom využívaní služobných vozidiel svedčí skutočnosť, že na nákladoch na nákup pohonných látok roku 2002 organizácia ušetrila 49.000 Sk z plánovaných celoročných nákladov, a to aj pri maximálnom využívaní služobných vozidiel pri cestách do zahraničia (veľtrhy, prezentácie, Literárny autobus).

8. Na efektívnejšie využívanie e-mailovej korešpondencie namiesto telefónu. Pre jednotlivé kancelárie stanoviť mesačný limit a pri Zamedziť možnosti používania služobných telefónov na súkromné účely a prijať opatrenia jeho prekročení prijať príslušné opatrenia na overenie efektívnosti telefonických hovorov.

Opatrenia, ktoré vedenie LIC prijalo na zamedzenie možností používania telefónov na súkromné účely, sa dôsledne kontrolujú. Na základe týchto kontrol bolo v dvoch prípadoch použitie služobných telefónov na súkromné účely predpísané dotýčným osobám k náhrade. V jednom prípade išlo o čiastku 20.000 Sk, v druhom o 3.800 Sk. Účinnosť opatrení je evidentná. Náklady na výkony spojov sa po prijatí opatrení v porovnaní s telefonnými účtami za minulé roky (predstavovali ročne okolo 500.000 Sk) s účtami za rok 2002 podstatne znížili. Po úprave cien za telefonne hovory, ktoré znamenali ich zvýšenie, to predstavuje úsporu 30 % v porovnaní s predchádzajúcimi nákladmi. Namiesto telefonických hovorov, najmä do zahraničia sa viacej využívajú e-maily, čo je výhodnejšie aj lacnejšie.

9. Dôsledne dodržiavať využívanie rozpočtových prostriedkov v súlade s ustanoveniami zákonov a nariadení a nepripustiť iné ako plánované využívanie pridelených prostriedkov, zabrániť penalizácii za oneskorené úhrady faktúr.

Pridelené rozpočtové prostriedky sa využívajú v súlade so zásadami hospodárenia v príspevkových organizáciách. Za rok 2002 organizácia nebola ani v jednom prípade penalizovaná.

10. Počas roka zabrániť rozhodnutiam, ktoré by zvyšovali nároky na finančnú náročnosť a mohli viesť k zadlženosti organizácie.

Organizácia neprijíma dodatočné opatrenia, ktoré by viedli k zvyšovaniu finančnej náročnosti. Úpravy rozpočtu (navýšenie) boli v súlade so schválenými projektami, ktoré neboli vykryté rozpočtom. Išlo však o plánované akcie, ktoré sa mohli realizovať až po odsúhlasení projektov MK SR a finančným vykrytím z prostriedkov na účelové dotácie. Na mimoriadne aktivity, ako v prípade stretnutia frankofónnych básnikov strednej a východnej Európy, ktoré sa uskutočnilo na základe dohovoru ministra kultúry s riaditeľom Molièrovho divadla v Paríži a LIC bolo MK SR poverené organizovaním a zabezpečením, boli poskytnuté podobne účelovo viazané prostriedky.

Záver:

Literárne informačné centrum úsporný plán hospodárenia plnilo, o čom svedčia konkrétne dosiahnuté výsledky. Svedčí to aj o správnom vyhodnotení možných rezerv v práci vedením organizácie ako aj o prijatí účinných opatrení.

Kontroly zvonku v LIC neuskutočnili nijaké k tomu určené a povolané kontrolné orgány alebo inštitúcie.

Vyhodnotenie kontraktov: Vecné vyhodnotenie kontraktov je podrobne rozvedené vo Výročnej správe. Ekonomické porovnanie plánovaných a skutočne čerpaných prostriedkov na Kontrakt sa nedá urobiť z nižšie uvedených dôvodov:

Predpokladané náklady na kontrakt a v ňom obsiahnuté plánované činnosti boli plánované na 15,000.000 Sk z dotácií a 5,050.000 Sk z vlastných príjmov, to je celkom 20,050.000 Sk. V priebehu roka však na tieto činnosti organizácia dostala prostriedky z účelových dotácií, ktoré sa nepremietli do úpravy rozpočtu na KONTRAKT formou doplnku, preto ich tam nemožno zaradiť. Poskytnuté účelové prostriedky sa vyhodnocovali a vyúčtovali osobitne. Vlastný rozpočet organizácie (nie však rozpočet Kontraktu) MK SR upravilo o účelové dotácie. LIC však nemá a nevyvíja inú činnosť, ako bola obsiahnutá v Kontrakte. V účtovníctve sa preto uvádzajú v rámci výdavkov aj účelové dotácie spolu s plánovanými prostriedkami na Kontrakty. Hodnotenie kontraktu podľa plánovaných príjmov porovnávaním so skutočnými výdavkami na činnosti by preto vykázalo značné disproporcie medzi plánovanými a skutočnými výdavkami. Kým napríklad plánované výdavky podľa uzatvoreného kontraktu na jednotlivé činnosti boli celkom 20,050.000, v skutočnosti však dosiahli výšku 26,051.000 Sk. Z toho dotácie z MK SR (poskytnutím účelových dotácií) dosiahli v r. 2002 výšku 20,285.000 Sk (oproti plánovaným 15,000.000 Sk, na ktoré bol postavený kontrakt). Skutočné náklady na činnosti obsiahnuté

v kontrakte v roku 2002 takto dosiahli výšku 25,101.000 Sk oproti plánovaným 20,050.000 Sk. Rozhodujúci je preto hospodársky výsledok ako zostatok či rozdiel medzi príjmami a výdavkami celkom, ktorý je 950.000 Sk. Porovnanie plánovaných výdavkov na kontrakty so skutočnými výdavkami preto nemôže byť relevantným ekonomickým ukazovateľom. Podobne by to bolo pri porovnaní výdavkov plánovaných na kontraktoch so skutočnými výdavkami na jednotlivé rozpočtové položky a podpoložky.

Celkové hospodárenie organizácie za rok 2002 je vzhľadom na dosiahnutý hospodársky výsledok aj napriek nižším dotáciám rozpočtových prostriedkov z MK SR je veľmi dobrý.

Bratislava 27. februára 2003

Alexander HALVONÍK
riaditeľ